

OBČINA JESENICE

**STRATEGIJA RAZVOJA
OBČINE JESENICE
2025 – 2035**

Jesenice, 8. avgust 2025

KAZALO

UVODNE BESEDE ŽUPANA / NAGOVOR ŽUPANA.....	6
1. ANALIZA STANJA V OBČINI.....	8
1.1. PREDSTAVITEV OBČINE – OPIS OBČINE	8
1.2. ANALIZA STANJA	9
1.2.1. Demografsko stanje	9
1.2.2. Izobrazbena struktura, delovna aktivnost in brezposelnost.....	11
1.2.3. Mladi in mladinska dejavnost	13
1.2.4. Gospodarska dejavnost	14
1.2.5. Kmetijstvo.....	15
1.2.6. Turizem.....	16
1.2.7. Zdravje, zdravstveno stanje in dejavniki tveganja	18
1.2.8. Stanovanja	20
1.2.9. Okolje, prostor in komunalna dejavnost.....	21
1.2.10. Energetika	23
1.2.11. Transport in promet	25
1.2.12. Socialna kohezija in društvena dejavnost	27
1.2.13. Šport in kultura.....	28
1.3. DOSEDANJI RAZVOJ OBČINE JESENICE	29
1.4. ANALIZA OKOLJA OBČINE	30
1.4.1. Politično-regionalni vidik.....	30
1.4.2. Ekonomski vidik.....	31
1.4.3. Socialno-strukturni vidik	33
1.4.4. Tehnološki vidik.....	34
1.5. ANALIZA ZADOVOLJSTVA V OBČINI	35
1.6. SWOT ANALIZA OBČINE JESENICE	36
2. VREDNOTE, POSLANSTVO, VIZIJA IN STRATEŠKI CILJI OBČINE	40
2.1. VREDNOTE	40
2.2. POSLANSTVO IN VIZIJA OBČINE	40
2.3. STRATEŠKI CILJI OBČINE.....	41
3. RAZVOJNE USMERITVE OBČINE.....	43
3.1. ZDRAVA IN AKTIVNA OBČINA	43
3.2. PRIVLAČNA OBČINA	44
3.3. POVEZANA OBČINA	45

3.4. TRAJNOSTNA OBČINA.....	45
3.5. ODPORNA OBČINA.....	46
3.6. PODPORNE STRATEGIJE.....	47
3.6.1. Finančni viri	47
3.6.2. Organizacijska struktura (projektna pisarna) in kadrovski viri.....	48
3.6.3. Program obveščanja.....	48
4. SKLADNOST OBČINSKE STRATEGIJE Z DRUGIMI STRATEŠKIMI IN PROGRAMSKO RAZVOJNIMI DOKUMENTI	49
4.1. USKLAJENOST OBČINSKE STRATEGIJE Z GLAVNIMI RAZVOJNIMI PROGRAMI IN STRATEGIJAMI NA RAVNI EU	49
4.1.1. Usklajenost občinske strategije z Evropsko kohezijsko politiko	49
4.1.2. Usklajenost občinske strategije z usmeritvami Evropske komisije (2024-2029) in strateško agendo EU (2024-2029).....	50
4.2. USKLAJENOST OBČINSKE STRATEGIJE Z GLAVNIMI RAZVOJNIMI PROGRAMI IN STRATEGIJAMI NA RAVNI DRŽAVE	52
4.2.1. Usklajenost s Strategijo Razvoja Slovenije (2030).....	52
4.2.2. Usklajenost z Načrtom za Okrevanje in Odpornost	52
4.2.3. Usklajenost z ostalimi strategijami in dokumenti	53
4.3. USKLAJENOST OBČINSKE STRATEGIJE Z REGIONALNIM RAZVOJNIMI PROGRAMI	55
4.3.1. Usklajenost z Regionalnim Razvojnim Programom Gorenjske (2021-2027)	55
4.3.2. Usklajenost s Strategijo Lokalnega Razvoja (2021-2027).....	56
4.4. USKLAJENOST OBČINSKE STRATEGIJE S STRATEŠKIMI DOKUMENTI NA RAVNI OBČINE	57
5. NOVI MODEL STRATEŠKEGA NAČRTOVANJA, MERJENJE USPEŠNOSTI IN POSODABLJANJE STRATEGIJE.....	58
5.1. ANALIZA DOSEDANJEGA STRATEŠKEGA NAČRTOVANJA.....	58
5.2. NOVI STRATEŠKI MODEL.....	59
5.3. IZVEDBA STRATEGIJE: MERJENJE USPEŠNOSTI IN POSODABLJANJE STRATEGIJE	60
5.3.1. Merjenje uspešnosti.....	60
5.3.2. Posodabljanje strategije	63
5.3.3. Metodologija priprave strateškega dokumenta	64
5.3.4. Omejitve pri razpolaganju z dokumentom	65
5.3.4. Odgovori na nekatera ključna strateška vprašanja	66
6. STRATEŠKI PROJEKTI	69
6.1. Strateški projekt št. 1: CENTER ZA KREPITEV ZDRAVJA IN RAZVOJNA AMBULANTA	69
6.2. Strateški projekt št. 2: NOVA ZGRADBA ZA SPECIALISTIČNE PROGRAME (REGIJSKA BOLNIŠNICA)	70

6.3. Strateški projekt št. 3: REVITALIZACIJA OBČINSKE ŠPORTNE INFRASTRUKTURE	71
6.4. Strateški projekt št. 4: CELOSTNA UREDITEV POSLOVNE CONE JESENICE	72
6.5. Strateški projekt št. 5: ŠOLSKI IN KARIERNI CENTER	73
6.6. Strateški projekt št. 6: STANOVANJA STRAŽA IN POD KRAJEM.....	74
6.7. Strateški projekt št. 7: REGIJSKI TIC ZA OBMOČJE BOJA	75
6.8. Strateški projekt št. 8: SPODBUDE ZA DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJAH	76
6.9. Strateški projekt št. 9: MUZEJSKI KOMPLEKS STARA SAVA.....	77
6.10. Strateški projekt št.10: REVITALIZACIJA IN OBNOVA ŽELEZNIŠKE POSTAJE NA JESENICAH.....	78
6.11. Strateški projekt št. 11: KNJIŽNICA	79
6.12. Strateški projekt št. 12: GARAŽNA HIŠA	80
6.13. Strateški projekt št.13: OBVOZNICA	81
6.14. Strateški projekt št. 14: IZGRADNJA IN NADGRADNJA KOLESARSKE INFRASTRUKTURE	82
6.15. Strateški projekt št.15: NADGRADNJA VODOOSKRBNEGA SISTEMA ZAVRŠNICA.....	83
6.16. Strateški projekt št.16: ODLAGALIŠČE MALA MEŽAKLA	84
6.17. Strateški projekt št. 17: CELOVITA ENERGETSKA PRENOVA JAVNIH STAVB	85
6.18. Strateški projekt št. 18: PROTI-POPLAVNI IN PROTI-PLAZOVNI UKREPI IN CENTER ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE.....	86

KAZALO TABEL

Tabela 1 Izbrani demografski podatki za občino Jesenice (2010-2024)	10
Tabela 2 Izbrani demografski podatki za občino Jesenice (2008-2023)	10
Tabela 3 Delovna aktivnost, izobrazbena struktura in brezposelnost v občini Jesenice (2010, 2020-2023)	12
Tabela 4 Mladi v letih 2020-2023	13
Tabela 5 Kazalniki gospodarske dejavnosti v občini	14
Tabela 6 Kazalniki kmetijstvo	15
Tabela 7 Prihodi/odhodi in število nočitev v občini (2020-2023)	17
Tabela 8 Kazalniki zdravja v občini (2024)	18
Tabela 9 Kazalniki na področju gradnje in stanovanj	20
Tabela 10 Kazalnik za okolje	22
Tabela 11 Kazalniki energetika	24
Tabela 12 Kazalniki transporta v občini	25
Tabela 13 Socialna kohezija v občini	28
Tabela 14 Temeljni makroekonomski Kazalniki za Slovenijo za 2022-2024 in napoved 2025-2026	32
Tabela 15 Swot analiza občine Jesenice	37
Tabela 16 Strateški cilji občine Jesenice za obdobje 2025-2035	42
Tabela 17 Strateški cilji in projekti Zdrava in aktivna občina	43
Tabela 18 Strateški cilji in projekti Privlačna občina	44
Tabela 19 Strateški cilji in projekti Povezana občina	45
Tabela 20 Strateški cilji in projekti Trajnostna občina	46
Tabela 21 Strateški cilji in projekti Odporna občina	46
Tabela 22 Ocenjena vrednost projektov	47
Tabela 23 Prednostna področja kohezijske politike in strateške usmeritve občine Jesenice	50
Tabela 24 Usmeritve EK in Nova strateška agenda EU ter strateške usmeritve občine Jesenice	51
Tabela 25 Strategija razvoja Slovenije in strateške usmeritve občine Jesenice	52
Tabela 26 NOO in strateške usmeritve občine Jesenice	53
Tabela 27 Razvojne prioritete Gorenjske regije in strateške usmeritve občine Jesenice	55
Tabela 28 Glavni ukrepi oz. usmeritve Zgornje Gorenjske in strateške usmeritve občine Jesenice	56
Tabela 29 Strateški cilji, usmeritve, Kazalniki in projekti	61

KAZALO SLIK

Slika 1 Nov model strateškega načrtovanja v občini Jesenice	59
Slika 2 Posodabljanje strategije	64

NAGOVOR ŽUPANA

Spoštovane občanke in občani, cenjeni partnerji in prijatelji Občine Jesenice,

z velikim zadovoljstvom vam predstavljam Strategijo razvoja Občine Jesenice za obdobje 2025–2035. Ta predstavlja temeljni dokument za usmerjanje našega skupnega razvoja v prihodnjem desetletju. Strategija je rezultat širokega sodelovanja, preiščenih analiz in iskrenega dialoga z vami – prebivalci, podjetniki, strokovnjaki in predstavniki različnih družbenih skupin.

Jesenice so mesto z močnim industrijskim duhom, bogato zgodovino in srčnimi ljudmi. A prihodnost od nas zahteva več kot zgolj zvestobo tradiciji – terja vizijo, inovativnost, vključevanje in trajnostno delovanje. Prav zato je ta strategija zasnovana kot kompas, ki nas bo usmerjal k razvoju občine, ki bo še bolj povezana, zelena, podjetna in prijazna do vseh generacij.

Z jasno opredeljenimi cilji in ukrepi želimo:

- spodbujati razvoj in krepiti vlogo Jesenic kot privlačnega kraja za življenje, delo in obisk,
- izboljšati kakovost bivanja z urejenimi javnimi prostori, dostopno infrastrukturo, kvalitetnim družbenim dogajanjem in spoštovanju naravnega okolja in digitalnem napredku,
- ter razvijati sodobne storitve, ki bodo temeljile na potrebah ljudi s posebnimi poudarki na medgeneracijskem in medkulturnem sodelovanju.

Verjamem, da bomo s skupnimi močmi, z odločnostjo in zaupanjem v naše zmožnosti uresničili zastavljene cilje in Jesenice naredili še bolj prepoznavne kot dinamično, vključujočo in trajnostno naravnano občino.

Zahvaljujem se vsem, ki ste prispevali k pripravi te strategije – za vaš čas, znanje, predloge in vizije. Naš uspeh bo odvisen od sodelovanja vseh: občinske uprave, gospodarstva, civilne družbe in vas, drage občanke in občani. Zato naj ne bo ta dokument le vizija, temveč tudi dogovor za skupno boljšo prihodnost Jesenic.

Župan
Mag. Peter Bohinec

Naziv: STRATEGIJA RAZVOJA OBČINE JESENICE 2025-2035

Koordinator/Svetovalec: Ekonomska fakuleta, Univerza v Ljubljani (Prof.dr.Aleksandar Kešeljević)

Delovna skupina:

Pri ustvarjanju končnega dokumenta je aktivno sodelovala tudi strateška delovna skupina imenovana s strani župana. Na osnovi delavnic in srečanj je delovna skupina pripravila predlog strateških usmeritev, ciljev in nabor strateških projektov, ki so bili podlaga tudi za razprave v okviru širših delovnih skupin za posamezna področja (npr. zdravstvo, gospodarstvo). V širše skupine so bili vključeni ključni zunanji deležniki iz posameznih področij z namenom zagotavljanja bolj vključujočega pristopa, večje transparentnosti in večje različnosti strokovnih ocen ter predlogov. Od septembra 2024 do julija 2025 je bilo izvedenih štirinajst različnih delavnic.

Zgodovina dokumenta:

- Osnovna struktura dokumenta (20.11.2024)
- Prva verzija celotnega dokumenta (28.7.2025)

Omejitve:

Svetovalec je pri pripravi izhajal iz posredovane dokumentacije s strani občine, ter iz drugih podatkovnih baz, analiz, študij in ekspertiz. Svetovalec pri svojem delu izhaja iz predpostavke, da so podatki, navedbe in pojasnila v posredovanih dokumentih naročnika točni.

1. ANALIZA STANJA V OBČINI

1.1. PREDSTAVITEV OBČINE – OPIS OBČINE

Naziv

Občina Jesenice

Leto ustanovitve

1994

Legra

Občina Jesenice leži v SZ delu Slovenije, ter spada med večje občine v Sloveniji. Na severu meji na Avstrijo, na zahodu na občino Kranjska Gora, na jugu na občino Gorje in na vzhodu na občino Žirovnica. Od večjih evropskih mest, kot sta München in Dunaj, je občina oddaljena približno 400 kilometrov, od pristanišč Trst in Koper pa manj kot 200 kilometrov. Mednarodno letališče Jožeta Pučnika Ljubljana je oddaljeno 45 kilometrov, Ljubljana, glavno mesto Slovenije, pa 65 kilometrov.

Gorenjska regija

Občina Jesenice leži v Gorenjski regiji. Površina občine znaša 75,8 km², kar jo med vsemi slovenskimi občinami uvršča na 88. mesto po velikosti. Jesenice so upravno, hkrati pa tudi gospodarsko in kulturno središče Gornjesavske doline. Gorenjska je šesta največja slovenska statistična regija, četrta po številu prebivalcev z 18-timi lokalnim skupnostmi.

Površje in tla

Občina Jesenice obsega večji del doline ob Savi ter stranske gorske doline med Karavankami in Mežaklo ter vrhovi Julijskih Alp. Povprečna nadmorska višina občine je 595 m. Občina Jesenice je zaradi geološke zgradbe tal v celoti podvržena delovanju erozijskih procesov. Največji problemi so zemeljski plazovi in hudourniki. V občini prevladuje gozd. Površina gozdov znaša 5216,12 ha oziroma pokritost občine z gozdom znaša kar 71,5%.

Podnebje in podnebne spremembe

Očina ima hladnejše celinsko do zmerno gorsko podnebje. Povprečna temperatura je znašala 6,4 stopinj med leti 1971 in 2000, maksimalna temperatura 33,5 stopinj in minimalna -22,4 stopinj. Temperatura v dolinskem delu občine je znašala v istem obdobju med 6-8 stopinj in najvišja 34-36 stopinj. Izrazito je pomanjkanje snega, ki je za regijo ključen vir zaloga pitne vode in zimskega turizma. Vroča in vse bolj sušna poletja vplivajo na kmetijsko pridelavo, pogostejši so pojavi podlubnikov, hudourniške poplave in nevihtna neurja s točo, ki povzročajo škodo.

Prebivalstvo

V občini je leta 2024 živel 21.944 prebivalcev. Povprečna gostota poseljenosti je bila v letu 2024 289 preb/km². Po zadnjih podatkih je v občini živel 11.240 moških in 10.656 žensk. Po zadnjem popisu iz leta 2002 v občini prevladujejo rimokatoličani (8087), sledijo pripadniki islamske vere (3885), ateisti (2385) in pravoslavci (1723).

Ceste in železnica

Občino prečkata avtocesta A2 Ljubljana-Karavanke ter železniška proga Ljubljana- Jesenice. Avtocesta je del panevropskega prometnega koridorja, karavanški predor in avtocesta A2 pa predstavljata najkrajšo cestno povezavo gornjesavskega območja in osrednje Slovenije z Zahodno Evropo. Najpomembnejše ceste v občini so avtocesta A2 (Karavanke-Obrežje), regionalna cesta R2 (Rateče-Jesenice) in Regionalna cesta R3 (Javornik-Bled). Glavne smeri železniškega prometa so v smeri Ljubljane in Gorice (enotirna proga) in v smeri Avstrije (dvotirna proga). Za potrebe družbe Acroni se uporablja industrijski tir do obrata Jeklarna na Javorniku in tir med obratoma Jeklarna in Valjarna.

Kolesarske poti

Skozi občino poteka trasa daljinske kolesarske povezave D2 Rateče-Jesenice-Kranj-Ljubljana-Trbovlje-Brežice-državna meja (Savska kolesarska pot). Daljinska kolesarska povezava med Ratečami in Ljubljano je dolga 109 kilometrov in gre za prvo enotno označeno kolesarsko daljinsko, ki povezuje Jesenice z bližnjima Kranjsko Goro in Bledom.

Naselja

Jesenice so največje urbano naselje na Zgornjem Gorenjskem ter predstavljajo upravno, gospodarsko, izobraževalno in kulturno središče v tem delu države. V občini se nahaja 13 naselij (Blejska Dobrava, Hrušica, Javorniški Rovt, Jesenice, Kočna, Koroška Bela, Lipce, Planina pod Golico, Plavški Rovt, Podkočna, Potoki, Prihodi in Slovenski Javornik), od katerih je občinsko središče Jesenice največje z 12.708 prebivalci. Sledita Koroška Bela z 2.067 in Slovenski Javornik z 1.964 prebivalci, ki skupaj z Jesenicami tvorijo urbano celoto.

Gospodinjstva

Osrednji del mesta Jesenice predstavljajo gosto strnjena stanovanjska območja s stolpnici, stanovanjskimi bloki in večstanovanjskimi stavbami ob glavni cesti in železniški progi. V občini je bilo leta 2021 9343 gospodinjstev. V letu 2021 je bilo gospodinjstev z enim (35%) in dvema članoma (28%) več kot polovica vseh. Gospodinjstev s 3 člani je 17% vseh, s 4 člani 13% in s 5 in več člani 7%.

1.2. ANALIZA STANJA

Spodnja podpoglavja prikazujejo analizo stanja na področju demografije, okolja in narave, socio-ekonomskega razvoja občine z namenom identifikacije glavnih razvojnih potencialov in ovir občine Jesenice. Analiza prikazuje stanje v občini na desetih izbranih področjih tudi skozi primerjavo s občino Jesenice s slovenskim povprečjem. Izbrana področja so področja skozi katera ocenjujemo kakovost življenja občanov in kakovost poslovnega okolja v neki občini.

1.2.1. Demografsko stanje

V občini je imelo leta 2024 prebivališče 21.944 prebivalcev. Po številu prebivalcev se je občina Jesenice med slovenskimi občinami uvrstila na 16. mesto. Občina Jesenice je del gorenjske statistične regije in meri 75,8 km².

Tabela 1 Izbrani demografski podatki za občino Jesenice (2010-2024)

Kazalnik / Leto	2010	2020	2021	2022	2023	2024
Število prebivalcev	21.688	21.340	21.679	21.758	21.883	21.944
Naravni prirast (na 1.000 prebivalcev)	0,2	-4,7	-2,4	-2,6	-1,1	
Selitveni prirast (na 1.000 prebivalcev)	-2,5	20,0	7,8	10,4	4,2	
Skupni prirast (na 1.000 prebivalcev)	-2,3	15,0	5,4	7,7	3,1	
Povprečna starost	41,8	43,8	43,9	44,0	44,1	44,4

Vir: SURS.

V občini se povečuje število prebivalcev. Število prebivalcev se je od leta 2020 do 2023 povečalo za 604 prebivalcev (2,8%) oz. v povprečju za 120 prebivalcev na leto. Naravni prirast prikazuje razliko med številom živorojenih in umrlih v določenem obdobju. Naravni prirast je v občini vse od leta 2015 negativen, kar pomeni da je bilo število živorojenih nižje od števila umrlih. Naravni prirast na 1000 prebivalcev znaša -1,1 v letu 2023.

Število tistih, ki so se iz te občine odselili, je bilo nižje od števila priseljenih. Selitveni prirast na 1.000 prebivalcev v občini v zadnjih petih letih vseskozi pozitiven. Zaradi znatnega pozitivnega selitvenega prirasta v letih 2020-2023 je bil tudi skupni selitveni prirast (seštevek naravnega in selitvenega prirasta) za večino zadnjega obdobja pozitiven. Selitveni prirast nam kaže tudi privlačnost občine za prebivanje.

Tabela 2 Izbrani demografski podatki za občino Jesenice (2008-2023)

Kazalnik / Leto	2008	2014	2020	2022	2023
Indeks staranja (Jesenice)	113,1	114,1	142,4	151,7	156,2
Indeks staranja (Slovenija)	117,1	117,4	135,7	141,8	145,4
Povprečna starost (Jesenice)	41,3	42,9	43,8	43,9	44
Povprečna starost (Slovenija)	41,2	42,4	43,6	44,0	44
Delež prebivalcev starih 15 do 64 let (Jesenice)	70,7	68,1	64,4	63,6	63,4
Delež prebivalcev starih 15 do 64 let (Slovenija)	69,7	67,6	64,5	63,7	63,5
Delež prebivalcev starih 65 let ali več (Jesenice)	15,6	16,5	21,3	21,9	22,3
Delež prebivalcev starih 65 let ali več (Slovenija)	16,3	17,7	20,9	21,3	21,6

Vir: SURS

Povprečna starost občanov je bila v 2023 44 let in kot takšna na ravni povprečne starosti prebivalcev Slovenije. V občini narašča število starejših oseb nad 65 letom, saj se je delež

povečal iz 15,6% leta 2008 na 22,3% leta 2023. Hkrati upada število otrok in mladine oziroma delež prebivalcev med 15 in 64 letom.

Zgornji trend se kaže v naraščajočem indeksu staranja, ki opredeljuje številčno razmerje med prebivalci starimi 65 ali več let in otroki mlajšimi kot 15 let. Vrednost indeksa nad 100 pomeni, da je v občini več starih kot mladih prebivalcev, zato se prebivalstvo stara. Med prebivalci občine je bilo število najstarejših – tako kot v večini slovenskih občin – večje od števila najmlajših: na 100 oseb, starih 0–14 let, je prebivalo 156 oseb, starih 65 let ali več. Razmerje pove, da je bila vrednost indeksa staranja za občino Jesenice višja od vrednosti indeksa za Slovenijo (145). Slednje pomeni, da se povprečna starost prebivalcev občine dviga hitreje kot v celotni Sloveniji.

Ugotovitve:

- Naraščanje števila prebivalcev.
- Negativen naravni prirast.
- Znatni pozitivni selitveni prirast
- Pozitiven skupni selitveni prirast.
- V občini narašča število starejših oseb nad 65 letom in hkrati upada število otrok in mladine.
- Povprečna starost v občini se povečuje in je na ravni slovenskega povprečja.
- Povprečna starost prebivalcev občine se dviga hitreje kot v celotni Sloveniji.

1.2.2. Izobrazbena struktura, delovna aktivnost in brezposelnost

Stopnja zaposlenosti se v občini v zadnjih letih vseskozi povečuje, ter ostaja vseskozi približno na ravni slovenskega povprečja. Stopnja registrirane brezposelnosti v občini se vseskozi znižuje, ter je praviloma nižja od slovenskega povprečja. Slednji podatki občino uvrščajo občino med boljše občine v državi. Pri brezposelnosti mladih (15-24 let) je slika podobna.

Od leta 2007 se v občini zmanjšuje število študentov in sicer iz 1022 leta 2007 na 574 študentov leta 2023. Na ravni celotne Slovenije smo imeli v povprečju 38 študentov in 8 diplomantov na 1.000 prebivalcev v letu 2023. Občina Jesenice je imela v istem obdobju 25 študentov in 5 diplomantov na 1.000 prebivalcev. Primerjava s Slovenijo kaže na nižji delež univerzitetno izobraženih in manjše število študentov in diplomantov na 1000 prebivalcev v občini.

V občini je v letu 2023/2024 delovalo 6 vrtcev, ki jih je obiskovalo 677 otrok. Od vseh otrok v starosti 1–5 let jih je bilo 72,7% vključenih v vrtec, kar je manj kot od slovenskega povprečja (82,5%). Občina ima podpovprečno stopnjo vključenosti otrok v vrtce in povprečen delež dijakov na 1000 prebivalcev. V osnovnih šolah se je v šolskem letu 2022/2023 izobraževalo približno 1860 učencev. Različne srednje šole je obiskovalo okoli 760 dijakov.

Zgornja Gorenjska ima dobro mrežo izobraževalnih organizacij. Poleg osnovnih šol in vrtcev je na Jesenicah Gimnazija in Srednja šola Jesenice, v Radovljici pa delujejo še Ekonomska gimnazija in srednja šola ter Srednješolski izobraževalni center (SIC Radovljica). Na nivoju višješolskega izobraževanja delujeta Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin (Jesenice) in Višja

strokovna šola za gostinstvo in turizem (Bled). Na Bledu je tudi Poslovna šola IEDC (SLR LAS ZG-BOJA, 2023).

Tabela 3 Delovna aktivnost, izobrazbena struktura in brezposelnost v občini Jesenice (2010, 2020-2023)

Kazalnik / Leto	2010	2020	2021	2022	2023
Stopnja zaposlenosti v % (Jesenice)	57,8	65,1	66,0	68,2	69,2
Stopnja zaposlenosti v % (Slovenija) (dec)	58,8	65,6	66,7	68,6	69,3
Stopnja brezposelnosti v % (Jesenice) (dec)	10,0	8,0	5,5	3,8	3,4
Stopnja brezposelnosti v % (Slovenija)	11,8	8,9	6,7	5,4	4,9
Število diplomantov/1000 prebivalcev (Jesenice)	7	6	5	5	5
Število diplomantov/1000 prebivalcev (Slovenija)	10	7	8	8	8
Vključenost otrok v vrtce (Jesenice v %)	67,2	69,4	69,2	70,9	72,7
Vključenost otrok v vrtce (Slovenija v %)	73,9	80,6	81,3	81,6	82,5
Število dijakov/1000 prebivalcev (Jesenice)	38	32	33	35	38
Število dijakov/1000 prebivalcev (Slovenija)	42	35	36	37	38
Povprečna neto plača Jesenice (indeks, SI 100)	97.5	99.7	100.5	100.8	101.1
Povprečna neto plača (Jesenice)	943	1205	1277	1329	1460
Indeks delovne migracije (Slo=100)	82,0	77,9	76,9	74,2	74,1
Število študentov terciarnega izobraževanja (Jesenice)	948	510	557	545	574

Vir: SURS, ZZZRS, 2024.

Indeks delovne migracije povezuje število delovnih mest v občini s številom delovno aktivnih prebivalcev. Indeks kaže koliko zaposlenih oseb odhaja na delo iz občine v kateri ima stalno prebivališče v drugo občino, kjer so zaposleni. Vrednost indeksa je okoli 75-80 kar kaže, da občino uvrščamo med t.i. šibko bivalne občine. Delovno aktivnega prebivalstva je v občini nekoliko več kot je delovnih mest.

Povprečna mesečna plača na zaposlenega se v občini vseskozi povečuje, toda ostaja na ravni slovenskega povprečja. Povprečna mesečna plača na osebo, zaposleno pri pravnih osebah, je bila v tej občini v bruto znesku za približno 1 % višja od letnega povprečja mesečnih plač v Sloveniji, v neto znesku pa za približno 1 % višja.

Ugotovitve:

- Nižja stopnja brezposelnosti kot na ravni celotne države.
- Stopnja zaposlenosti se povečuje in ostaja na ravni slovenskega povprečja.
- Padajoče število študentov in diplomantov na 1000 prebivalcev
- Nižji delež univerzitetno izobraženih, manjše število študentov in diplomantov glede na povprečje v državi.
- Podpovprečna stopnja vključenosti otrok v vrtce in povprečni delež dijakov.
- Zgornja Gorenjska ima dobro mrežo izobraževalnih organizacij.
- Šibko bivalna občina.
- Neto plača na ravni slovenskega povprečja.

1.2.3. Mladi in mladinska dejavnost

Iz podatkov Statističnega urada RS je bilo razvidno, da je bilo v občini Jesenice 3396 mladih v starostni skupini od 15 do 29 let oziroma 15,2 % celotnega prebivalstva v občini v letu 2023. Delež mladih pada od leta 2010, toda delež je od leta 2021 višji od slovenskega povprečja. Tudi stopnja brezposelnosti med mladimi je na Jesenicah nižja od slovenskega povprečja po letu 2020.

Tabela 4 Mladi v letih 2020-2023

Kazalnik / Leto	2020	2021	2022	2023
Delež mladih med 15-29 letom (Slovenija)	14,8	14,7	14,6	14,8
Delež mladih med 15-29 letom (Jesenice)	14,6	14,8	14,8	15,2
St. brezposelnosti mladih v % (Slovenija) (15-24, dec)	17,6	12,5	10,0	9,8
St. brezposelnosti mladih v % (Jesenice) (15-24, dec)	18,0	10,5	7,7,	6,5

Vir: SURS, ZZZRS, 2024.

Na podlagi ankete (Katalog želja, 2024), ki je zajela populacijo mladih na območju občine med 15 in 29 letom je bilo ugotovljeno sledeče (Strategija za mlade, 2023):

- Mladi si želijo več koncertov in zabave ter športnih aktivnosti.
- Družbena pasivnost mladih. Volilna udeležba pada, nizko zanimanje za družbeno politično delovanje (SLR LAS ZG-BOJA, 2023).
- Velika večina mladih živi pri svojih starših (91%) in delež slednjih se je povečal iz 2019. Nobeden ne živi v neprofitnem stanovanju.
- Okoli 52% mladih je vključenih v različne mladinske organizacije, športne klube, kulturna društva, kar je 10% manj kot pred 5 leti.
- Le 17% mladih želi zaposlitve na Jesenicah (v prejšnjem obdobju je bilo takih mladih 46%).
- 42% mladih se na Jesenicah ne bi zaposlilo (v prejšnjem obdobju 25 %).
- Mladi se redko udeležujejo projektov za pridobivanje različnih znanj, veščin in spretnosti.

Ugotovitve:

- Stopnja brezposelnosti mladih je na Jesenicah nižja od slovenskega povprečja.
- Največji izzivi pri mladih so področju stanovanjske politike, družbene pasivnosti mladih, zaposlovanja in usposabljanja.

1.2.4. Gospodarska dejavnost

Največje naselje v občini so Jesenice, ki so občinsko središče z močno industrijsko tradicijo. Nastanek mesta je tesno povezan z razvojem železarstva v 14. stoletju. Od takrat naprej so Jesenice znane po metalurški dejavnosti, saj so v kraju v preteklosti delovali številni rudniki, plavži in fužine na podlagi katerih se je danes razvila sodobna železarska dejavnost.

Občina predstavlja danes središče jeklarske industrije v Sloveniji. Jesenice so že stoletja povezane z železarstvom in fužinarstvom, ki je doživelo svoj razcvet po 1. in 2. svetovni vojni. Celoten razvoj občine je temeljil na težki industriji, zato so se strukturni problem pokazali predvsem konec osemdesetih let ob razpadu bivše države in tranziciji iz samoupravnega socializma v kapitalistični ekonomski sistem. Strukturne težave so nastale zaradi izgube jugoslovanskega trga, izguba cenejših surovin in tehnološkega zaostanka.

Gospodarski uspeh je odvisen od kakovosti poslovnega okolja, podjetniškega duha in dinamike v določenem kraju. Spodnja tabela kaže, da se število podjetij povečuje. Med podjetji prevladujejo mikro podjetja (1386 z sp-ji). Majhnih podjetij z 10-49 zaposlenimi je bilo 54 in srednjih podjetij z 50-249 zaposlenimi 15. Velikih podjetij z več kot 250 zaposlenimi so v občini tri. Največ gospodarskih družb je bilo v klasifikaciji G (trgovina, vzdrževanje in popravilo motornih vozil) in sicer 25 %, 23,8% v klasifikaciji F (gradbeništvo) in 16,3% v klasifikaciji C (pridelovalne dejavnosti). V gospodarstvu občine Jesenice je v ospredju predelovalna industrija s paradnim konjem SIJ Acroni, d. o. o., ki je največji gorenjski izvoznik.

Tabela 5 Kazalniki gospodarske dejavnosti v občini

Kazalnik / Leto	2020	2021	2022	2023
Število podjetij	1244	1291	1383	1458
Skupni prihodek podjetij (1.000 EUR)	882.039	1.132.107	1.430.853	1.195.801
Neto poslovni izid družb (v 000 EUR)	-16.984	41.260	104.331	31.436
Neto dodana vrednost družb na zaposlenega Jesenice (v EUR)	39.288	59.080	84.222	60.979
Neto dodana vrednost družb na zaposlenega v Gorenjski regiji (v EUR)	43.659	50.887	55.423	57.814
Neto dodana vrednost družb na zaposlenega Slovenija (v EUR)	47.161	53.057	55.688	61.003

Vir: SURS, AJPEŠ.

Skupni prihodek podjetij in neto poslovni izid se vseskozi povečujeta, toda z znatnim padcem v letu 2023 zaradi energetske krize in ohlajanja gospodarske aktivnosti na izvoznih trgih. Neto dodana vrednost družb na zaposlenega se v občini vseskozi povečuje in je praviloma višja od povprečja regije in države (izjema leto 2023 glede na državo). Dodana vrednost na zaposlenega se je v družbah na Jesenicah od leta 2020 do 2023 povečala za 55%, med letoma 2020 in 2022 pa za kar 115%. Primerjava dodane vrednosti na zaposlenega pokaže, da imajo podjetja v občini v stabilnih razmerah relativno visoko dodano vrednost.

Občina ima nizko raven podjetniške dinamike. Sedanji razvoj je posledica predvsem razvoja iz preteklosti. Občina je močno odvisna od predelovalne industrije (SLR LAS ZG-BOJA, 2023). Zaostaja v kreativnih industrijah in drugih perspektivnih panogah.

Ugotovitve:

- Središče jeklarske industrije v Sloveniji (SIJ Acroni).
- Nizka raven podjetniške dinamike.
- V občini prevladujejo mikro podjetja ob treh velikih podjetjih.
- Naraščajoča in relativno visoka dodana vrednost družb na zaposlenega.
- Občina je močno odvisna od predelovalne industrije, enega podjetja in ene panoge zato je tveganje ekonomsko visoko.

1.2.5. Kmetijstvo

Kmetijstvo se, kot v ostalih delih Slovenije, spopada z zmanjšanjem interesa po kmetovanju med mladimi in posledično opuščanjem kmetij. Zmanjšuje se skupno število družinskih članov na kmetijah ter število mladih kmetov. Kmetije se soočajo z relativno visoko povprečno starostjo gospodarjev (SLR LAS ZG-BOJA, 2023).

Velikostna struktura kmetijskih zemljišč se skozi leta izboljšuje, kar ustvarja pogoje za večjo konkurenčnost kmetijske proizvodnje. Povečuje se število velikih kmetij (nad 10 ha) in zmanjšuje število majhnih (do 5 ha). Povprečna velikost kmetij se v Zgornje Gorenjski regiji povečala iz 6,0ha leta 2000 na 6,6ha leta 2020, kar je še vedno pod slovenskim povprečjem 6,9ha (SLR LAS ZG-BOJA, 2023).

Tabela 6 Kazalniki kmetijstvo

Kazalnik / Leto	2000	2010	2020
Družinski člani na družinskih kmetijah	439	361	/
Družinski člani pod 35 let na družinskih kmetijah	181	105	/
Družinski člani nad 65 let na družinskih kmetijah	72	67	/
Velikostni razred 10 ha ali več	19	19	21
Velikostni razred do 5 ha	78	74	57

Vir: SURS

Za zgornjo Gorenjsko regijo je značilen skromen obseg kmetijske dejavnosti. Primanjkuje podjetnosti in dopolnilne dejavnosti na kmetijah. V Gorenjski regiji obstaja nizka stopnja samooskrbe s hrano, in sicer obstaja samo z mlekom in govejim mesom (SLR LAS ZG-BOJA, 2023). Pridelava rastlinske hrane je šibka. V občini prevladuje živinoreja, saj predstavljajo kmetijske površine le manjši del celotne občine ter dobro razvito čebelarstvo. Po tipih kmetovanja prevladujejo specializirani rejci pašne živine in v manjšem obsegu specializirani pridelovalci poljščin. Večje kmetije so usmerjene v mlečno proizvodnjo (SLR LAS ZG-BOJA, 2023).

Gozd prekriva 71,5% občine. Poglavitni vzroki za neaktivnost zasebnih lastnikov za neizkoriščenost možnih sečenj so nedostopnost gozda (posledično draga sečnja in spravilo), nizke lastne potrebe po lesu in nizke cene lesa, premajhna in razdrobljena posest, ekonomska neodvisnost lastnikov od gozda (Lokalni energetske koncept, 2022).

Javne storitve se koncentrirajo v občinska središča zato je v celotni Zgornje Gorenjski regiji opazen trend zmanjševanje števila osnovnih storitev v vaseh, še posebej na bolj oddaljenih območjih. Zapiirajo se trgovine in pošte, ni bankomatov, tudi dostopnost ostalih osebnih in javnih storitev se manjša (SLR LAS ZG-BOJA, 2023).

Ugotovitve:

- Upadanje števila kmetijskih gospodarstev.
- Zmanjševanje skupnega števila družinskih članov na kmetijah in števila mladih kmetov.
- Izboljšuje se velikostna struktura kmetijskih gospodarstev.
- Nizka stopnja samooskrbe s hrano.
- Zmanjševanje števila osnovnih storitev v vaseh.
- Gozdnatost in dostopnost gozda omogoča večjo izrabo lokalne biomase.
- Nizka stopnja dodane vrednosti in pomanjkanje podjetnosti.
- Slabo razvite dopolnilne dejavnosti na kmetijah.

1.2.6. Turizem

Skladno s družbenim načrtom v bivši Jugoslaviji se je turizem razvijal predvsem v Kranjski Gori in predelovalna industrija na Jesenicah. Občina je obsegala Žirovnico, Jesenice in Kranjsko Goro). V devetdesetih letih je takratno železarstvo doživelo zlom, zato se je začelo prestrukturiranje gospodarstva predvsem skozi razvoj storitvenega sektorja (turizem, trgovina, logistika in transport). Jesenice imajo že od nekdaj sloves železarskega mesta z degradiranimi območji.

Po drugi strani ima občina prav zaradi železarstva bogato industrijsko tradicijo in določen potencial za razvoj turizma (Strategija razvoja turizma, 2020). Jesenice imajo edinstveno kulturno in tehniško dediščino s preko 230 enot kulturne dediščine. Muzejsko območje Stara Sava velja za najbolj ohranjeno fužinarsko naselje v srednji Evropi (Strategija razvoja turizma, 2020). Kulturna in tehniška zapuščina sta turistični potencial Jesenic, s kakršnim ne razpolaga nobena od sosednjih, turistično razvitejših občin.

Turizem v občini je usmerjen predvsem v pohodniški in gorski turizem. Kljub temu, da občina ne predstavlja večjega turističnega središča je znana po številnih naravnih znamenitostih. Na območju celotne občine je 112 območij ohranjanja narave (Strategija razvoja turizma, 2020; Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021).

Med letoma 2009 in 2019 se je število prenočitev povečalo za skoraj šestkrat. Število prihodov oziroma turističnih prenočitev od leta 2016 raste po skoraj 10-odstotni stopnji letno (Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021). V času COVID se je obisk občine bistveno zmanjšal in sicer iz tujine za 70% na ravni celotne države in za 79% na ravni občine Jesenice. Povečano število nočitev domačih gostov v letih 2021 in 2022 gre pripisati predvsem koriščenju turističnih bonov zaradi COVID-a. Povečan prihod domačih gostov ni mogel nadomestiti izpada tujih gostov. Število nočitev in prihodov v občini se po obdobju COVID povečuje in približuje številu nočitev in prihodov pred krizo. Načeloma gre za dnevne in tranzitne obiske občine (Strategija razvoja turizma, 2020). Večina gostov (71 %) prihaja iz držav članic EU (največ iz Nemčije, Francije, Češke), iz Slovenije 18 %. Za 38 % gostov pa so bile Jesenice vmesna postaja do končnega cilja (Strategija razvoja turizma, 2020).

Tabela 7 Prihodi/odhodi in število nočitev v občini (2020-2023)

Kazalnik / Leto	2019	2020	2021	2022	2023
Število prihodov	20.591	5.940	11.720	17.382	17.658
Domači turisti	3.547	2.501	3.417	3.649	3.031
Tuji turisti	17.044	3.439	8.303	13.733	14.654
Št. nočitev	39.123	14.219	24.763	34.844	35.540
Število prenočitvenih kapacitet	804	737	658	624	659

Vir: SURS.

Skrbi dejstvo, da se je v občini bistveno zmanjšalo število prenočitvenih kapacitete v zadnjih 15-ih letih. V občini obstajajo zato danes relativno skromne nastanitvene kapacitete (712 ležišč v letu 2023). V zadnjih petih letih je prišlo do porasta turističnih zmogljivosti v Občini Jesenice, ki so logistično preprosto dostopna in cenovno ugodnejša kot v bližnjih turističnih destinacijah kar se izraža tudi v prihodku proračuna občine iz naslova turistične taks (Strategija razvoja turizma, 2020). Ena od večjih pomanjkljivosti turistične ponudbe Jesenic je gostinska ponudba (Strategija razvoja turizma, 2020).

Jesenice so prvo mesto s katerim se srečajo tujci, ko pridejo v Slovenijo skozi karavaški predor. Občina je odlično prometno in geografsko umeščena. Turistom za obisk sosednjih turističnih destinacij ni potrebno imeti lastnega prevoza, saj je na voljo javni prevoz z avtobusi in vlaki. Jesenice so destinacija, ki je na križišču in v neposredni bližini med veliko bolj razvitimi in uveljavljenimi turističnimi destinacijami, kot so Kranjska Gora, Bled in Bohinj.

Ugotovitve:

- Občina je odlično prometno geografsko umeščena.
- Kulturna in tehniška dediščina kot priložnost za določene ciljne skupine turistov.

- Sloves železarskega mesta z degradiranimi območji.
- Naravne danosti, bogata kulturna in tehnična dediščina omogočajo razvoj turističnih aktivnosti in dejavnosti v občini.
- Skromne prenočitvene kapacitete.
- Občino obiskujejo predvsem dnevni in tranzitni gostje.
- Število prihodov in nočitev po COVID obdobju se povečuje.
- Logistična in cenovna dostopnost turističnih nastanitev ter odmaknjenost od množičnega turizma.
- Bližina veliko bolj razvitih in uveljavljenih turističnih destinacij.

1.2.7. Zdravje, zdravstveno stanje in dejavniki tveganja

Zdravstveno stanje, dejavnike tveganja ter trende v občini natančno spremlja NIJZ. Izbrane kazalnike iz publikacije NIJZ za leto 2024 prikazujemo v spodnji tabeli skozi primerjavo s slovenskim povprečjem.

Tabela 8 Kazalniki zdravja v občini (2024)

Kazalnik / Leto	Jesenice	Slovenija
<i>Zdravstveno stanje in umrljivost</i>		
Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev (št. dni)	23,2	19
Delež prejemnikov zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka (na 100)	24,3	22,5
Delež prejemnikov zdravil zaradi sladkorne bolezni (na 100)	7,3	5,3
Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi (starih 35 do 74 let na 1000 prebivalcev)	3,5	1,9
Umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let)	70	64,7
Stopnja umrljivosti zaradi samomora na 100.000 prebivalcev	22	18
Novi primeri pljučnega raka	99,5	70
<i>Dejavniki tveganja za zdravje in preventive</i>		
Prekomerna prehranjenost otrok (v %)	28,7	23,4
Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji (v %)	6,6	8,4
Odzivnost v Program Svít (v %)	60,1	65,3
Presejanost v Programu Zora (v %)	66,4	74,5
Presejanost v Programu DORA	75,5	77,9
Precepljenost proti okužbam s HPV	37	46
Število prebivalcev izpostavljenih čezmernemu hrupu 55dBa (ceste)	1550 (2017)	/
Število prebivalcev izpostavljenih čezmernemu hrupu 55dBA (železnice)	1126 (2017)	/

Vir: NIJZ, 2024, Strateška karta obremenjenosti okolja s hrupom, 2017.

Zgornja tabela kaže, da je bila občina znatno nad slovenskim povprečjem (v negativnem smislu) na področju bolniške odsotnosti, novih primerih pljučnega raka, umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja, pri deležu prejemnikov zdravil (krvni tlak, sladkorna) in pri stopnji bolnišničnih obravnav (srčna kap). Poročilo NIJZ kaže, da je bila pri izbranih kazalnikih dejavnikov tveganja in preventive občina znatno nad slovenskim povprečjem (v negativnem smislu) tudi pri prekomerni prehranjenosti otrok in presejanosti v Programih Svit, Dora, Zora in pri precepljenosti proti okužbam s HPV.

Delež prekomerno prehranjenih oseb (tudi med mladimi) je visok in se povečuje. Prebivalci Jesenic so manj telesno aktivni, več kadijo in imajo več bolezni povezanih s pitjem alkohola. Povečuje se delež oseb z duševnimi težavami (nespečnost, depresija) (Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021). Stopnja obolevnosti dihalnih obolenj v času kurilne sezone in zaradi astme pri otrocih nekoliko višja na Jesenicah kot na ravni države (Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021). Obenem je pod slovenskim povprečjem (v pozitivnem smislu) pri deležu prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji.

Jesenice imajo zelo dobro zdravstveno mrežo (primarno, sekundarno), bolnišnico s statusom regijske bolnišnice ter Fakulteto za zdravstvo Angele Boškin (FZAB). Na tem območju torej obstaja visoka koncentracija institucij, specialističnih znanj s področja zdravstvene dejavnosti (ORP 2011-2025, 2011). Splošna bolnišnica Jesenice je dejansko že prerasla v regijsko bolnišnico. V zadnjih letih se je priliv pacientov s Spodnje Gorenjske povečal z 31 % v letu 2010 na 37 % (RRP Gorenjske, 2022). Gorenjska regija je za področje bolnišnične dejavnosti nesorazmerno podhranjena napram drugim regijam v Sloveniji in primerjaje z razmerami v gospodarstvu ustreza primerjavi nerazvitosti pomurske regije (RRP Gorenjske, 2022).

Glavni vir hrupa v občini so cestni (AC, cesta R2), železnica in industrijski objekti (Strateška karta obremenjenosti okolja s hrupom, 2017). Skupno je bilo čezmejnemu hrupu (nad 55 dBA) po izvedenih protihrupnih ukrepih v letu 2017 izpostavljenih več kot tretjina prebivalcev občine (35%) (Strateška karta obremenjenosti okolja s hrupom, 2017). Ob A2 je manj prebivalcev izpostavljenih hrupu zaradi manjše poseljenosti, toda hrup je prisoten zaradi hrupa diletacij viaduktov in odbojev od pobočja Mežakla (Strateška karta obremenjenosti okolja s hrupom, 2017).

Ugotovitve:

- Naraščajoča prekomerna prehranjenost otrok.
- Visoka bolniška odsotnost
- Visoka umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja
- Visok delež prejemnikov zdravil in stopnja bolnišničnih obravnav.
- Nizka stopnja preventive oz. odzivnosti na preventivne programe (Svit, Dora, Zora, HPV).
- Nizka stopnja telesne aktivnosti
- Jesenice imajo zelo dobro zdravstveno mrežo.
- Velika izpostavljenost (cca. 35%) občanov čezmernemu hrupu.

1.2.8. Stanovanja

Po številnih kazalnikih se občina uvršča v spodnjo polovico slovenskih občin. Podatki za leto 2021 kažejo, da je bilo 92% vseh stanovanj v občini zgrajenih pred letom 1991. Novejših stanovanj zgrajenih po letu 2016 je samo 0,94%. Kar 92,4% stanovanj v občini je starejših od 30 let. Slovensko povprečje občina ne dosega niti z vidika povprečne uporabne stanovanjske površine (Lokalni energetske koncept, 2022).

Bistveno odstopa občina Jesenice od slovenskega povprečja tudi pri gostoti naseljenosti. Na kvadratnem kilometru površine občine je živel povprečno 286 prebivalcev/km², kar pomeni da je bila gostota naseljenosti tu skoraj trikrat večja kot v celotni državi (104 preb/km²).

Tabela 9 Kazalniki na področju gradnje in stanovanj

Kazalnik / Leto	2010	2021
Delež novih stanovanj, grajenih po letu 2005 [%]	3,2	4,4
Delež novih stanovanj, grajenih po letu 2005 [%] Slovenija	5,0	9,5
Število stanovanj	8510	8575
Gostota naseljenosti (Jesenice)	286	286
Gostota naseljenosti (Slovenija)	101	104
Povprečno število oseb v stanovanju (Jesenice)	2,8	2,7
Povprečno število oseb v stanovanju (Slovenija)	3,0	2,9
Povprečna uporabna površina [m ²] na stanovalca (Jesenice)	23,8	24,6
Povprečna uporabna površina [m ²] na stanovalca (Slovenija)	27,4	29,6
Povprečna uporabna stanovanjska površina (Jesenice)	65,8	66,2
Povprečna uporabna stanovanjska površina (Slovenija)	79,6	83,3
Delež lastniških stanovanj (v %) Jesenice	77	73
Delež lastniških stanovanj (v %) Slovenija	77	78
Število prebivalcev v stanovanjih brez centralnega ogrevanja (Jesenice)	9,6	10,1
Število prebivalcev v stanovanjih brez centralnega ogrevanja (Slovenija)	13,7	12,5
Število prebivalcev brez vode v stanovanju (Jesenice)	0,2	0,15
Število prebivalcev brez vode v stanovanju (Slovenija)	0,9	0,58
Število prebivalcev v stanovanjih brez elektrike (Jesenice)	0,19	0,3
Število prebivalcev v stanovanjih brez elektrike (Slovenija)	0,9	0,76
Število izdanih gradbenih dovoljenj na 1000 prebivalcev (Jesenice)	0,9	0,7
Število izdanih gradbenih dovoljenj na 1000 prebivalcev (Slovenija)	1,9	2,8
Število dokončanih stanovanj na 1000 prebivalcev (Jesenice)	3,0	0,5
Število dokončanih stanovanj na 1000 prebivalcev (Slovenija)	3,1	2,3

Vir: SURS.

Za občino je značilen podpovprečen delež lastniško zasedenih stanovanj. Približno 9% prebivalcev nima centralnega ogrevanja in manj kot 1% prebivalcev nima elektrike ali vode v stanovanju, kar je manj od slovenskega povprečja. Občina razpolaga s 253 neprofitnimi stanovanji. Večina teh stanovanj je starejših od 40 let in je bila zgrajena v času usmerjene gradnje med letoma 1960 in 1980. V neprofitnih občinskih stanovanjih vse bolj prevladujejo starejši, samske osebe, družine brez statusa mlade družine in materialno ogrožene osebe. Javni razpisi kažejo, da v občini obstaja znaten primanjklaj neprofitnih stanovanj.

Za občino je značilno relativno nizko število izdanih gradbenih dovoljenj na 1000 prebivalcev in obenem tudi podpovprečno število dokončanih stanovanj na 1000 prebivalcev. Oba kazalca skupaj kažeta na relativno nizko dinamiko gradenj novih stanovanj.

V občini Jesenice je 750 večstanovanjskih stavb (zgrajene do 1980) kar je relativno veliko. So dokaj strnjene in se večinoma nahajajo v mestu Jesenice ter naseljih Hrušica, Javornik, Blejska Dobrava in Koroška Bela (Lokalni energetske koncept, 2022). Povprečno leto izgradnje je 1962 in energetske saniranih je 75 % teh stavb, ki so priklopljene na daljinsko ogrevanje (Lokalni energetske koncept, 2022).

Občina Jesenice obsega 75 km² pri čemer skoraj 90% predstavljajo površine, ki niso namenjene gradnji, kot so na primer kmetijska, gozdna in vodna zemljišča. Od 8 km² zemljišč namenjenih za gradnjo je le približno 25% takšnih prostih zemljišč na katere se lahko občina širi. Na območju občine je zaradi naravnih danosti (Sava) in prometnih povezav (AC, železnica) zelo omejen prostor za gradnjo stanovanj (Stanovanski program Občine 2017; Celostna prometna strategija Občine Jesenice, 2017; Lokalni energetske koncept, 2022).

Ugotovitve:

- Star stanovanjski fond.
- Podpovprečna stanovanjska površina (na stanovalca)
- Omejenost s prostorom zaradi danih naravnih danosti in prometnih poti.
- Nadpovprečna gostota naseljenosti v občini.
- Nizek delež neprimernih stanovanj.
- Nizka dinamika gradenj novih stanovanj.
- Podpovprečen delež lastniško zasedenih stanovanj v občini

1.2.9. Okolje, prostor in komunalna dejavnost

Ravnanje z odpadki zajema zmanjševanje nastajanja odpadkov, njihova predelava in ravnanje z odpadki (ločeno zbiranje). Primerjalno gledano na slovensko povprečje v občini na ravni posameznika nastaja podpovprečna količina odpadkov po letu 2022. Tudi količina zbranih odpadkov z javnim odvozom je padla pod slovensko povprečje po letu 2022. Količina nastalih komunalnih odpadkov se zmanjšuje med letoma 2020 in 2023.

V občini so urejeni ekološki odtoki in odvoz mešanih komunalnih odpadkov. Količina odloženih odpadkov na odlagališču Mala Mežakla se zmanjšuje od leta 2000, količina ločenih zbranih odpadkov pa vse od leta 2000 narašča. Poleg premajhne zavezanosti k ločevanju

odpadkov se pojavljajo tudi divja odlagališča gradbenih odpadkov (Občinski program varstva okolja, 2021).

Trend povečevanja onesnaževanja je opazen od leta 2006 na merilnih mestih Blejska Dobrava, Kočna, Hrušica in Jesenice center. V primerjavi s Slovenijo so tla (svinec, cink, kadmij, baker) in zrak (PM10, svinec, cink) na Jesenicah bistveno bolj onesnažena, predvsem s težkimi kovinami zaradi delovanja družbe Acroni in tranzitnega avtocestnega prometa (Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021). Onesnaženje tal in zraka se zmanjšuje (Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021).

Tabela 10 Kazalnik za okolje

Kazalnik / Leto	2020	2021	2022	2023
Nastali komunalni odpadki (kg/preb) Jesenice	624	567	448	457
Nastali komunalni odpadki (kg/preb) Slovenija	489	518	496	518
Komunalni odpadki zbrani z javnim odvozom (kg/preb) Jesenice	554	411	369	370
Komunalni odpadki zbrani z javnim odvozom (kg/preb) Slovenija	355	365	361	378

Vir: SURS, Lokalni semafor podnebnih sprememb.

Gorenjska je glede na naravne danosti v primerjavi z ostalo Slovenijo bogata z razmeroma izdatnimi in kakovostnimi naravnimi površinskimi in podzemnimi vodnimi viri. Vodotoki, z največjim Savo, so v občini v dobrem ekološkem in kemijskem stanju. Trend onesnaževanja se zmanjšuje pri čemer je največji onesnaževalec površinskih voda je Acroni in CČN Jesenice (Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021). Kakovost podzemne vode je na območju Jesenic dobra, saj kmetijstvo ni pomembna panoga. Kakovost pitne vode je še vedno ustrezna (Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021). Poraba pitne vode ni ogrožena, saj se kot viri ne uporablja podtalnica ampak vodni izviri (Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021).

Območje občine spada med bolj namočene dele Slovenije ter med področja, ki so izredno poplavno ogrožena. Zaradi podnebnih spremembe se povečuje količin in intenzivnost padavin. Poplave so zato v občini vse bolj pogoste, zaradi obsežnih padavin v jesenskem času in taljenja snega v spomladanskem. Nastanejo kratkotrajne hudourniške poplave na cca. 70-ih problematičnih odsekih (od tega 29 kritičnih) in velika nevarnost plazov (evidentiranih osem območij zemeljskih plazov). Najbolj poplavno ogrožena so območja ob reki Savi Dolinki ter ob večjih hudournikih iz pobočij Karavank (plaz Urbas in Čikla). Določena območja ob hudournikih Ukova, Jeseniščica, Sevnik in Skale so ogrožena zaradi erozije tal in plazov (Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021).

Stanje komunalnega omrežja v občini Jesenice je glede na primerljive občine slabo. Najslabše je na področju vodooskrbe, saj so vodne izgube na omrežju preko 60% zaradi starosti in pomanjkljivega vlaganja v preteklosti. Na področju kanalizacijskega omrežja je situacija nekoliko boljša zaradi 83% priključitve objektov (oz. 92% oseb) na javno kanalizacijsko

omrežje. Čistilna naprava v občini zagotavlja tretjo stopnjo čiščenja komunalne odpadne vode in malo komunalna čistilna naprava zagotavlja čiščenje odpadne vode v naselju Prihodi.

Ugotovitve:

- Podpovprečna količina odpadkov na prebivalca.
- Premajhna zavezanost za ločeno zbiranje odpadkov, pojav divjih odlagališč gradbenih odpadkov in pritožbe zaradi vonjav iz odlagališča Mala Mežakla
- Nadpovprečna onesnaženost tal in zraka s težkimi kovinami, ki se zmanjšuje.
- Eden najbolj namočenih delov in izredno poplavno ogroženih delov Slovenije (hudourniške poplave, plazovi).
- Dotrajana komunalna infrastruktura

1.2.10. Energetika

Med gorenjskimi občinami je občina Jesenice na četrtem mestu po porabi električne energije (Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021). Največ električne energije se porabi v gospodinjstvih, poslovnih uporabnikih in industrijskih uporabnikih. Največji porabnik energije v občini je industrija s približno 77% deležem, pri čemer SIJ Acroni predstavlja večinski del (Lokalni energetski koncept, 2022). Acroni je eden največjih slovenskih porabnikov energije, saj porabi veliko el. energije in plina (Lokalni energetski koncept, 2022).

Povprečna poraba električne energije na poslovnega subjekta in gospodinjstvo je v občini pod slovenskim povprečjem. Pregled v tabeli kaže, da se je poraba pri gospodinjstvih in poslovnih uporabnikih med letoma 2020 in 2023 zmanjšala. Na podlagi izvedene ankete o ogrevanju v gospodinjstvih (n=132) se med energenti za ogrevanje porabi največ daljinsko ogrevanje, (30%), sledi ogrevanje z lesno biomaso (22%), toplotnimi črpalkami ter ELKO (oba 13 %), ZP (10 %) in električnimi ogrevali (IR sevala, električne spirale za talno gretje (8%) (Lokalni energetski koncept, 2022). Pomanjkljivost je, da se velik delež občanov še vedno ogreva z električno energijo ter da je pri daljinskem ogrevanju glavni energent plin kot fosilno gorivo (Lokalni energetski koncept, 2022). Velik problem predstavljajo peči z nizkim izkoristkom, zastareli stroji in naprave ter energetska potratne stavbe.

Potrebna energija za ogrevanje povprečnega stanovanja je v Sloveniji nižja kot v občini Jesenice (bolj ostre zime). Ogrevanje povprečnega stanovanja v občini Jesenice predstavlja 67,62 % skupne energije, v Sloveniji pa 61,17 % (Lokalni energetski koncept, 2022).

Po letu 2000 je bilo zgrajenih le 8,5% stavb v občini, pred letom 1980 pa približno 72 % stavb. V občini Jesenice je 750 večstanovanjskih stavb, kar je relativno veliko. Energetsko saniranih je 75% teh stavb, toda tudi z upoštevanjem sanacije so stare stavbe še vedno eden največjih porabnikov energije (Lokalni energetski koncept, 2022). Pri starejših stanovanjskih stavbah, grajenih pred letom 1980, je tehnično možno zmanjšati rabo energije za ogrevanje za 50 do 60 % (Lokalni energetski koncept, 2022).

Po opravljenih analizah ravno v stavbah javnega sektorja obstaja ogromen potencial energetskega prihranka (Dvorana Podmežakla in hladilni sistem, OVOJ: Občine Jesenice, Vrtec enota Cilka Zupančič in Ivanka Krničar, gledališče Toneta Čuferja, Glasbena šola). Poleg tega

je sektor javnih stavb tisti, ki mora biti zgled preudarnega ravnanja z energijo vsem ostalim porabnikom (Lokalni energetska koncept, 2022)

Tabela 11 Kazalniki energetika

Kazalnik / Leto	2020	2021	2022
Poraba električne energije v gospodinjstvih (kWh/preb) Jesenice	1580	1567	1490
Poraba električne energije v gospodinjstvih (kWh/preb) Slovenija	1695	1739	1656
Poraba električne energije pri poslovnih subjektih (kWh/poslovni subjekt) Jesenice	25680	29956	27576
Poraba električne energije pri poslovnih subjektih (kWh/poslovni subjekt) Slovenija	35969	36944	34566

Vir: SURS, Lokalni semafor podnebnih sprememb.

Večina teh stavb je priključenih na daljinsko ogrevanje (ENOS OTE) (Lokalni energetska koncept, 2022). Na omrežje je bilo priključenih v letu 2020 4117 gospodinskih uporabnikov in 187 poslovnih uporabnikov. V občini Jesenice uporablja daljinsko ogrevanje 46,65% uporabnikov kar je bistveno več od slovenskega povprečja (9,6%). Daljinska toplota se proizvaja z napravami na zemljski plin (Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021; Lokalni energetska koncept, 2022).

Daljinska mreža ima zastarelo infrastrukturo, v katero se premalo vlaga. Povezava daljinske mreže med podjetjem Acroni ter ostalo mrežo na Koroški Beli ter glavno mrežo ni vzpostavljena, zato ni možno izkoriščati odvečne toplote iz podjetja Acroni (Lokalni energetska koncept, 2022).

V občini deluje 10 hidroelektrarn, ter 10 sončnih elektrarn in 9 enot za soproizvodnjo električne energije (Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021). Na področju občine Jesenice je ob koncu leta 2021 obratovalo 67 razpršenih virov, pri čemer so po instalirani moči najmočnejše HE, sledijo sončne elektrarne ter soproizvodnja elektrike in toplote. HE predstavljajo 55% delež po priključni moči, toda zagotavljajo skozi proizvodnjo 55% električne energije (Lokalni energetska koncept, 2022).

Analiza (Lokalni energetska koncept, 2022) kaže, da na področju občine ni vzpodbudnih potencialov za geotermalno energijo. Zaradi nizke hitrosti in gostote moči vetra v občini Jesenice ni smiselno uporabljati niti energije vetra v večjem obsegu (Lokalni energetska koncept, 2022). Obenem tudi prostorski načrti omejujejo moči vetrnih elektrarn. (Lokalni energetska koncept, 2022).

Sončno energijo je mogoče izkoriščati na dva načina, za proizvodnjo toplote (sončni kolektorji) ali za proizvodnjo električne energije (fotonapetostnimi moduli). Območje občine Jesenice je srednje obsevano območje Slovenije z ozko dolino, ki zmanjšuje dejanski potencial za izrabo energije sonca v centru Jesenic. Prostor za postavitev je v sodelovanju z industrijo (velike strešne površine) ali na degradiranih območjih pod pogojem, da je v neposredni bližini primeren odjem oz. EE infrastruktura (Lokalni energetska koncept, 2022).

Lokalni energetska koncept kaže na velik potencial na področju vodne energije (HE) in lesne biomase. Po podatkih Zavoda za Gozdove Slovenije (ZGS) je z gozdovi poraščene okoli 70% površine. Delež zasebnega gozda znaša več kot 75 %. Delež manj odprtih in težje dostopnih gozdov (delež gozdov s pravilno razdaljo večja kot 800m in z naklonom terena nad 30 %) je v občini Jesenice okoli 10 % in več (Lokalni energetska koncept, 2022). Največji možni posek je 14560m³/leto, površina gozda na prebivalca znaša 0,2 ha/preb. (Lokalni energetska koncept, 2022). Po nekaterih ocenah bi lahko 30% vse energije v občini pokrili iz lokalnega vira (Lokalni energetska koncept, 2022)..

Ugotovitve:

- Največji porabnik energije v občini je industrija (SIJ Acroni)
- Poraba električne energije na prebivalca je podpovprečna kljub večji potrebni energiji za ogrevanje v občini.
- Energetska saniranih 75% večstanovanjskih stavb. Energetska sanacija javnih stavb kot nenehni in kontinuirani projekt.
- Dotrajano vročevodno omrežje.
- Visok delež uporabnikov daljinskega ogrevanja. Glavni energent plin kot fosilno gorivo.
- Možnost izkoriščanja odvečne toplote iz podjetja Acroni.
- Zelo omejen potencial geotermalne, vetrne energije v občini. Omejen potencial sončne.
- Visok in neizkoriščen potencial za izrabo lesne biomase in hidro potencial.

1.2.11. Transport in promet

Število osebnih avtomobilov na prebivalca kaže stopnjo motorizacije, ki je v občini pod slovenskim povprečjem. Povprečna starost avtomobilov kaže na hitrost oziroma stopnjo obnavljanja voznega parka osebnih vozil. Spodnja tabela kaže, da se povprečna starost avtomobilov od leta 2008 v Sloveniji in v občini Jesenice vseskozi dviguje. Slednje pomeni, da se novi modeli avtomobilov uvajajo počasneje, zato je vozni park manj prijazen do okolja kot bi lahko bil. V občini Jesenice imajo v povprečju manjše število osebnih avtomobilov na 1000 prebivalcev kot je slovensko povprečje in nižjo povprečno starost. Med prebivalci občine jih je 515 imelo osebni avtomobil, ki je bil star v povprečju 10,7 let.

Tabela 12 Kazalniki transporta v občini

Kazalnik / Leto	2008	2020	2021	2022	2023
Število osebnih avtomobilov na 1000 prebivalcev (Slovenija)	514	555	564	571	579
Število osebnih avtomobilov na 1000 prebivalcev (Jesenice)	454	495	498	505	515
Povprečna starost osebnih avtomobilov (Slovenija)	8,2	10,4	10,6	10,9	11,1
Povprečna starost osebnih avtomobilov (Jesenice)	7,8	10,1	10,3	10,5	10,7

Vir: SURS, Lokalni semafor

Občina ima 101 km kategoriziranih občinskih cest. Velika večina kategoriziranih občinskih cest je asfaltiranih. Nujno je v celoti obnoviti 11,4 km občinskih kategoriziranih cest (Plan graditve in vzdrževanja občinskih cest, 2023). Cestno omrežje je zaradi same oblike mesta razmeroma neučinkovito, saj večina glavnih povezav poteka v smeri vzhod–zahod, prečnih povezav pa je veliko manj. To voznikom povzroča daljše potovalne čase in s tem povezane stroške ter povečane izpuste (Lokalni energetski koncept, 2022). 76 % potovanj na delo ali v šolo ter 63 % potovanj po opravkih se opravi z avtom (Lokalni energetski koncept, 2022).

Ustrezni kolesarski površini razen na omejenih območjih praktično ni. Skupna dolžina javnih poti (JP) v občini znaša 55,3 km, medtem ko je skupna dolžina vseh evidentiranih površin za kolesarje znaša le 3,710 km. Obstoječa mreža kolesarskih površin v občini Jesenice je pomanjkljiva, necelovita in nepovezana in ni niti spremljajočih objektov (kolesarnice, informativne točke (Koncept kolesarskega in peš omrežja v občini Jesenice, 2020; Prometna študija, 2012). Dolžina kolesarskih poti na prebivalca (Jesenice) znaša 0,14 kar je bistveno manj od slovenskega povprečja (0.56).

Trenutno vzpostavljen sistem avtomatizirane izposoje koles JeseNICE bikes, je del omrežja Gorenjska.bike, v katero je vključenih 10 občin in ima 5 postaj za izposajo. Sistem je nefunkcionalen in ne služi svojemu namenu. Ne vključuje e-koles, ki bi zaradi konfiguracije terena bistveno pripomogla k lažjemu premagovanju večjih naklonov in daljših razdalj (Študija mirujočega prometa na Jesenicah, 2023). Razgiban relief prostora na območju mesta in občine Jesenice namreč ne vpliva pozitivno na odvijanje kolesarskega prometa (veliki prečni padci), saj so otežene prečne povezave čez dolino (Lokalni energetski koncept, 2022; Koncept kolesarskega in peš omrežja v občini Jesenice, 2020). Uporabnikov sistema ni veliko, saj primanjkuje predvsem varnih kolesarskih cestnih povezav.

Za mesto (občino) Jesenice, ki predstavlja tudi potencialno turistično destinacijo (bližina Bleda in Kranjske Gore), so posebej zanimivi tudi kolesarji, ki se vozijo zaradi rekreacije in v turistične namene. Zanje so pomembni okolje, udobnost in varnost na poti (Prometna študija, 2012).

Pri osebni domačem prometu in tudi pri lahko tovornem prometu močno prevladuje ciljno-izvirni promet, saj ima večina prometa začetek in/ali konec potovanja v občini Jesenice-Hrušica-Koroška Bela. Podatki kažejo, da se je v občini povečal tudi tranzitni promet z osebnimi vozili in lahki tovornimi vozili ter vlačilci skozi občino po avtocesti A2 (za 67% med MP Karavanke in Hrušica 2010-2019). Prevladujoča tranzitna smer iz smeri AC priključka Hrušica v smeri Kranjska Gora in obratno ne poteka skozi mesto Jesenice. Velike prometne obremenitve niso posledica tranzita skozi Jesenice, temveč prometa, ki ga povzročijo fizične in pravne osebe, ki so locirane v Jesenicah. Delež tujih vozil glede na domače je 4.5% (Prometni model, 2012). Dodatni težava so zastoji pred Karavankami (Občinski program varstva okolja Občine Jesenice, 2021)

Analiza stanja javnega avtobusnega potniškega prometa je pokazala visoko frekvenco prevozov na glavni osi (Cesta železarjev in Cesta maršala Tita). Frekvence ostalih linij javnega mestnega prometa so preredke, da bi predstavljale konkurenco osebnemu prometu (Prometna študija, 2012). Analiza je pokazala neusklajenost voznih redov medkrajevnega in mestnega avtobusnega prometa. Tako kot pri drugih vrstah prometnih povezav so tudi tukaj problematične predvsem prečne povezave (Študija mirujočega prometa na Jesenicah, 2023). V urbanem delu občine so postajališča večinoma urejana s predpisano prometno signalizacijo

in so ustreznih dimenzij, večina ostalih pa ureditev pa je pomanjkljiva (Prometna študija, 2012).

Površine za pešce lahko na splošno ocenimo kot zadovoljive, dobro urejene in razvejane (Koncept kolesarskega in peš omerežja v občini Jesenice, 2020). Glavna težava površin za pešce so redke prečne povezave čez železnico in reko Savo Dolinko.

Zaradi vse višje stopnje motorizacije, večjih vozil in večjih potovalnih potreb na eni strani in zelo omejenih površin ter posledično visoke gostote znotraj naselij nastaja problem parkiranja (Prometna študija, 2012). Največje potrebe po parkiriščih se podobno kot v drugih mestih kažejo v mestnem jedru ter na območju blokovskih naselij (Prometna študija, 2012). Izračun potrebnih parkirnih kapacitet iz leta 2023 kaže, da v 19 analiziranih conah primanjkuje 4100 parkirnih mest.

Ugotovitve:

- Manjše povprečno število osebnih avtomobilov na prebivalca in nižja povprečna starost avtomobilov od slovenskega povprečja.
- Naraščajoča starost osebnih avtomobilov.
- Izrazito slaba opremljenost s kolesarsko infrastrukturo. Kolesarjem neprijazno mesto.
- Velike prometne obremenitve niso posledica tranzita skozi Jesenice, saj prevladuje ciljno-izvorni promet v samih Jesenicah.
- Zastoji pred Karavankami.
- Jesenice ležijo v dolini. Avtocesta, železniška proga in Sava Dolinka so naravni in grajeni prostorski elementi, ki postavljajo omejitve.
- Pomanjkanje prečnih povezav v mestu na relacij sever-jug.
- Večina opravkov se opravi z avtom.
- Površine za pešce zadovoljive.
- Veliko pomanjkanje parkirnih mest.

1.2.12. Socialna kohezija in društvena dejavnost

Udeležba v prvem krogu na lokalnih volitvah je eden izmed možnih indikatorjev socialnega vedenja občanov. Volilna udeležba na Jesenicah je bila na zadnjih treh volitvah (2014, 2018, 2022) vedno bistveno nižja od slovenskega povprečja.

Izpostavimo lahko tri skupine prebivalcev območja Zgornje Gorenjske, ki so najbolj ogroženi oz. ranljivi in sicer starejši, mladi in osebe s posebnimi potrebami (SLR LAS ZG-BOJA, 2023). Starejši na bolj oddaljenih predelih so pogosto osamljeni in brez pravih socialnih stikov. Problem starejših pa je tudi hiter razvoj tehnologije, kar jim je tuje in so jim zaradi tega določene e-storitve težje dostopne (SLR LAS ZG-BOJA, 2023).

Staranje prebivalstva pa zahteva tudi spremembe pri ponudbi kapacitet v domovih za starejše, dnevnih oskrbah v domačem okolju in dnevnem varstvu ter kaže na potrebe po sodobnih oblikah bivanja in oskrbe starejših. Občani prebivajo v različnih domovih za starejše (1 DSO v občini Jesenice, ostali DSO izven). V letu 2024 je pomoč na domu prejelo 150 občanov.

Tabela 13 Socialna kohezija v občini

Kazalnik / Leto	2014	2018	2022
Volilna udeležba na lokalnih volitvah (%) Jesenice	44,95	38,26	25,01
Volilna udeležba na lokalnih volitvah (%) Slovenija	45,12	51,18	42,12
Število obsojenih storilcev kaznivih dejanj na 1000 prebivalcev (Jesenice v %)	5,0	3,2	2,1
Število obsojenih storilcev kaznivih dejanj na 1000 prebivalcev (Slovenija v %)	4,7	3,1	2,5
Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji ¹ (Gorenjska regija)	22,1	18,5	15,2
Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji (Slovenija)	25,1	23,4	19,3

Vir: Državna volilna komisija

V občini delujejo mnoga društva na področju kulture, turizma, športa, gasilstva, humanitarnih, mladinskih in drugih dejavnosti. Na dan 27.1.2025 je bilo v Občini Jesenice 128 društev, od tega ima sedež društev na Jesenicah 82 društev. Visoka društvena aktivnost v občini povečuje socialno kohezivnost in občutek pripadnosti v občini.

Obenem je na območju Zgornje Gorenjske zaznan velik problem pasivnosti lokalnega prebivalstva in nepripravljenosti k prostovoljstvu. Društva se soočajo z nizko aktivnostjo svojih članov. Neaktivnost in izguba pripadnosti sta prisotni predvsem med mlajšo populacijo, kar je rezultat novodobnih tehnologij, ki omogočajo socializacijo brez osebnega stika. Zato so ranljive skupine (starejši, invalidi, tujci) še bolj osamljene in ogrožene (SLR LAS ZG-BOJA, 2023).

Stopnja revščine pred socialnimi transferji je v Gorenjski regiji bistveno nižja od slovenskega povprečja skozi celotno obdobje. Tudi število obsojenih storilcev kaznivih dejanj, kot kazalec asocialnega vedenja, je v občini nekoliko pod slovenskim povprečjem.

Ugotovitve:

- Izrazito nizka udeležba na lokalnih volitvah.
- Najbolj ranljive skupine so starejši, mladi in osebe s posebnimi potrebami.
- Vse večje povpraševanje po storitvah dolgotrajne oskrbe.
- Visoka društvena aktivnost v občini in nizka stopnja aktivnosti njenih članov.
- Relativno nizka stopnja revščine v Gorenjski regiji.
- Podpovprečno število obsojenih storilcev kaznivih dejanj.

1.2.13. Šport in kultura

Mesto Jesenice danes določa bogata premična in nepremična ter nesnovna kulturna dediščina, ki skupaj z različnimi nosilci kulturne dejavnosti krepi identiteto občine in celotne

¹ Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji je odstotek oseb, ki živijo v gospodinjstvih z ekvivalentnim (neto) razpoložljivim dohodkom, nižjim od praga tveganja revščine.

Gornjesavske doline. Zgodovina železarstva se kaže v ohranjeni podobi fužinarskega naselja Stara Sava iz 16. stoletja, ki ga je vlada zaradi tehničnih, arhitekturnih, etnoloških in umetnostno zgodovinskih vrednot razglasila za kulturni spomenik državnega pomena (Lokalni program za kulturo 2024-2028, 2025).

Občina v okviru svojih zmožnosti skrbi za razvoj kulturne dejavnosti. Področje kulture ima v občini Jesenice poseben pomen in je eno od ključnih področij razvoja tudi v prihodnje (Lokalni program za kulturo 2024-2028, 2025). Institucionalna (Gornjesavski muzej Jesenice, Občinska knjižnica, Gledališče Toneta Čufarja) in močna ljubiteljska kultura (15 društev) se prepletata v družbenem življenju občanov in obiskovalcev. V občini deluje razvejana mreža izvajalcev in organizatorjev kulturnih programov. Problem je upad zanimanja za kulturo, omejeni viri, pomanjkanje depojskega prostora muzeja, neprimeren prostor za knjižnico, nedokončana obnova območja Stara Sava (Lokalni program za kulturo 2024-2028, 2025).

V občini obstaja bogata športna tradicija ter prepoznavnost predvsem zaradi dolgoletne tradicije in uspehih v hokeju (Strategija razvoja športa, 2024). K dvigu kakovosti življenja močno prispevajo športni programi in ustrezna športna infrastruktura, ki jo občani in obiskovalci koristijo v svojem prostem času in profesionalno. V občini primanjkuje ustrezno usposobljenih kadrov za vodenje društev in izvedbo športnih programov. Občina ima veliko površin za rekreativne dejavnosti (tek na smučeh, odbojka, pohodništvo, kolesarjenje), veliko kakovostnih rekreacijskih programov ter ustrezno toda nadgradnje potrebno športno infrastrukturo (Strategija razvoja športa 2024).

Ugotovitve:

- Bogata premična in nepremična ter nesnovna kulturna dediščina,
- Multikulturno okolje.
- Razvejana mreža izvajalcev in organizatorjev kulturnih in športnih programov ter projektov.
- Bogata športna tradicija in prepoznavnost (hokej).
- Pomanjkanje ustrezno usposobljenih kadrov za vodenje društev in izvedbo športnih programov.
- Ustrezna športna infrastruktura, ki potrebuje investicijska vlaganja.

1.3. DOSEDANJI RAZVOJ OBČINE JESENICE

Nastanek Jesenic je povezan predvsem z razvojem fužinarstva ob Savi. Razvoj rudnikov, plavžev in fužin v jeseniški okolici se je začel konec 14. stoletja. Od takrat naprej so Jesenice znane predvsem po svoji metalurški dejavnosti, saj so v kraju delovali številni rudniki, plavži in fužine ter moderna železarska dejavnost. Leta 1869 so ustanovili delniško družbo pod imenom Kranjska industrijska družba in dve največji fužini sta se združili v največjo industrijo v Vojvodini Kranjski.

Občina Jesenice je bila ustanovljena na podlagi Zakona o ustanovitvi občin ter določitvi njihovih območij, ki ga je sprejel Državni zbor RS na seji 3. oktobra 1994 in je bil istega dne tudi objavljen v Uradnem listu RS. Iz območja tedanje "velike" občine Jesenice iz časov SFRJ se je izločila občina Kranjska Gora. Občina si že več let prizadeva pridobiti tudi status mestne občine. Vlada Republike Slovenije je 2. julija 2009 zavrnila predlog (in za ostalih 9 občin),

zaradi neizpolnjevanja dveh pogojev za mestno občino (najmanj 20.000 prebivalcev in 15.000 delovnih mest).

Danes Občina predstavlja središče jeklarske industrije v Sloveniji z vodilnim podjetjem ACRONI. Občina je tudi upravno središče Zgornje Gorenjske (občina, upravna enota, okrajno sodišče, CSD) z dobro prometno, telekomunikacijsko, komunalno in drugo infrastrukturo. Jesenice so danes gospodarsko, upravno in kulturno središče Gornjesavske doline.

Jesenice so skozi zgodovino postajale vse bolj razvito in moderno industrijsko mesto, kar je omogočalo tudi razvoj drugih dejavnosti (npr. obrt, gostinstvo, šolstvo, kultura, šport). V občini danes delujejo številna športna, kulturna, umetniška in druga društva. V občini se nahaja več nakupovalnih središč in industrijskih con, regijska splošna bolnišnica (s porodnišnico), zdravstveni dom, gledališče, knjižnica, muzej in več šol. Skozi občino vozi sedem mestnih avtobusnih linij.

1.4. ANALIZA OKOLJA OBČINE

Analiza okolja naredimo s pomočjo **PEST** analize, ki združuje štiri vidike:

- Politični-regionalni vidik
- Ekonomski vidik
- Socialni in strukturni vidik
- Tehnološki vidik.

1.4.1. Politično-regionalni vidik

V EU (Brexite, Velika Recesija, COVID, migracije) postajajo razmere vse bolj negotove in neobvladljive. Razmere je dodatno poslabšala vojna v Ukrajini. Vse skupaj nadgrajujejo podnebne spremembe ter neučinkovite EU politike. Omejenost in rast cen fosilnih goriv krepi spodbude za hitrejši prehod na OVE, povečanje energetske učinkovitosti ter večjo energetsko samozadostnost v Evropi. Vse pomembnejša postaja tudi prehranska samozadostnost.

Z vidika različnih politik je za razvoj regije najbolj pomembna regionalna politika. V obdobju tranzicije so se razlike med regijami v Sloveniji povečale, toda z vstopom v EU so nastali pogoji za skladnejši regionalni razvoj skozi izvajanje kohezijske politike. Regionalna politika dobiva danes zaradi podnebnih razmer in Ukrajine drugačen pomen v političnem življenju. Podnebne spremembe (vročinski udari, poplave), ter stabilnost in zanesljivost energetske in prehranske (samo)oskrbe postajajo temeljna izhodišča razvojnih politik na regionalni ravni.

Cilj regionalne politike v RS je dvig kakovosti življenja v regiji, ter zmanjšanje zaostanka za sosednjimi regijami in povprečno razvitostjo EU. V letu 2008 je Slovenija dosegla 90% razvitosti EU, toda finančna kriza (2008) je zaostanek države povečala. Najbolj je prizadela bolj razvite regije, zato so se razlike med slovenskimi regijami zmanjšale. Po krizi so najhitreje okrevale razvitejšje regije, zato so se regionalne razlike ponovno povečale.

Gorenjska statistična regija obsega 10.5% površine Slovenije in je z 2.137 km² šesta največja regija. Sestavlja jo 18 občin. V njej je leta 2023 živela desetina prebivalcev Slovenije. Gostota

poseljenosti je bila z 98 prebivalci/km² površine nižja od slovenskega povprečja (105 prebivalcev/km²). 27% prebivalcev regije je leta 2023 živel v občini Kranj (57.081), v Škofji Loki in na Jesenicah pa 11 % prebivalcev. Najmanjša je bila s 655 prebivalci občina Jezersko.

Povprečna starost prebivalcev regije je za 0,4 leta nižja od državnega povprečja in je bila v letu 2023 tretja najnižja med regijami. Delež prebivalcev starejših od 64 let je bil 21,6% in enak povprečju v državi. Naraščajoči indeks staranja, ki opredeljuje številčno razmerje med prebivalci starimi 65 ali več let in otroki mlajšimi od 15 let, je v Gorenjski regiji (140,5) nižji od slovenskega povprečja (147,8). Gorenjska je imela tretji najvišji naravni prirast.

Izobrazbena sestava prebivalstva je bila v gorenjski regiji ugodnejša kot v večini drugih regij. Delež prebivalcev brez izobrazbe, z nepopolno osnovno šolo ali z dokončano največ osnovno šolo je enak državnemu povprečju (12,0 %), delež prebivalcev z višje- ali visokošolsko izobrazbo pa je nad slovenskim povprečjem. Med prebivalci v starostni skupini 25–64 let jih je imelo terciarno izobrazbo 34,3 %, kar je bil drugi najvišji delež med regijami.

Stopnja delovne aktivnosti je v regiji dosegla 71,7%, tj. za 2,4 odstotne točke več od slovenskega povprečja, stopnja anketne brezposelnosti pa je znašala 3,2 %. Regija ima visoko stopnjo delovne aktivnosti (tretja najvišja), podpovprečno brezposelnost (četrti najnižja), ter najnižjo stopnjo materialne prikrajšanosti in stopnjo tveganja socialne izključenosti (10,5 %). Neto razpoložljivi dohodek gospodinjstev na prebivalca je bil v gorenjski regiji za 1% višji od povprečja na ravni države ter četrti najvišji med regijami. Med delovno aktivnimi s stalnim prebivališčem v regiji jih 29% odhaja na delo drugam, največ v osrednjeslovensko regijo.

Leta 2023 so med vsemi regijami v Gorenjski regiji našli največ prihodov turistov in sicer 1.502.306 oz. 24% vseh. Na 1.000 prebivalcev je bilo v tej regiji 570 avtomobilov; manj so jih imeli le v podravski, osrednjeslovenski in zasavski regiji. V povprečju so bili stari 10,9 leta, kar je bilo pod državnim povprečjem (11,1 leta). Količina komunalnih odpadkov na prebivalca je bila v regiji (453 kg) za 65 kg nižja od slovenskega povprečja. Splošno zadovoljstvo z življenjem so prebivalci regije v 2024 ocenili z najvišjo možno oceno med vsemi regijami.

Občina Jesenice leži v severozahodnem delu Slovenije in sodi v Gorenjsko statistično regijo ter Zahodno kohezijsko regijo. Zahodna kohezijska regija je bolj razvita in dosega z vidika razvitosti (BDP na prebivalca) 122,2% slovenskega povprečja. BDP na prebivalca v Vzhodni Sloveniji (kohezijska regija) dosega 79,8% povprečja v državi. Od dohodka v Vzhodni Sloveniji je bil dohodek v zahodni kohezijski regiji višji za 43,4 odstotne točke. Gorenjska statistična regija ima BDP na prebivalca za 13% nižji od slovenskega povprečja (SURS, 2024).

1.4.2. Ekonomski vidik

V zadnjih petnajstih letih smo v Sloveniji doživeli tri velike krize. Finančno-gospodarski krizi v letu 2008 je sledila COVID kriza leta 2020 in energetska kriza v 2022 zaradi vojne v Ukrajini. Vse skupaj so spremljale vse bolj pogoste naravne nesreče (požari, poplave). Zaradi geostrateških, okoljskih, energetskih in prehranskih dogajanj se tveganja v svetu povečujejo.

Tabela 14 Temeljni makroekonomski Kazalniki za Slovenijo za 2022-2024 in napoved 2025-2026

Kazalniki /Leto	2022	2023	2024	2025	2026
Rast BDP	2,7	2,1	1,5	2,4	2,5
Produktivnost dela na zaposlenega (BDP/zap)	-0,2	0,5	1,0	1,8	2,2
Bruto plače na zaposlenega (realna rast v %)	-6,2	2,1	4,0	3,2	3,1
Inflacija (povprečje leta)	8,9	7,4	2,1	3,3	2,2
Javni dolg (v % BDP)	72,7	68,4	67,0	66	64
Brezposelnost (ILO)	4,2	3,7	3,7	3,7	3,6
Tekoči račun PB (v % BDP)	-1,1	4,5	2,8	2,3	2,1

Vir: BS, UMAR.

Gospodarska rast se je v letu 2024 umirila na 1,5 %. V letih 2025 in 2026 pričakujemo rast BDP v višini 2,5%. Rast zasebne potrošnje se bo okrepila zaradi visoke zaposlenosti in realne rasti plač. Leta 2026 v izvoznem sektorju pričakujemo pozitiven vpliv investicij v proizvodnjo novega osebnega vozila in zagon proizvodnje v novem farmacevtskem obratu. Investicije države, ki so v deležu BDP med najvišjimi v EU, bodo v 2024/2025 višje zaradi poplavlne obnove in protipoplavne zaščite ter zaradi investicij v okviru porabe sredstev iz NOO.

K inflaciji so v letih 2022 (8,9%) in 2023 (7,4%) največ prispevale cene energentov, kvantitativno sproščanje, zaostrene geopolitične razmere, naraščajoče cene hrane, težave v dobavnih verigah in pomanjkanje delovne sile. Inflacija se je v 2024 občutno znižala, leta 2025 pa se bo ponovno povišala na 3,3% zaradi izteka ukrepov za blažitev energetske druginje. Predpostavka napovedi je, da bodo razmere na trgih energentov stabilne, ter da bo rast cen neenergetskega industrijskega blaga in hrane umirjena.

Rast cen storitev bo eden glavnih dejavnikov inflacije, predvsem v povezavi z nadaljnjo rastjo plač. Medletna realna rast povprečne bruto plače je bila v desetih mesecih 2024 za 6,5% višja kot v preteklem letu. V letu 2025 pa se bo zaradi predvidene uveljavitve reforme plačnega sistema v javnem sektorju rast še okrepila. Zaradi slednjega bo poslabšana stroškovna konkurenčnost slovenskih podjetij. Slednje dopolnjuje tudi vse večje pomanjkanje delovne sile.

Zaposlenost je rekordno visoka, brezposelnost pa ena najnižjih doslej. Delež podjetij, ki poročajo o pomanjkanju delovne sile pri poslovanju se povečuje. Zaradi staranja prebivalstva in pomanjkanja domače delovne sile se povečuje število tujih delavcev. Njihov delež v skupnem številu delovno aktivnih je bil novembra 2024 15,9%. Večje povpraševanje po delavcih bo ob velikem pomanjkanju delovne sile vplivalo na dvig plač. Uspešnejše privabljanje tujih delavcev blaži pomanjkanje delovne sile in omejuje stroškovne pritiske.

Slovenski finančni sistem, ki je bil pred desetletjem naš šibki člen, je bolj stabilen, likviden in robusten. Bančni sektor v evrskem območju in Sloveniji ustvarja nadpovprečne neto obrestne

prihodke. ECB je 2024 prvič po letu 2016 znižala ključne obrestne mere. Delež potrošniških posojil v BDP se je povečal, vendar so slovenska gospodinjstva v primerjavi z evrskim območjem manj zadolžena. Število stečajnih postopkov narašča vendar večjih poslabšanj zaradi finančne trdnosti gospodarstva ni pričakovati. Izpostavljenost bank ostaja majhna. Zavarovalniški sektor je kljub visokim škodam in zmanjšanju premij dosegel visoke dobičke.

Na trgu nepremičnin obstaja precenjenost zaradi intenzivne rasti cene stanovanj. K rasti cen stanovanjskih nepremičnin največ prispeva omejena ponudba stanovanjskih nepremičnin, nizka brezposelnost, rast plač, nizka zadolženost gospodinjstev ter zniževanje obrestnih mer. Ocenjujemo, da je tveganje za finančno stabilnost, ki izhaja iz nepremičninskega trga zmerno.

Po primanjkljaju v letu 2022 se v letu 2023 ponovno pojavi presežek na tekočem računu plačilne balance. V letu 2022 je prišlo do primanjkljaja zaradi višjih cen uvoza kot posledici poslabšanih pogojev menjave (visoke cene energentov). V prihodnjih letih ob stabilizaciji cenovnih gibanj in okrepanju gospodarstva napovedujemo presežek. V primeru šibkejšje rasti v naših najpomembnejših trgovinskih partnericah pričakujemo nizke rasti izvoza.

Javni dolg, ki je še leta 2007 znašal 22% BDP je zaradi preteklih dveh kriz narasel na 68,4% BDP v letu 2023. Javni dolg RS narašča relativno hitro, čeprav je Slovenija še vedno glede zadolženosti pod povprečjem EU. Zadeve dodatno poslabšujejo relativno visoki pretekli proračunski primanjkljaji (7,7% v letu 2020). Slovenija lahko zaradi dinamike naraščanja javnega dolga in svoje majhnosti postane ena bolj tveganih držav, kar bi dodatno povečalo ceno našega zadolževanja na svetovnih finančnih trgih. Fiskalni prostor države je vse bolj omejen.

Uresničitev razmeroma ugodnih gospodarskih obetov za Slovenijo je odvisna predvsem od delovanja EU, geopolitičnih tveganj ter protekcionizma. V Sloveniji je zaskrbljujoč naraščajoč javni dolg in omejen fiskalni prostor, padajoča stroškovna konkurenčnost ter nedorečenost reformnih ukrepov. Domači stroškovni pritiski zaradi višje inflacije ob pomanjkanju usposobljene delovne sile vodijo v višje plače, kar poslabšuje izvozno konkurenčnost. Proračunske omejitve, relativno visoka zadolženost države in visoke obrestne mere bodo glavni omejevalni faktorji pri hitrejšem financiranju potreb občine.

1.4.3. Socialno-strukturni vidik

Za reševanje kriz postaja trajnostni razvoj eden od primarnih ciljev, ki jih celoten svet, EU in Slovenija postavljajo v ospredje. Razvojna paradigma trajnostnega razvoja izhaja iz enakovrednega obravnavanja gospodarske, socialne in okoljske razsežnosti blaginje. Slednje omogoča zadovoljevanje potreb današnjih generacij, ne da bi pri tem omejevali možnosti prihodnjih pri njihovem zadovoljevanju potreb. Govorimo o družbeno odgovornem delovanju na podjetniški ravni in trajnostnem razvoju na državni.

Gospodarska razvitost Slovenije se povečuje ob hkratnem socialnem razvoju in ohranjanju kvalitete okolja. Slovenija je ohranila sistem socialne varnosti, ki je delno blažil potrebne spremembe v ekonomskem sistemu. Slovenija namenja danes za socialno varnost podoben delež BDP kot članice EU. Socialna kohezija je v RS relativno visoka, toda zaradi kriz (Finančna

2008, COVID 2020, Energetska 2022, Inflacijska 2022/2023) se poslabšuje predvsem položaj ljudi z najnižjimi dohodki.

Na trgu dela imamo zgodovinsko gledano eno izmed najnižjih stopenj brezposelnosti, ki ostaja pod povprečjem EU. Brezposelnost je visoka med starejšimi in tistimi z nizko izobrazbo. Imamo rigidno delovno pravno zakonodajo, zato se povečuje delež začasnih zaposlitev. Na trgu dela postaja vse večji problem pomanjkanje ustrezno usposobljene delovne sile. Staranje prebivalstva, z vidika naraščajočih stroškov zdravstvene in dolgotrajne oskrbe, ter izdatkov za pokojninsko blagajno, vse bolj vpliva na javnofinančni položaj države.

Stopnja revščine in dohodkovna neenakost dohodkov ostajata v RS relativno nizki. Stopnja tveganja revščine po socialnih transferjih je bistveno nižja kot pred transferji kar kaže na učinkovitost socialne politike. Problem ostaja nizka produktivnost, ter nizka razlika med minimalno plačo in prejetimi socialnimi transferji.

Trajnostni model razvoja je edini globalni način življenja in poslovanja, ki podpira gospodarski razvoj in je hkrati socialno pravičen, ter odgovoren do okolja. Slovenija potrebuje nov družbeno razvojni konsenz glede socialnih reform, ki vključujejo pokojninsko reformo in druge reforme ter ukrepe (imigracijska).

1.4.4. Tehnološki vidik

V McKinseyevi študiji (Technology Trends Outlook 2023/2024) so opredelili najpomembnejše tehnološke trende:

- Umetna inteligenca. Uporaba modelov za reševanje problemov razvrščanja, napovedovanja in sprejemanje odločitev.
- Povezljivost. Mobilne tehnologije 5G/6G, brezžična omrežja, sateliti v zemeljski orbiti.
- Elektrifikacija in OVE. OVE (sončna, vetrna), shranjevanje energije (baterije), elektrifikacija ogrevanja (toplotne črpalke) in prometa (e-mobilnost).
- Trajnostna mobilnost.
- Navidezna resničnost.
- Oblak in podatkovni centri.
- Strojno učenje. Programske in strojne rešitve.
- Vesoljske tehnologije (sateliti, rakete).
- Kvantne tehnologije.
- Robotika.
- Razvoj programskih aplikacij in opreme.
- Trajnost in podnebne tehnologije. Blažitev negativnih učinkov na okolje.

Zgornje tehnologije lahko razvrstimo v dve glavni skupini (digitalne/informacijske tehnologije, tehnologije na področju energetike/mobilnosti). Nove tehnologije postajajo vedno bolj cenovno dostopne in obvladljive, ter v smislu delovanja in načrtovanja pomenijo alternativo klasičnim razvojnim konceptom. Kot takšne odpirajo nove razvojne priložnosti in možnosti tudi za občino Jesenice.

1.5. ANALIZA ZADOVOLJSTVA V OBČINI

Pri pripravi Strategije razvoja občine je pomembno mnenje občank in občanov, predstavnikov gospodarstva in drugih. Slednje je mogoče pridobiti skozi vprašalnik skozi katerega je mogoče oceniti stopnjo zadovoljstva, uspešnost delovanja občinske uprave na posameznih področjih in identificirati predloge občanov/občank, gospodarstva, NVO in zainteresirane javnosti po spremembah v občini. V procesu oblikovanja strategije v občini niso izvedli posebne Anketo o zadovoljstvu. Zaradi slednjega se naslanjamo na vprašalnik, ki je bil oblikoval leta 2017 za občanke in občane Jesenic, v katerem smo jih povprašali po njihovem zadovoljstvu z nekaterimi storitvami in objekti v Občini Jesenice (2017). Iz 236 izpolnjenih vprašalnikov je mogoče ugotoviti, da:

- so občani zadovoljni z dogajanjem v mestu,
- zelo slabo in slabo ocenjujejo nočno in dnevno dogajanje v mestu,
- so srednje zadovoljni s trgovinsko in gostinsko ponudbo,
- so srednje zadovoljni s prometno ureditvijo in parkirnim režimom,
- dobro ocenjujejo čistočo, urejenost ulic in cest,
- najbolj pogrešajo več kulturnih in zabavnih prireditev, kolesarskih poti in pešpoti, zelenih površin in boljšo turistično ponudbo,
- 75% občanov ne uporablja JPP,
- najbolj pritegne obiskovalce mestna knjižnica, trgovine, gostinska ponudba in športne prireditve.

1.6. SWOT ANALIZA OBČINE JESENICE

Vrednostna ocena občine Jesenice temelji na SWOT analizi (Strengths – prednosti, Weaknesses – slabosti, Opportunities – možnosti, Threats – nevarnosti). Pokaže nam temeljne razvojne slabosti, ter rešitve temelječe na potencialih občine na katere lahko računamo. Prednosti in slabosti se v SWOT analizi nanašajo na notranje dejavnike občine na katere občina lahko vpliva. Na drugi strani se priložnosti in nevarnosti nanašajo na zunanje dejavnike občine na katere slednja nima neposrednega vpliva. Zunanji dejavniki lahko zavrejo ali upočasnijo razvoj občine.

SWOT analiza je bila opravljena na podlagi javno dostopnih virov (SURS, Eurostat, OECD) in na podlagi podatkov ter različnih dokumentov posredovanih s strani občine. V pomoč so bila različna gradiva občine in analize (npr. sektorske strategije, poročila). Znotraj posameznih vsebinskih področij kot so na primer energetika, šport, kultura.....so bile v okviru različnih delovnih skupin sodelujočih pri pripravi dokumentov identificirane posamezne prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti. Omenjene analize so bile pogostokrat predstavljene na različnih delavnicah na katerih so strokovnjaki in splošna javnost podali svoje mnenje. SWOT analiza je bila pripravljena tudi na podlagi pogovorov znotraj ožje delovne skupine zadolžene za pripravo dokumenta "Strategija razvoja občine Jesenice 2025-2035".

Tabela 15 Swot analiza občine Jesenice

← Ohranjamo, Krepimo Odpravljamo →	
NOTRANJI DEJAVNIKI	S- Strengths – PREDNOSTI 1. Geostrateška lega (koridor, prvo mesto). 2. Naravne danosti (NATURA, vodni viri, gozd, TNP). 3. Jesenice kot upravno, kulturno, izobraževalno (fakultetno), zaposlitveno in prometno-logistično središče zgornje Gorenjske regije. 4. Zdravstveno središče Gorenjske. 5. Središče jeklarske industrije v Sloveniji. 6. Bogata kulturna in tehniška dediščina. 7. Športna tradicija in športna prepoznavnost. 8. Pozitiven skupni selitveni prirast. 9. Razvita in organizirana društvena dejavnost. 10. Nizka stopnja brezposelnosti, ustrezna struktura delovne sile in relativno visoka dodana vrednost družb na zaposlenega 11. Nižje cene nepremičnin. 12. Kakovostna mreža izobraževalnih ustanov na zgornjem Gorenjskem.
	W- Weaknesses – SLABOSTI 1. Prostorska omejenost in razdeljenost (dolina, AC, železniška proga, Sava). 2. Neugodna demografska struktura. 3. Visoka gostota naseljenosti urbanega dela. 4. Slaba podoba mesta v očeh drugih. 5. Podpovprečno zdravstveno stanje. 6. Veliki pritiski na okolje. 7. Visoke prometne obremenitve. 8. Pomanjkljivo razvita prometna infrastruktura. 9. Stanovanjska problematika. 10. Nepovezana in neorganizirana turistična ponudba. 11. Dotrajana komunalna infrastruktura. 12. Pomanjkanje aktivnega državljanstva.
ZUNANJI DEJAVIKI	O – Opportunities – PRILOŽNOSTI 1. Stičišče različnih kulturnih prostorov. 2. Sinergije med Gorenjskimi občinami in možnosti čezmejnega sodelovanja. 3. Naraščajoča potreba po energetski samooskrbi. 4. Naraščajoče potrebe po zdravstveni in dolgotrajni oskrbi. 5. Razvojne podpore. 6. Digitalizacija in nove tehnologije. 7. Sproščen prostor zaradi izgradnje nove železniške postaje in J-obvoznice. 8. Razvojne možnosti podeželja. 9. Potencial na področju vodne energije.
	T- Threats- NEVARNOSTI 1. Naraščajoče napetosti v EU in svetu. 2. Počasno prilagajanje na podnebne spremembe in naravne nesreče (plazovi, hudourniki, erozija). 3. Zaostrovanje pogojev za delovanje občine in omejeni finančni viri. 4. Visoka odvisnost od predelovalne industrije. 5. Pomanjkanje ustrezne delovne sile v regiji.
← Izkoriščamo Obvladujemo →	

Iz SWOT analize sledi sklepna analiza in glavne usmeritve za občino Jesenice.

Največji prednosti sta geostrateška lega občine in dejstvo, da so Jesenice pomembno središče. Občina je upravno, kulturno, izobraževalno, zaposlitveno in prometno-logistično središče zgornje Gorenjske, zdravstveno središče Gorenjske regije ter središče jeklarske industrije v RS.

Največji slabosti občine so njena prostorska omejenost in razdeljenost, pomanjkljivo razvita in dotrajana infrastruktura, ter podpovprečno zdravstveno stanje prebivalstva.

Največji priložnosti obstajajo na področju revitalizacije degradiranih območij in nadaljnega razvoja zdravstvenega središča Gorenjske regije.

Največjo nevarnost predstavlja previsoka odvisnost od predelovalne industrije v občini, ter nevarnost pomanjkanja ustrezno izobražene in usposobljene delovne sile za razvojne potrebe občine.

Vrednostna analiza dosedanjega razvoja občine dokazuje, da je njen položaj zahteven. Analiza je pokazala, da so prednosti izenačene s slabostmi, toda obenem so priložnosti večje od nevarnosti. Uspešna strategija občine zato gradi na prednostih in poskuša izkoristiti priložnosti ter minimizirati slabosti.

Glavni zaključki SWOT analize za občino so sledeči:

- Izkoristiti geostrateški položaj občine.
- Ohranjati naravne danosti.
- Krepiati športno infrastrukturo in programe v športu.
- Ohranjati bogato kulturno in tehnično dediščino.
- Krepiati občutek povezanosti, socialne kohezivnosti in identitete (društva, volilna udeležba, podeželje, multikulturnost).
- Krepiati vlogo Jesenic kot pomembnega središča (zgornje) Gorenjske regije.
- Ohranjati vlogo glavnega jeklarskega središča v državi.
- Ohranjati in krepiati mrežo izobraževalnih institucij na zgornje Gorenjskem.
- Povezati turistično ponudbo in akterje v občini/regiji.
- Urediti pomanjkljivo komunalno omrežje.
- Izboljšati podpovprečno zdravstveno stanje prebivalstva in preventivo.
- Oblikovati ukrepe za reševanje problema visokega absentizma.
- Razvijati infrastrukturo in krepiati trajnostno mobilnost (kolesarske poti).
- Izboljšati starostno strukturo.
- Izboljšati podobo mesta v širši slovenski javnosti (npr. komunikacijska strategija).
- Spodbujati ukrepe za manjšo prometno obremenitev in večjo prometno povezanost znotraj občine (S-J).
- Spodbujati ukrepe za manjše pritiske na okolje (industrija, promet).
- Krepiati stanovanjski fond in povečati dostopnost stanovanj za različne skupine (npr. mladi).
- Izkoristiti možnosti medobčinskega in čezmejnega sodelovanja ter sinergij.
- Povečati stopnjo lokalne samooskrbe z energijo.
- Izkoristiti možnosti novih tehnologij.
- Izkoristiti priložnosti na področju zdravstvenega varstva, institucionalnega varstva starejših in oskrbe na domu.

- Izkoristiti bližino poznanih turističnih destinacij (Bled, Kranjska Gora) in znamenitosti (TNP), dobrih prometnih povezav ter razvojnih možnosti podeželja.
- Nadaljevati z enegetsko prenovo (javnih) stavb.
- Oblikovati ukrepe za sprostitev dodatnega prostora (degradirana območja) v občini in smotrna uporaba slednjega.
- Bolje izkoristiti potencial hidro energije.
- Bolje se prilagoditi podnebnim spremembam in naravnim nesrečam.
- Oblikovati ukrepe za nadaljne privabljanje primerno usposobljene delovne sile.
- Zmanjšati preveliko odvisnost od predelovalne industrije.

2. VREDNOTE, POSLANSTVO, VIZIJA IN STRATEŠKI CILJI OBČINE

2.1. VREDNOTE

»**Ponosni na to kdo smo in od kod prihajamo**«. Ponosni smo na svojo lokalno identiteto in bogato kulturno dediščino. Cenimo in spoštujemo svojo tradicijo. Svojo prepoznavnost gradimo na železarstvu, športu in multikulturnosti.

»**Smo raznoliki in povezani**«. Jesenice so odprto, gostoljubno in raznoliko mesto. Naša različnost nas bogati. Smo družabni in si zaupamo. Cenimo povezanost. Osredotočeni smo na skupne cilje in koristi.

»**Smo odgovorni do sebe, ljudi in okolja**«. Zavezani trajnostnemu razvoju. Spodbujamo socialno pravičen in okoljsko prijazen razvoj. Želimo zdravo in varno okolje.

»**Smo podjetni, vztrajni in uspešni**«. Naša preteklost in okolje sta nas oblikovala v delovne in vztrajne ljudi. Ponosni smo na svojo industrijsko tradicijo. Verjamemo v trdo delo. Cenimo znanje in uspešnost.

»**Pripravljeni smo na spremembe**«. Imamo jasno razvojno pot. Sprejemamo izzive in se jih ne bojimo. Spremembe razumemo kot edino stalnico v življenju. Pretekla zgodovina kaže na našo sposobnost prilagajanja.

2.2. POSLANSTVO IN VIZIJA OBČINE

Temeljno poslanstvo (misija):

»Želimo zagotoviti visoko kakovostno okolje za bivanje naših občanov in za družbeno odgovorno delovanje naših podjetij«.

Vizija:

»Občina Jesenice bo leta 2035 postala bolj privlačno, zdravo, trajnostno naravnano in odporno središče. Skupaj bomo gradili na industrijski tradiciji in kulturni dediščini, naravnih danostih, športu in geografskem položaju ter raznolikosti in povezanosti ljudi, ki so in bodo tukaj našli svoj dom.

Slogan:

»Jesenice - Središče Zgornje Gorenjske«.

2.3. STRATEŠKI CILJI OBČINE

Vizijo občine je potrebno na podlagi vrednot spremeniti v določene strateške cilje. Slednji nam pomagajo razumeti kako doseči vizijo občine. Strateški cilji opisujejo vizijo občine. Za razliko od vizije so merljivi in kvantificirani. Odražajo strateško usmeritev občine v naslednjem desetletnem obdobju, zato so zastavljeni ambiciozno. Strateški cilji so natančno določljivi, merljivi in občutljivi, dosegljivi, pomembni, ter časovno opredeljeni. Vizija in strateški cilji so bili določeni v okviru strateške delovne skupine, širšega kroga strokovnjakov in pomembnih deležnikov. Za njihovo uresničevanje s(m)o zato odgovorni vsi, saj gre za skupno odgovornost. Strateški cilji, njihova izhodiščna vrednost ter pričakovana vrednost v letu 2035 so prikazani v spodnji tabeli. Spodnja tabela kaže, da je določenih 13 strateških ciljev s 23 Kazalniki.

Tabela 16 Strateški cilji občine Jesenice za obdobje 2025-2035

STRATEŠKI CILJ	KAZALEC (KPI)	IZHODIŠČE	VREDNOST 2035
1. Izboljšati zdravje ljudi (zdravstveno stanje in preventiva)	1. Stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let sss/100.000)	70 (Slo=64,7)	Slo. povprečje
	2. Prekomerna prehranjenost otrok in mladostnikov (6-14 let v %)	28,7 (Slo=23,4)	Slo. povprečje
	3. Presejalni test (Svit, Dora, Zora, HPV)	< Slo. povprečje	Slo. povprečje
	4. Število novih/obnovljenih športnih objektov	0	13
2. Zagotoviti privlačno poslovno okolje	5. Površina novih komunalno urejenih zemljišč za poslovno dejavnost v PC (ha)	0	2
3. Zagotavljati ustrezno število in strukturo delovne sile	6. Število deficitarnih poklicev v lokalnem okolju	4	0
4. Večja dostopnost stanovanj (za mlade)	7. Nova komunalno urejena zemljišča za stanovanjsko gradnjo (m ²)	0	20.000
5. Povečati turistični obisk	8. Število nočitev	39.655	50.000
	9. Število kmetij z novo dopolnilno dejavnostjo	9	15
6. Izkoristiti potencial ob železnici	10. Nova železniška postaja	0	1
7. Krepiti knjižnično dejavnost	11. Novi knjižni prostori (m ²)	635	2.600
8. Ohraniti kulturno dediščino starega jedra	12. Obnova Bucelleni-Ruardove graščine	0	1
	13. Obnova Cerkev Marijinega vnebovzetja	0	1
9. Boljši izkoristek prostora	14. Število aktiviranih prostih površin in poslovnih prostorov v središču	0	35
10. Zmanjšati vpliv onesnaženosti na prebivalce	15. Zmanjšanje števila prebivalcev na območjih onesnaženosti in hrupa	12.000	6.000 (50%↓)
	16. Dolžina novo/obnovljene kolesarske infrastrukture (km)	0	14
11. Zagotavljati učinkovito in kakovostno komunalno oskrbo (voda, odpadki)	17. Dolžina novega/obnovljenega vodovodnega omrežja (m)	0	18966
	18. Izgradnja vodohrama s kapaciteto 300m ³	0	1 (300 m ³)
	19. Zmanjšanje vodnih izgub	63% povprečje	↓ izgub za 30%
	20. Izvedba III. odlagalnega polja	0	1
12. Povečati energetska učinkovitost	21. Število energetske saniranih javnih stavb	0	12
13. Povečati odpornost občine na podnebne spremembe (poplave, plazovi)	22. Št. izvedenih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje naravnih nesreč	5	7
	23. Spremenjen OPN (površine namenjene gradnji)	0	1
	23. Spremenjen OPN (površine namenjene gradnji)	0	1

3. RAZVOJNE USMERITVE OBČINE

Razvojne usmeritve se nanašajo na posamezne strateške cilje ali več njih. Odražajo širše razvojne usmeritve občine v naslednjem desetletnem obdobju z namenom doseganja glavnih razvojnih ciljev občine. Občinski razvojni program temelji na petih glavnih razvojnih usmeritvah:

- **ZDRAVA IN AKTIVNA OBČINA**
- **PRIVLAČNA OBČINA**
- **POVEZANA OBČINA**
- **ODPORNA OBČINA**
- **TRAJNOSTNA OBČINA**

Strategija temelji na petih medsebojno enakovrednih in povezanih razvojnih usmeritvah. Za vsako razvojno usmeritev so natančneje opredeljeni strateški projekti, ki so v nadaljevanju bolj podrobno opisani z vidika opredelitve potrebnih sredstev za njihovo uresničitev, nosilcev, rokov izvedbe, ter kazalnikov.

3.1. ZDRAVA IN AKTIVNA OBČINA

Zdravstveno stanje je odraz demografskih trendov, kakovosti življenja in dostopnosti zdravstvenih uslug. Zaradi neugodne demografske starostne strukture prebivalstva bo vse večji izziv zagotoviti boljše zdravje ljudi, saj so s staranjem prebivalstva bolezni vse pogostejše. Glavni cilj občine je izboljšati zdravje ljudi skozi krepitev pomena zdravega in aktivnega življenjskega sloga, preventivne programe ter skozi dostopnost do zdravstvenih storitev.

Tabela 17 Strateški cilji in projekti Zdrava in aktivna občina

Strateški cilj	Kazalec (KPI)	Strateški projekt
1. Izboljšati zdravje ljudi (zdravstveno stanje in preventiva)	1. Stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let sss/100.000)	SP1 Center za krepitev zdravja in Razvojna ambulanta
	2. Prekomerna prehranjenost otrok in mladostnikov (6-14 let v %)	SP2 Nova zgradba za specialistične programe (Regijska bolnišnica)
	3. Presejalni test (Svit, Dora, Zora, HPV)	
	4. Število novih/obnovljenih športnih objektov	SP3 Revitalizacija občinske športne infrastrukture

SWOT analiza je pokazala, da ima občina Jesenice podpovprečne kazalce na področju zdravstvenega stanja občanov ter preventive. Obenem ima občina dobro zdravstveno mrežo, bolnišnico ter Fakulteto za zdravstveno nego. V občini obstaja visoka koncentracija institucij s področja zdravstvene dejavnosti, zato je občina postala regijsko zdravstveno središče. Potrebna je nadgradna skozi razširitev specialističnih služb in skozi zagotavljanje prostorskih možnosti za razširitev bolnišnične dejavnosti ter zdravstvenega doma.

H kakovostnemu življenju in zdravju pripomore tudi zdrav in aktivni življenjski slog. Občina bo razvijala sodobno športno in rekreacijsko infrastrukturo za aktivno preživljanje prostega časa, ter športne objekte za različne športne programe, tekmovanja in prireditve.

3. 2. PRIVLAČNA OBČINA

SWOT analiza je pokazala, da je občina središče jeklarske industrije v RS, ter da je močno odvisna od predelovalne industrije. V občini obstaja nizka brezposelnosti in pozitiven selitveni prirast ter visoka raven podjetniške dinamike. Občina želi oblikovati bolj privlačno poslovno okolje pri čemer želi izkoristiti lego ob pomembnih povezavah.

Kljub relativno dobri mreži in tradiciji šol ter dobro razvitim programom se Občina zaveda problema pomanjkanja ustrezne delovne sile v prihodnosti, zato želi vzpostaviti nove šolske programe in programe na področju zdravstva, tehnike in energetike (Šolski center, Karierni center). SWOT analiza je pokazala, da zaradi prostorske omejenosti obstaja visoka gostota naseljenosti urbanega dela občine, ter da primanjkuje najemnih stanovanj. Eden glavnih ciljev občine je zagotoviti večjo dostopnost stanovanj.

Razvoj turizma je v razvojnih dokumentih občine izpostavljen kot eden izmed razvojnih ciljev. Turizem ne predstavlja pomembnejšega segmenta gospodarstva, toda omogoča razvoj dopolnilne dejavnosti na podeželju, ki ima omejene možnosti za primarno pridelavo. Občina meji na TNP in obiskane destinacije (KG, Bled, Bohinj) s katerimi je odlično povezana. Glavne usmeritve so doživetja v naravi (pohodništvo, kolesarjenje), kulturno-zgodovinska (tehniška dediščina) in prireditvena doživetja (šport, kultura). Problem je kratek čas bivanja turistov.

Tabela 18 Strateški cilji in projekti Privlačna občina

Strateški cilj	Kazalec (KPI)	Strateški projekt
2.Zagotoviti privlačno poslovno okolje	5.Površina novih komunalno urejenih zemljišč za poslovno dejavnost v PC (ha)	SP4 Celostna ureditev PCJ
3.Zagotavljati ustrezno število in strukturo delovne sile	6. Število deficitarnih poklicev v lokalnem okolju	SP5 Šolski in karierni center
4.Večja dostopnost stanovanj (za mlade)	7. Nova komunalno urejena zemljišča za stanovanjsko gradnjo (m ²)	SP6 Stanovanja Straža in Pod krajem
5. Povečati turistični obisk	8. Število nočitev	SP7 Regijski TIC za območje BOJA SP9 Muzejski kompleks Stara Sava
	9. Število kmetij z novo dopolnilno dejavnostjo	SP8 Spodbude za dopolnitvene dejavnosti na kmetijah
	13. Obnova Cerkve Marijinega vnebovzetja	

3.3. POVEZANA OBČINA

Občina leži ob meji na panevropskem koridorju in na stičišču različnih kulturnih prostorov. Občino prečkata avtocesta A2 (Lj-Karavanke) ter železniška proga (Lj- Jesenice), pri čemer karavanški predor in AC predstavljata najkrajšo cestno povezavo gornjesavskega in osrednje Slovenije z Zahodno Evropo.

SWOT analiza je pokazala, da občina leži na stičišču različnih kulturnih prostorov, ter da ima močno razvito društveno dejavnost. V občini delujejo številna športna, kulturna, umetniška in druga društva za katere delovanje je potrebno zagotoviti ustrezno kakovostne pogoje.

Tabela 19 Strateški cilji in projekti Povezana občina

Strateški cilj	Kazalec (KPI)	Strateški projekt
6. Izkoristiti potencial ob železnici	10. Nova železniška postaja	SP10 Revitalizacija in obnova železniške postaje
7. Krepiti knjižnično dejavnost	11. Novi knjižni prostori (m ²)	SP11 Nova knjižnica
8. Ohraniti kulturno dediščino starega jedra	12. Obnova Bucelleni-Ruardove graščine	SP9 Muzejski kompleks Stara Sava
	13. Obnova Cerkve Marijinega vnebovzetja	

3.4. TRAJNOSTNA OBČINA

Trajnostni model razvoja občine je edini možni način življenja in poslovanja, ki podpira razvoj in je hkrati tudi socialno pravičen ob upoštevanju okoljskih omejitev. SWOT analiza kaže, da ima občina veliko omejenost prostora, zato želi aktivirati razvrednotena, zapuščena ali nezadostno izkoriščena območja, ki negativno vplivajo na okolico, ter poskrbeti za manjše pritiske na okolje s strani industrije in prometa (onesnaženost, hrup). SWOT analiza kaže, da ima občina pomanjkljivo in dotrajano infrastrukturo. Občina želi povečati različne oblike trajnostne mobilnosti z namenom zmanjšanja prometnih obremenitev ter preseganja razdeljenosti občine na dva dela.

SWOT analiza kaže, da ima občina številne naravne vire, toda slednji potenciali niso polno izkoriščeni. Zaradi slednjega in omejenosti fosilnih goriv je potrebno krepiti energetske samooskrbo na občinski ravni. Občina bo spodbujala višjo energetske samooskrbo skozi proizvodnjo iz lokalnih OVE zunaj območij daljinske mreže ogrevanja in večjo energetske učinkovitost.

Tabela 20 Strateški cilji in projekti Trajnostna občina

Strateški cilj	Kazalec (KPI)	Strateški projekt
9. Boljši izkoristek prostora	14. Število aktiviranih prostih površin in poslovnih prostorov v središču	SP4 Celostna ureditev PCJ SP6 Stanovanja Straža in Pod krajem SP12 Garažna hiša
10. Zmanjšati vpliv onesnaženosti na prebivalce	15. Zmanjšanje števila prebivalcev na območjih onesnaženosti in hrupa	SP13 Obvoznica
	16. Dolžina novo/obnovljene kolesarske infrastrukture (km)	SP14 Izgradnja in nadgradnja kolesarske infrastrukture
11. Zagotavljati učinkovito in kakovostno komunalno oskrbo (voda, odpadki)	17. Dolžina novega/obnovljenega vodovodnega omrežja (m)	SP15 Nadgradnja vodovodnega sistema Završnica
	18. Izgradnja vodohrama s kapaciteto 300m ³	
	19. Zmanjšanje vodnih izgub	
	20. Izvedba III. odlagalnega polja	SP16 Odlagališče Mala Mežakla
12. Povečati energetska učinkovitost	21. Število energetska saniranih javnih stavb	SP17 Celovita energetska prenova javnih stavb

3.5. ODPORNA OBČINA

Poplave in plazovi, ki nastanejo zaradi obsežnih padavin v jesenskem času in taljenja snega v spomladanskem, vse pogostejše in vse bolj ogrožajo naselja in občinsko infrastrukturo. SWOT analiza kaže, da je za občino značilno počasno prilagajanje na podnebne spremembe, ter da ima občina dobro organizirana gasilska društva in civilno zaščito.

Tabela 21 Strateški cilji in projekti Odporna občina

Strateški cilj	Kazalec (KPI)	Strateški projekt
13. Povečati odpornost občine na podnebne spremembe (poplave, plazovi)	22. Št. izvedenih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje naravnih nesreč	SP18 Proti-poplavni/proti plazovni ukrepi in Center za zaščito in reševanje
	23. Spremenjen OPN (površine namenjene gradnji)	

Glavni cilj občine je povečati njeno odpornost na ekstremne vremenske pojave (poplave, plazovi, erozija) skozi krepitev njenih zmogljivosti za celovito obvladovanje naravnih nesreč, izvedbo ustreznih ukrepov (protiplazovni ukrepi, protipoplavna zaščita) in skozi spremembo prostorske zakonodaje.

3.6. PODPORNE STRATEGIJE

Kadrovski in finančni viri, ter organizacijska struktura morajo biti usklajeni z novo strategijo razvoja občine in izbranimi strateškimi projekti. Vse skupaj mora nadgraditi ustrezen program obveščanja o novi strategiji. Izbor strateških projektov brez ustrezne kadrovske podpore in zadostnih finančnih virov vodi v nerealno planiranje in neučinkovito izvedbo.

3.6.1. Finančni viri

Za izvedbo izbranih strateških projektov je potrebno zagotoviti zadostne finančne in ustrezne kadrovske vire. Finančni viri za izvedbo strateških projektov bodo zagotovljeni iz občinskega proračuna, državnih virov, instrumentov Evropske unije, javno-zasebnega partnerstva ter iz zasebnih virov. Ocenjena finančna sredstva za izvedbo izbranih strateških projektov so navedena v spodnji tabeli. Pri naložbenih planih občina upošteva tehnične in prostorske kriterije ter finančne omejitve in letne plane. Letni plani praviloma niso del strategije. Kljub temu morajo biti letni plani usmerjeni na doseganje ciljev v strategiji. Operativno se strategija izvaja preko strateških projektov in ukrepov, finančno pa prek umestitve projektov in ukrepov v vsakoletne načrte in ostale dokumente proračunskega načrtovanja. Strateški plani in letni plani so preveč pomembni, zato jih ne bi smeli obravnavati ločeno.

Tabela 22 Ocenjena vrednost projektov

Strateški projekt	Ocenjena vrednost	Sredstva občine	Ostalo (RS, JZP, druge občine...)
SP1 Center za krepitev zdravja in razvojna ambulanta		/	✓
SP2 Nova zgradba za specialistične programe (regijska bolnišnica)	150.000	✓	✓
SP3 Revitalizacija občinske športne infrastrukture	16,1 mio	✓	/
SP4 Celostna ureditev poslovne cone Jesenice	2,5 mio	✓	/
SP5 Šolski in karierni center	d	/	✓
SP6 Stanovanja Straža in Pod krajem	5,3 mio	✓	/
SP7 Regijski TIC za območje BOJA	300.000 letno	✓	/
SP8 Spodbude za dopolnilne dejavnosti na kmetijah	25.000 letno	✓	/
SP9 Muzejski kompleks Stara Sava	3,37 mio	✓	✓
SP10 Revitalizacija in obnova železniške postaje	177 mio	/	✓
SP11 Knjižnica	6,5 mio	✓	✓
SP12 Garažna hiša	11 mio	✓	✓
SP13 Obvoznica	2,5-3 mio	✓	/
SP14 Izgradnja/nadgradnja kolesarske infrastrukture	3 mio	✓	/
SP15 Nadgradnja vodooskrbnega sistema Završnica	9,08 mio	✓	✓
SP16 Odlagališče mala Mežakla	4,77 mio	✓	✓
SP17 Celovita energetska prenova javnih stavb	6-12 mio	✓	/
SSP18 Proti-poplavni in proti-plazovni ukrepi in Center za zaščito in reševanje	1,5 mio	✓	✓

3.6.2. Organizacijska struktura (projektna pisarna) in kadrovski viri

Za uspešno in učinkovito izvedbo strateških projektov in posledično doseganje strateških ciljev potrebujemo projektni pristop. Slednje zahteva bolj fleksibilno organizacijsko strukturo in projektno vodenje. Obstoječa organizacijska struktura občine je oblikovana glede na naloge občinske uprave (funkcionalna organizacijska struktura).

Za funkcijski model organizacijske strukture je značilna centralizirana in vertikalna struktura organiziranosti občinskih organov. Občinski odlok o organizaciji in delovnih področjih določa delovna področja ter druga vprašanja v zvezi z delovanjem občinske uprave. V ospredju sta avtoriteta moči (sprejemanje odločitev) in avtoriteta strokovnosti (upravljanje na podlagi stroke) povezani v enotno strukturo ukazovanja in odločanja. Model se izraža skozi formalizacijo pravic občinskih funkcionarjev, da z nadziranjem (v izvajanje nalog skladno z zakonom in ustavo) neposredno vplivajo na kakovost posameznih občinskih uradnikov.

Z namenom uspešnega izvajanja strateških projektov je smiselno nadgraditi obstoječo organizacijsko strukturo s t.i. projektno pisarno. Ključna naloga projektne pisarne je priprava in poročanje o ključnih strateških projektih, pridobivanje sredstev iz evropskih skladov in nacionalnih programov ter koordinacija z partnerji na lokalni in mednarodni ravni. V okviru podpornih strategij se bo zato izvedel strateški projekt:

- SP19 Projektna pisarna.

Za uspešno izvedbo strateških projektov potrebujemo tudi ustrezne kadre. V posamezne projektne skupine so vključeni predstavniki posameznih oddelkov občinske uprave. Za projektni način dela je značilno skupinsko delo in horizontalne relacije, ki ustvarja pogoje za bolj sproščeno, ustvarjalno in ciljno usmerjeno delovanje. Projektni pristop "ne nadomešča" obstoječe organizacijske strukture, ampak jo smiselno dopolnjuje z vidika doseganja strateških projektov in strateških usmeritev občine. S projektno pisarno bi dobili t.i. matrično organizacijsko strukturo (funkcijska organizacijska struktura + projektna pisarna).

3.6.3. Program obveščanja

Vodstvo občine razume, da strateški cilji niso vedno optimalno določeni, saj se v svetu nenehno dogajajo spremembe. Samo v popolnem svetu informacij vsi razumejo strategijo. Zaradi tega je potrebno strateške cilje prenesti na čim večji krog ljudi skozi ustrezno komunikacijsko strategijo. Samo skozi slednjo lahko pričakujemo, da bodo občani, podjetja, društva in vsi drugi subjekti delovali v skladu z zapisano strategijo. Oblika, pristop in način obveščanja mora biti prilagojen posamezni ciljni skupini. V okviru programa obveščanja se bo izvedel strateški projekt:

- SP20 Program obveščanja in posredovanja strategije.

4. SKLADNOST OBČINSKE STRATEGIJE Z DRUGIMI STRATEŠKIMI IN PROGRAMSKO RAZVOJNIMI DOKUMENTI

Strategija razvoja Občine Jesenice (2025–2035) je dokument dolgoročnega razvojnega načrtovanja občine, ki določa strateške cilje in glavne razvojne usmeritve občine na gospodarskem, družbenem, okoljskem in prostorskem področju. Kljub temu je potrebno pri pripravi strategije razvoja občine izhajati iz obstoječega širšega institucionalnega okvirja (Slovenija, EU) in iz pristojnosti občine ob upoštevanju razpoložljivih virov (kadri, finance).

Za učinkovito uresničevanje strategije razvoja je ključnega pomena krepitev usklajenosti med nosilci razvoja in politikami na EU, nacionalni in lokalni ravni. Strateški cilji in glavne razvojne usmeritve občine morajo biti zato usklajene z EU in državnimi strategijami ter v čim večji meri tudi z obstoječimi področnimi strategijami na ravni občine.

Strategija podobno kot nacionalne in evropske razvojne strategije postavlja vsebinski okvir, določa prioritete in cilje ter ukrepe/strateške projekte za njihovo uresničitev. Strategija občine Jesenice upošteva obstoječe področne strategije na občinski ravni. Spodnji pregled bo pokazal, da je strategija usklajena tudi z izhodišči Evropske kohezijske politike in usmeritvami Evropske komisije, nacionalnimi strategijami (npr. SRS, NOO) in regionalnimi razvojnimi programi (RRP, SLR LAS ZG-BOJA, 2023).

4.1. USKLAJENOST OBČINSKE STRATEGIJE Z GLAVNIMI RAZVOJNIMI PROGRAMI IN STRATEGIJAMI NA RAVNI EU

4.1.1. Usklajenost občinske strategije z Evropsko kohezijsko politiko

Evropska kohezijska politika predstavlja glavno izhodišče evropske regionalne politike. V obdobju 2021-2027 kohezijska politika temelji na petih prednostnih področjih oz. usmeritvah:

- Pametnejša Evropa. Spodbujanje inovacij, digitalizacija, gospodarska preobrazba, podpora malim in srednje velikim podjetjem.
- Okolju prijazna in brezogljična Evropa. Izvajanje Pariškega sporazuma, vlaganje v energetske prehode in OVE, boj proti podnebnim spremembam.
- Povezana Evropa. Spodbujanje strateških prometnih in digitalnih omrežij.
- Socialna Evropa, Uveljavljanje evropskega stebra socialnih pravic, zagotavljanje podpore ustvarjanju kakovostnih zaposlitev, izobraževanju, spretnosti, socialni vključenosti in enakemu dostopu do zdravstvenega varstva.
- Bližje državljanom. Podpora lokalnim strategijam in trajnostnemu razvoju mest v EU.

Tabela 23 Prednostna področja kohezijske politike in strateške usmeritve občine Jesenice

Evropska kohezijska politika	Strateške usmeritve občine Jesenice
Pametnejša Evropa.	Privlačna občina.
Okolju prijazna in brezogljična Evropa.	Odporna občina. Trajnostna občina.
Povezana Evropa.	Povezana občina.
Socialna Evropa.	Zdrava in aktivna občina.
Bliže državljanom.	Trajnostna občina.

4.1.2. Usklajenost občinske strategije z usmeritvami Evropske komisije (2024-2029) in strateško agendo EU (2024-2029)

Strateške usmeritve nove Evropske komisije (2024-2029) so pomembno izhodišče regionalne politike v EU. Usmeritve temeljijo na strateški agendi Sveta EU in razpravah s političnimi skupinami Evropskega parlamenta. Strateške usmeritve nove EK se osredotočajo na sedem prednostnih usmeritev oziroma področij:

- Usmeritev št. 1: Novi načrt za trajnostno blaginjo in konkurenčnost Evrope (Olajšanje poslovanja, podpiranje konkurenčnih industrij, ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, razvoj krožnega gospodarstva, raziskave in inovacije, naložbe za odpravljanje vrzeli v spretnostih in delovni sili, digitalna tehnologija).
- Usmeritev št. 2: Nova doba evropske obrambe in varnosti (Oblikovanje obrambne unije, odzivanje na krize, krepitev meja, pravično in odločno upravljanje migracij).
- Usmeritev št. 3: Podpora ljudem, krepitev družbe in socialnega modela (Ohranjanje in izboljšanje kakovosti življenja, spodbujanje socialne pravičnosti, krepitev solidarnosti, podpiranje mladih, zagotavljanje enakih možnosti za vse).
- Usmeritev št. 4: Ohranjanje kakovosti življenja: prehranska varnost, voda in narava (Konkurenčen in odporni kmetijsko-prehranski sistem, zaščita biotske raznovrstnosti, podpora kmetom, zdrava hrana, prilagajanje na podnebne spremembe).
- Usmeritev št. 5: Zaščita naše demokracije in ohranjanje naših vrednot (Zaščita in obramba demokracije, povečanje družbene odpornosti, krepitev pravne države, zavzemanje za državljansko udejstvovanje in udeležbo).
- Usmeritev št. 6 in 7: Globalna Evropa in Priprava naše Unije na prihodnost (Prizadevanja za širitev EU, osredotočanje na sosedstvo, spodbujanje miru, partnerstev in gospodarske stabilnosti, Oblikovanje enostavnejšega in učinkovitejšega proračuna EU, izvajanje reform, krepitev partnerstva med Evropsko komisijo in parlamentom).

Nova strateška agenda EU za obdobje 2024–2029 je potrebna, saj se EU v vse bolj negotovem in kompleksnem svetu sooča z gospodarskimi in geopolitičnimi izzivi. Agenda določa strateški načrt EU za naslednja leta s splošnimi političnimi usmeritvami in prednostnimi nalogami. Agenda je zasnovana na treh stebrih:

- Svobodna in demokratična Evropa: Uveljavljanje evropskih vrednot v EU, uveljavljanje vrednot EU na globalni ravni.
- Močna in varna Evropa: Zagotavljanje skladnega in vplivnega zunanjega delovanja, krepitev varnosti in obrambe EU, zaščita državljanov EU, priprave na večjo in močnejšo Unijo, celovit pristop k upravljanju migracij in meja.
- Uspešna in konkurenčna Evropa: Krepitev konkurenčnosti EU, uresničevanje uspešnega zelenega in digitalnega prehoda, spodbujanje inovacij in podjetjem prijaznega okolja, skupni napredek.

V tabeli vidimo kako se usmeritve Evropske Komisije in Nova strateška agenda EU prekrivajo s strateškimi usmeritvami občine Jesenice.

Tabela 24 Usmeritve EK in Nova strateška agenda EU ter strateške usmeritve občine Jesenice

Usmeritve EK	Strateške usmeritve občine Jesenice
Novi načrt za trajnostno blaginjo in konkurenčnost Evrope	Privlačna občina. Trajnostna občina.
Nova doba evropske obrambe in varnosti	Odporna občina.
Podpora ljudem ter krepitev naših družb in socialnega modela.	Zdrava in aktivna občina. Povezana občina.
Ohranjanje kakovosti življenja: prehranska varnost, voda in narava.	Odporna občina. Trajnostna občina.
Zaščita naše demokracije in ohranjanje naših vrednot.	Povezana občina.
Globalna Evropa in Priprava Unije na prihodnost.	/
Nova strateška agenda EU	Strateške usmeritve občine Jesenice
Svobodna in demokratična Evropa	Privlačna občina.
Močna in varna Evropa	Odporna občina. Zdrava in aktivna občina. Povezana občina.
Uspešna in konkurenčna Evropa	Privlačna občina. Trajnostna občina.

Poleg usmeritve Evropske komisije in Strateške agende EU obstaja tudi Evropski zeleni dogovor. Evropski zeleni dogovor se navezuje na preobrazbo gospodarstva EU za trajnostno prihodnost (Področja: 1. Oskrba s čisto in varno energijo po dostopnih cenah. 2. Zavezanost industrije k čistemu in krožnemu gospodarstvu. 3. Gradnja in prenova z učinkovito uporabo energije in virov. 4. Prizadevanja za ničelno onesnaževanje, za okolje brez strupov. 5. Ohranjanje in obnavljanje ekosistemov in biotske raznovrstnosti, 6. Od »vil do vilic«: pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem. 7. Pospeševanje prehoda na trajnostno in pametno mobilnost). Evropski zeleni dogovor se navezuje predvsem na trajnostni razvoj, zato ga v največji meri povezujemo z usmeritvijo "Trajnostna občina". Slednja vključuje prizadevanja za čistejšo okolje, učinkovito uporabo energije in OVE in trajnostno mobilnost.

4.2. USKLAJENOST OBČINSKE STRATEGIJE Z GLAVNIMI RAZVOJNIMI PROGRAMI IN STRATEGIJAMI NA RAVNI DRŽAVE

4.2.1. Usklajenost s Strategijo Razvoja Slovenije (2030)

Strategija razvoja Slovenije (SRS) do leta 2030 je krovni okvir strateškega razvoja Slovenije. Sprejeta je bila leta 2017 in predstavlja okvir za Državni program razvojnih politik in fiskalno strategijo, ki opredeljujeta prioritete vlade za naslednja štiri leta ter tudi za podrejene občinske strateške dokumente. Osrednji cilj SRS je zagotoviti kakovostno življenje za vse. S petimi strateškimi usmeritvami in dvanajstimi medsebojno povezanimi razvojnimi cilji, predvsem z vključevanjem ciljev trajnostnega razvoja, postavlja SRS nove dolgoročne razvojne temelje Slovenije. Strategija vsebuje sledečih pet strateških usmeritev:

- Vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba.
- Učenje za in skozi vse življenje.
- Visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost za vse.
- Ohranjeno zdravo naravno okolje.
- Visoka stopnja sodelovanja, usposobljenosti in učinkovitosti upravljanja.

Strategija Občine Jesenice je z vidika svojih 5 razvojnih prioritet (zdrava in aktivna, privlačna, povezana, odporna, trajnostna) vsebinsko dobro usklajena s zgornjimi petimi strateškimi usmeritvami države.

Tabela 25 Strategija razvoja Slovenije in strateške usmeritve občine Jesenice

Strategija razvoja Slovenije	Strateške usmeritve občine Jesenice
Vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba.	Zdrava in aktivna občina.
Učenje za in skozi vse življenje.	Privlačna občina.
Visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost za vse.	Privlačna občina.
Ohranjeno zdravo naravno okolje.	Trajnostna občina.
Visoka stopnja sodelovanja, usposobljenosti in učinkovitosti upravljanja.	Povezana občina. Odporna občina.

4.2.2. Usklajenost z Načrtom za Okrevanje in Odpornost

Načrt za okrevanje in odpornost (NOO) je nacionalni program reform in naložb s katerimi želi država ublažiti posledice pandemije covid-19 ter prispevati k pospešitvi zelenega in

digitalnega prehoda s poudarki na podpori gospodarstvu, raziskavam in razvoju, izobraževanju, zdravstvu in socialni varnosti ter stanovanjski politiki. Slovenski NOO temelji na petih strateških usmeritvah oz. stebrih:

- Strateška usmeritev št. 1: Zeleni prehod (OVE in učinkovita raba energije, trajnostna prenova stavb, čisto in varno okolje, trajnostna mobilnost, krožno gospodarstvo, učinkovita raba virov).
- Strateška usmeritev št. 2: Digitalna preobrazba. (Digitalna preobrazba gospodarstva, Digitalna preobrazba javnega sektorja in javne uprave).
- Strateška usmeritev št. 3: Pametna, trajnostna in vključujoča rast (Raziskave, razvoj in inovacije, dvig produktivnosti, prijazno poslovno okolje, ukrepi za zmanjševanje posledic negativnih trendov na trgu dela, trajnostni razvoj turizma vključno s kulturno dediščino, krepitev digitalnih kompetenc, učinkovite javne institucije).
- Strateška usmeritev št. 4: Zdravstvo in socialna varnost (Zdravstvo, dolgotrajna oskrba, stanovanjska politika).
- Strateška usmeritev št. 5: REPowerEU (Spodbujanje OVE, nadgradnja prestrukturiranja daljinskih sistemov z uporabo OVE, krepitev distribucijskega srednje napetostnega omrežja, energetska učinkovitost in razogljičenje gospodarstva, nadgradnja spodbujanja vzpostavitve infrastrukture za alternativna goriva v prometu).

Tabela 26 NOO in strateške usmeritve občine Jesenice

NOO	Strateške usmeritve občine Jesenice
Zeleni prehod.	Trajnostna občina.
Digitalna preobrazba.	Povezana občina.
Pametna, trajnostna in vključujoča rast.	Privlačna občina.
Zdravstvo in socialna varnost.	Zdrava in aktivna občina.
REPowerEU.	Trajnostna občina.

Strategija Občine Jesenice je z vidika svojih petih razvojnih prioritet (trajnostna, pametna, odporna, povezana, zdrava in aktivna) vsebinsko usklajena s zgornjimi strateškimi usmeritvami NOO na področju ukrepanja in reform v NOO.

4.2.3. Usklajenost z ostalimi strategijami in dokumenti

Strategija razvoja občine Jesenice upošteva tudi izhodišča nekaterih pomembnejših področnih nacionalnih strategij.

- Strategija kulturne dediščine 2020–2030 izpostavlja pomen celostnega ohranjanja kulturne dediščine kot temelja nacionalne identitete in vloge kulturne dediščine pri razvoju turizma. V občini Jesenice razvoj turizma temelji na bogati kulturni dediščini in

bližini najbolj obiskanih turističnih destinacij (KG, Bled, Bohinj) s katerimi je občina odlično prometno povezana ob mnogo boljši cenovni dostopnosti.

- Resolucija o nacionalnem programu športa v RS za obdobje 2026–2035 izpostavlja potencialne športnega udejstvovanja in potrebo po večnamenskosti športne infrastrukture. V strategiji razvoja občine je eden strateških ciljev izboljšati zdravje ljudi skozi bolj zdrav življenjski slog in šport. Občina Jesenice se zaveda, da je pomembno imeti razvito športno in rekreacijsko infrastrukturo, ter primerne športne objekte za različne športne programe in organizacijo različnih (športnih) tekmovanj in prireditev.
- Strategija razvoja prometa v RS do leta 2030 poudarja pomen trajnostne mobilnosti prebivalstva ter pomen prometne infrastrukture kot konkurenčne prednosti države. Občina Jesenice želi izkoristiti lego na panevropskem koridorju, karavanški predor in AC kot najkrajšo povezavo gornjesavskega in osrednje Slovenije z Zahodno Evropo. Občina Jesenice želi povečati delež trajnostnih oblik mobilnosti z namenom zmanjšanja prometnih obremenitev ter presejanja prostorske razdeljenosti občine na dva dela.
- Strategija sodelovanja v čezmejnih in regionalnih programih in strategijah temelji na celovitem reševanju skupnih izzivov na zemljepisno zaokroženih območjih in boljšem usklajevanju ukrepov ter projektov za spopadanje z vprašanji, ki jih vsaka občina sama ne more ustrezno rešiti. Ena glavnih usmeritev občine Jesenice (Povezana) temelji na povezovanju med občinami z namenom doseganja večje avtonomnosti, preprečitve podvajanja in stihijskega razvoja ter lažjega uveljavljanja interesov.
- Nacionalni energetske in podnebni načrt (NEPN). Ključni cilji je do 2030 zmanjšati skupne emisije toplogrednih plinov, izboljšati energetske učinkovitost, zvišati delež OVE, zmanjšati rabo končne energije v stavbah in izstop iz premoga. Občina Jesenice sledi omenjenim smernicah skozi spodbujanje večje energetske samooskrbe skozi višjo energetske samooskrbo iz lokalnih OVE in večjo energetske učinkovitost (npr. sončne elektrarne na občinskih stavbah, energetska sanacija stavb).
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 je krovni strateški dokument varstva okolja, ohranjanja narave in urejanja voda v RS. Razvoj Občine Jesenice temelji na trajnostnem modelu, ki mora omogočati kakovostno življenje zdajšnjim in prihodnjim generacijam. Občina želi povečati odpornost na ekstremne vremenske pojave in aktivirati razvrednotena območja ter poskrbeti za manjše pritiske na okolje s strani industrije in prometa.
- Resolucija o razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva »Naša hrana, podeželje in naravni viri« (od 2021). Namen dokumenta je opredeliti temeljni strateški okvir delovanja kmetijstva, živilstva in podeželja. Občina Jesenice skozi svojo strateško usmeritev »Odporna občina« poudarja pomen varovanja naravnih virov in predvsem pomen pravočasnega odziva na podnebne spremembe (poplave, plazovi).
- Strategija razvoja slovenskega turizma 2022-2028 ima za doseganje zastavljenih ciljev določene strateške politike in ukrepe na posameznih področjih. Občina Jesenice želi v

skladu s samo strategijo povečati turistični obisk skozi aktivnejše upravljanje destinacij in povezovanje z občinami, ki so najbolj najbolj obiskane turistične destinacije (KG, Bled, Bohinj) in s katerimi je občina odlično prometno povezana.

4.3. USKLAJENOST OBČINSKE STRATEGIJE Z REGIONALNIM RAZVOJNIMI PROGRAMI

4.3.1. Usklajenost z Regionalnim Razvojnim Programom Gorenjske (2021-2027)

Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja določa, da je regionalni razvojni program Gorenjske (RRP) temeljni strateški in programski dokument za razvojno ter prostorsko načrtovanje na regionalni ravni ter ključni koraki na poti k dolgoročni viziji razvoja Gorenjske regije.

Razvoj gorenjske regije sledi načelom trajnostnega razvoja (RRP Gorenjske, 2022). Razvojne prioritete in strateški cilji so za obdobje 2021–2027 za Gorenjsko regijo določeni skladno s cilji in politikami slovenske države, usmeritvami Evropske unije ter usklajene tudi s temeljnimi strateškimi usmeritvami in endogenimi potenciali Gorenjske regije. Strateške razvojne prioritete Gorenjske regije so za obdobje 2021-2027 sledeče (RRP Gorenjske, 2022):

- Celosten razvoj in upravljanje (Enakomerno razvita in poseljena regija).
- Pametna Gorenjska (Inovativno in trajnostno).
- Gorenjska za ljudi (S priložnostmi za vse).
- Zelena, nizkoogljična Gorenjska (Energetsko varčna in čista regija).
- Povezana regija (Dostopna in prometno varna regija).
- Gorenjska na svetovnem zemljevidu (Odprta v svet).

Tabela 27 Razvojne prioritete Gorenjske regije in strateške usmeritve občine Jesenice

Razvojne usmeritve Gorenjske regije	Strateške usmeritve občine Jesenice
Enakomerno razvita in poseljena regija.	Privlačna občina.
Pametna– Inovativna in trajnostna regija.	Privlačna občina.
Gorenjska za ljudi.	Zdrava in aktivna občina. Povezana občina.
Zelena in nizkoogljična - Energetsko varčna in čista regija.	Trajnostna občina. Odporna občina.
Povezana regija - Dostopna in prometno varna.	Povezana občina. Trajnostna občina.
Odprta v svet.	Povezana občina.

Zgornja tabela prikazuje razvojne prioritete Gorenjske regije in strateške usmeritve občine Jesenice. Tabela kaže, da so strateške usmeritve občine Jesenice dobro usklajene z

usmeritvami na ravni regije. Strateške usmeritve občine Jesenice so oblikovane v skladu z glavnimi smernicami regionalnega razvojnega programa Gorenjske regije.

4.3.2. Usklajenost s Strategijo Lokalnega Razvoja (2021-2027)

Znotraj Gorenjske regije obstaja območje Zgornje Gorenjske, ki predstavlja zaokroženo geografsko in funkcionalno celoto z določenimi naravnimi značilnostmi, skupno zgodovino, družbeno povezanostjo ter skupnim razvojem na področju turizma, mobilnosti in kmetijstva. Območje obsega občine Bled, Bohinj, Gorje, Jesenice, KG, Radovljica in Žirovnica. Pokriva 1.624,3 km² območja (5% celotne Slovenije) in na območju živi 165.000 prebivalcev (3% prebivalcev Slovenije) (SLR LAS ZG-BOJA, 2023).

Skoraj 70% območja pokrivajo gozdovi, 87% območja predstavljajo naravovarstveno pomembna območja in 60 % površine obsega območja Nature 2000. Najpomembnejša naravna vrednota na območju je Triglavski narodni park (SLR LAS ZG-BOJA, 2023). Vse občine so tudi del Biosfernega območja Julijske Alpe (BOJA) kot najbolj trajnostne in prvovrstne turistične destinacije v Sloveniji. Slednje daje močan pečat življenju, kmetovanju in razvoju turizma kot eni najpomembnejših gospodarskih dejavnosti. V strategiji lokalnega razvoja so določeni štirje glavni ukrepi oz. usmeritve:

- Podjetno podeželje Zgornje Gorenjske.
- Živa in pristna Zgornja Gorenjska.
- Pametna Zgornja Gorenjska.
- Odporna in neokrnjena Zgornja Gorenjska.

Tabela 28 Glavni ukrepi oz. usmeritve Zgornje Gorenjske in strateške usmeritve občine Jesenice

Prednostne usmeritve LAS ZG BOJA	Strateške usmeritve občine Jesenice
Podjetno podeželje Zgornja Gorenjska.	Privlačna občina.
Živa in pristna Zgornja Gorenjska.	Povezana občina.
Pametna Zgornja Gorenjska.	Povezana občina. Zdrava in aktivna občina.
Odporna in neokrnjena Zgornja Gorenjska.	Odporna občina. Trajnostna občina.

Tabela povzema štiri glavne razvojne prioritete Zgornje Gorenjske regije in strateške usmeritve občine Jesenice. Strateške usmeritve občine Jesenice so usklajene oziroma oblikovane v skladu z izhodišči in usmeritvami Zgornje Gorenjske, ki predstavlja zaokroženo geografsko in funkcionalno celoto z določenimi značilnostmi.

4.4. USKLAJENOST OBČINSKE STRATEGIJE S STRATEŠKIMI DOKUMENTI NA RAVNI OBČINE

Strategija razvoja Občine Jesenice (2025 – 2035) je krovni dokument razvojnega načrtovanja v občini. V veliki meri temelji na že sprejetih in veljavnih dokumentih za posamezna področja, pri čemer slednji ne omejujejo same krovne razvojne strategije. Občina Jesenice je sprejela sledeče dokumente in področne strategije:

- Občinski program varstva okolja 2022-2027 (2021)
- Koncept kolesarskega in peš omrežja v občini Jesenice (2020)
- Lokalni energetske koncept 2022-2032 (2022)
- Lokalni program za kulturo občine Jesenice 2025-2028 (2024)
- Strateška karta obremenitve okolja s hrupom v letu 2015 za občino Jesenice (2009)
- Prometni model in prometna študija za občino Jesenice (2011)
- Študija in predlog urejanja mirujočega prometa na Jesenicah (2023)
- Stanovanjski program občine Jesenice za obdobje 2022-2027 (2021)
- Strategija razvoja športa v občini jesenice 2025-2032 (2025)
- Strategija razvoja turizma v občini Jesenice 2020–2030 (2020)
- Strategija za mlade v občini Jesenice za obdobje 2024–2033 (2023)
- Občinski prostorski načrt Občine Jesenice (2013)

5. NOVI MODEL STRATEŠKEGA NAČRTOVANJA, MERJENJE USPEŠNOSTI IN POSODABLJANJE STRATEGIJE

5.1. ANALIZA DOSEDANJEGA STRATEŠKEGA NAČRTOVANJA

Leta 2010 je Občina Jesenice pripravila oceno uresničevanja Strategije razvoja iz leta 2005. Od skupno 191-ih ukrepov je bilo realiziranih 55% v celoti, 30% delno in 28% je ostalo nerealiziranih. Realizacija projektov je bila 40% predvsem zaradi dolgotrajnih postopkov pridobivanja kohezijskih sredstev (komunala), pomanjkanja finančnih virov in preambiciozno zastavljenih infrastrukturnih projektov s področja turizma. Posamezni nosilci programov/projektov niso bili jasno določeni oziroma opredeljeni (ORP 2011-2025, 2011).

Občinski razvojni program 2011–2025 je opredelil vizijo razvoja Občine Jesenice do leta 2025. Priprava razvojnega dokumenta je potekala od decembra 2009 do oktobra 2011. V pripravo so bili poleg občinskih strokovnjakov vključeni tudi zunanji strokovnjaki in zainteresirana javnost. Na 24-ih delavnicah je sodelovalo več kot 100 strokovnjakov. Oblikovane so bile štiri glavne delovne skupine (Znanje in izobraževanje, Kakovost življenja, Gospodarstvo, Infrastruktura). V razvojnem dokumentu so bili opredeljeni strateški cilji, prioritete ter konkretni programe/projekti potrebni za uresničitev strateških ciljev. Določeni so bili štirje strateški cilji (Povečanje dodane vrednosti v gospodarstvu, Izboljšanje izobrazbene strukture in povečanje zaposljivosti, Zagotovitev zdravih, visokokakovostnih življenjskih pogojev, Zagotovitev ustrezne infrastrukture) in štiri glavne razvojne prioritete (Napredno gospodarstvo, Znanje za razvoj, Kakovost življenja, Infrastruktura). Novelacija občinskega razvojnega programa je bila sprejeta leta 2016.

Pri pripravi ORP je imel glavno vlogo Strateški Svet, ki je bil sestavljen iz uglednih predstavnikov gospodarstva in družbe (ORP 2011-2025, 2011). Slednji je spremljal tudi izvajanja strategije, pri čemer je merjenje napredka potekalo na podlagi statističnih kazalcev trajnostnega razvoja (demografski Kazalniki, ekonomski Kazalniki, socialni Kazalniki, okoljski Kazalniki). Skupna vrednost projektov je znašala 279,3 mio evrov, od tega je bilo predvidenih 79,1 mio evrov lastnih sredstev. Določen je bil tudi način obveščanja/informiranja javnosti.

Občina je dobila formalno zelo korekten izdelek z nekaterimi pomanjkljivostmi, ki izhajajo predvsem iz tradicionalnega načina strateškega načrtovanja. V nadaljevanju opisujemo slednje z namenom, da bi lahko obstoječi pristop ustrezno nadgradili. Temeljne težave dosedanjega načina strateškega načrtovanja so sledeče:

- Dosedanje strateško načrtovanje je bilo preveč logično in analitično, da bi v današnjem času vse bolj negotovih in hitrejših sprememb lahko (p)ostalo tudi realistično. Oblikovanje strategije ne sme biti programiranje, kako bomo v občini storili tisto kar smo načrtovali. Nova razvojna strategija občine gradi na temeljni predpostavki, da so spremembe vse hitrejša, nepredvidljive in negotove.

- Za predhodno strategijo je bil značilen statičen pristop. Predvideno je bilo merjenje napredka ter korekcije strateškega načrta (novelacija), toda protokoli niso bili povsem jasno določeni. Imeli smo šibko povezanost med sistemov strateškega načrtovanja in menedžmentom

sprememb. Brez slednjega zato lahko pride do hitrega "zastaranja dokumenta". Nova strategija gradi na novem protokolu strategiziranja, ki temelji na kulturi sprememb in na nenehnem nadgrajevanju strategije.

- Temeljna pomankljivost obstoječe strategije je, da ne razmeji dovolj dobro med vrednotami, strateškimi cilji, razvojnimi prioritetami, vizijo ter Kazalniki napredka. Brez razumevanje slednjega ne razumemo dovolj dobro razumeti kaj je bistvo strategije, kaj jo poganja in kdo je v njenem središču. V novi strategiji bodo vrednote, vizija, strateški cilji ter strateške razvojne usmeritve jasneje razmejeni.

5.2. NOVI STRATEŠKI MODEL

Strateški načrt občine je pomemben dokument, saj v njem povezujemo vizijo, poslanstvo, strateške cilje, glavne strateške razvojne usmeritve s strateškimi projekti/ukrepi in nadzorom na izvedbeni ravni ter v nadaljevanju z nadgradnjo in dopolnjevanjem nove strategije. Na teh temeljih občina razvija in nenehno dopolnjuje svojo strategijo 10-letnega razvoja. Nov model strateškega načrtovanja občine Jesenice (SNO, LONO, RKO, RKŽ) temelji na štirih medsebojno povezanih stebrih.

Slika 1 Nov model strateškega načrtovanja v občini Jesenice

Strateški načrt občine (SNO)

Veljavnost 10 let

Župan + ožja delovna skupina

Letni operativni načrt občine (LONO)

Veljavnost 2 leti

1X letno (sprejetje letnega poslovnega načrta², operativne politike....)

Župan + ožja delovna skupina + člani področnih skupin + občinski svet

Razvojna konferenca občine (RKO)

1x letno (pregled uresničevanja strategije, spremembe in dopolnitve)

Župan + ožja skupina + člani področnih skupin + občinski svet

Razvojni kolegij župana (RKŽ)

1x na 4 meseca oz. po potrebi (spremljanje strateških projektov)

Župana + člani ožje delovne skupine

² Letni plani praviloma niso del strategije.

Občina bo na osnovi Strateškega načrta Občine (SNO) za obdobje 10 let (2025-2035) oblikovala svoje 1-2 letne operativne načrte (LONO). Zaradi vse hitreje spreminjajočega se okolja ter posledično potrebi po nadgradnji obstoječe strategije bo vse skupaj nadgradila redna letna Razvojna konferenca občine (RKO). Slednja bo namenjena pregledu uresničevanja obstoječe strategije, identifikaciji glavnih težav in novih prihajajočih izzivov ter oblikovanju predlogov morebitnih sprememb, dopolnitev ter izboljšav obstoječe strategije. Razvojni kolegij župana je namenjen predvsem spremljanju izvajanja ključnih strateških razvojnih projektov občine. Vodenje procesa strateškega načrtovanja je v rokah župana in njegove ožje ekipe. Dosedanji statični način strateškega načrtovanja občine torej nadgrajujemo z Letnimi operativnimi načrti občine, Razvojno konferenco občine in Razvojnim kolegijem župana.

5.3. IZVEDBA STRATEGIJE: MERJENJE USPEŠNOSTI IN POSODABLJANJE STRATEGIJE

5.3.1. Merjenje uspešnosti

V strateškem načrtu občine povezujemo vizijo, poslanstvo, strateške cilje, glavne strateške razvojne usmeritve s strateškimi projekti/ukrepi in nadzorom na izvedbeni ravni, ter v nadaljevanju z nadgradnjo in dopolnjevanjem nove strategije. Merjenje uspešnosti strategije poteka skozi doseganje vrednosti, ki jih prikazujejo Kazalniki za posamezne strateške cilje (KPI) ter skozi izvedbo strateških projektov. Skozi identifikacijo strateških ciljev, ter analizo razkoraka med trenutnim in želenim stanjem želi občina zapreti slednji razkorak skozi strateške projekte.

Tabela 29 Strateški cilji, usmeritve, Kazalniki in projekti

Strateški cilj	Kazalec (KPI)	Izhodišče	Vrednost 2035	Strateški projekt
ZDRAVA OBČINA				
1. Izboljšati zdravje ljudi (zdravstveno stanje in preventiva)	1. Stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let sss/100.000)	70 (Slo=64,7)	Slo. povprečje	SP1 Center za krepitev zdravja in Razvojna ambulanta
	2. Prekomerna prehranjenost otrok in mladostnikov (6-14 let v %)	28,7 (Slo=23,4)	Slo. povprečje	SP2 Nova zgradba za specialistične programe (Regijska bolnišnica)
	3. Presejalni test (Svit, Dora, Zora, HPV)	< Slo. povprečje	Slo. povprečje	
	4. Število novih/obnovljenih športnih objektov	0	13	SP3 Revitalizacija občinske športne infrastrukture
PRIVLAČNA OBČINA				
2. Zagotoviti privlačno poslovno okolje	5. Površina novih komunalno urejenih zemljišč za poslovno dejavnost v PC (ha)	0	2	SP4 Celostna ureditev PCJ
3. Zagotavljati ustrezno število in strukturo delovne sile	6. Število deficitarnih poklicev v lokalnem okolju	4	0	SP5 Šolski in karierni center
4. Večja dostopnost stanovanj (za mlade)	7. Nova komunalno urejena zemljišča za stanovanjsko gradnjo (m ²)	0	20.000	SP6 Stanovanja Straža in Pod krajem
5. Povečati turistični obisk	8. Število nočitev	39.655	50.000	SP7 Regijski TIC za območje BOJA SP9 Muzejski kompleks Stara Sava
	9. Število kmetij z novo dopolnilno dejavnostjo	9	15	SP8 Spodbude za dopolnitvene dejavnosti na kmetijah
POVEZANA OBČINA				
6. Izkoristiti potencial ob železnici	10. Nova železniška postaja	0	1	SP10 Revitalizacija in obnova železniške postaje
7. Krepiti knjižnično dejavnost	11. Novi knjižni prostori (m ²)	635	2.600	SP11 Nova knjižnica
8. Ohraniti kulturno dediščino starega jedra	12. Obnova Bucelleni-Ruardove graščine	0	1	SP9 Muzejski kompleks Stara Sava
	13. Obnova Cerkve Marijinega vnebovzetja	0	1	

STRATEŠKI CILJ	KAZALEC (KPI)	IZHODIŠČE	VREDNOST 2035	Strateški projekt
TRAJNOSTNA OBČINA				
9. Boljši izkoristek prostora	14. Število aktiviranih prostih površin in poslovnih prostorov v središču	0	35	SP4 Celostna ureditev PCJ SP6 Stanovanja Straža in Pod krajem SP12 Garažna hiša
10. Zmanjšati vpliv onesnaženosti na prebivalce	15. Zmanjšanje števila prebivalcev na območjih onesnaženosti in hrupa	12.000	6.000 (50%↓)	SP13 Obvoznica
	16. Dolžina novo/obnovljene kolesarske infrastrukture (km)	0	14	SP14 Izgradnja in nadgradnja kolesarske infrastrukture
11. Zagotavljati učinkovito in kakovostno komunalno oskrbo (voda, odpadki)	17. Dolžina novega/obnovljenega vodovodnega omrežja (m)	0	18966	SP15 Nadgradnja vodovodnega sistema Završnica
	18. Izgradnja vodohrama s kapaciteto 300m ³	0	1 (300 m ³)	
	19. Zmanjšanje vodnih izgub	63% povprečje	↓ izgub za 30%	
	20. Izvedba III. odlagalnega polja	0	1	SP16 Odlagališče Mala Mežakla
12. Povečati energetska učinkovitost	21. Število energetska saniranih javnih stavb	0	12	SP17 Celovita energetska prenova javnih stavb
ODPORNA OBČINA				
13. Povečati odpornost občine na podnebne spremembe (poplave, plazovi)	22. Št. izvedenih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje naravnih nesreč	5	7	SP18 Proti-poplavni/proti plazovni ukrepi in Center za zaščito in reševanje
	23. Spremenjen OPN (površine namenjene gradnji)	0	1	

Iz dosedanje analize lahko zaključimo, da:

- strategija občine temelji na povezanih strateških usmeritvah in strateških ciljih,
- so strateške smernice širše usmeritve in se nanašajo na večje število strateških ciljev,
- so bili strateški cilji, usmeritve in projekti oblikovani v okviru vodstvene ekipe družbe, ter širšega kroga deležnikov,
- obstaja širok nabor strateških projektov s katerimi občina uresničuje svoje poslanstvo in strateške cilje,
- izbrani strateški projekti temeljijo na timskem delu in projektne vodenju,
- strateški projekti lahko posegajo na večje število strateških usmeritev in so povezani z večjim številom strateških ciljev.

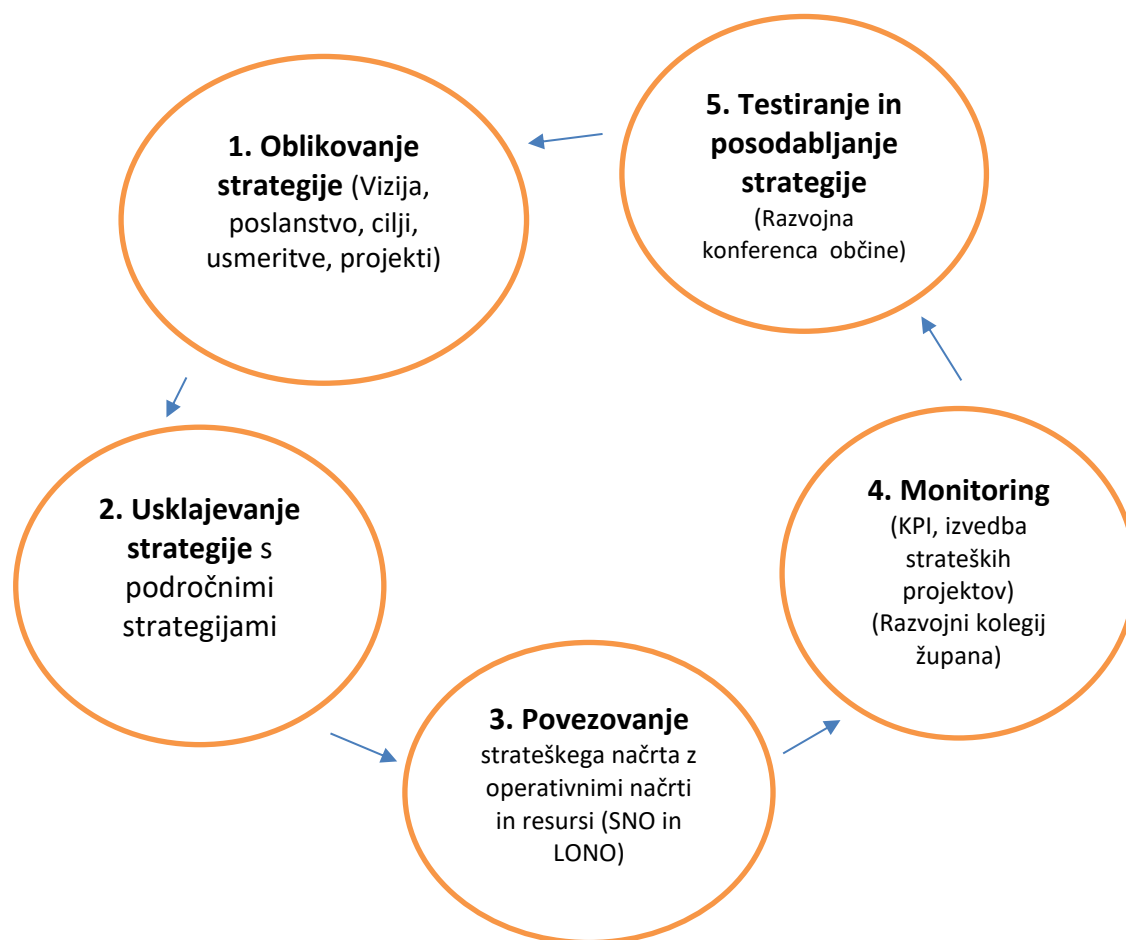
5.3.2. Posodabljanje strategije

Okolje okoli nas je vse bolj kompleksno in nepredvidljivo. Politične, socio-ekonomske in varnostne spremembe so nepredvidljive, zato strategije ni mogoče nikoli popolnoma natančno opredeliti in finančno ovrednotiti. Tudi najboljše strategije zato v določenih razmerah ne bodo več v celoti primerne. V hitro spreminjajočem se okolju ni mogoče napisati strategijo, ki bi bila vseskozi aktualna. Strategije se morajo spreminjati oziroma posodabljanje skozi čas. Spremembe so zato del nujni vsake strategije in strateškega razmisleka. Za spremljanje izvajanja in posodabljanje strategije je zadolžen župan in njegova ožja ekipa. Pri izvedbi strategije je potrebno:

- Oblikovati svojo strategijo skozi oblikovanje vizije, lastnega poslanstva, strateških ciljev, usmeritev in strateških kazalcev.
- Uskladiti občinsko strategijo s področnimi strategijami občine oz. strategijami posameznih občinskih oddelkov.
- Povezati dolgoročno strategijo s kratkoročnimi operativnimi (letnimi) plani ter zagotoviti finančne/kadrovske resurse za izvedbo strateških projektov/ukrepov.
- Redno izvajati »monitoring« rezultatov skozi spremljanje vrednosti ključnih kazalcev in nadzor izvedbe strateških projektov (v okviru Razvojnega kolegija župana).
- Testirati in prilagajati obstoječo strategijo (v okviru Razvojne konference občine).

Zgornjih pet korakov predstavlja celovit in integriran sistem, ki povezuje strateško planiranje z operativnim planiranjem, izvedbo, nadzorom in procesom testiranja, prilagajanja in strateškega učenja. Za uspešno izvedbo strategije je ključno, da se zgornji koraki oziroma faze izvajajo koordinirano. Kot takšni predstavljajo celoto, saj obstaja »povratna zanka« skozi katere se strategija skozi »proces učenja« nenehno posodablja in nadgrajuje. Največja prednost takšnega strateškega načrtovanja je redno preverjanje uresničevanja strategije. Brez slednjega občina ne more pridobiti povratnih informacij, nima možnosti za učenje iz lastnih napak in ne more pravočasno nadgraditi strategijo zaradi spremenjenih razmer. Proces posodabljanja strategije prikazuje spodnja slika.

Slika 2 Posodabljanje strategije

Namen srečanj pri županu je oceniti doseganje ciljev in nadzor izvedbe strateških projektov. Skozi takšna srečanja lahko učinkovito in pravočasno identificiramo glavne probleme, ki zahtevajo takojšnjo pozornost in pripravo potrebnih ukrepov za odpravo slednjih. Na srečanjih lahko opozorimo na zastoje pri izvedbi projektov, razloge, predstavimo pobude za morebitne spremembe. Srečanja ožje strateške skupine bodo potekale kvartalno (1x na 4 mesece) v okviru razvojnega kolegija župana.

Večje spremembe obstoječe strategije potrjuje razvojna konferenca. Razvojna konferenca občine bo potekala enkrat letno z namenom celovitega pregleda uresničevanja strategije, ter vključitve potrebnih sprememb in dopolnitev. Gre za spremembo in nadgradnjo obstoječe strategije in ne za pisanje nove strategije. V ta namen bo občina vsako leto izdelala "Letno poročilo o uresničevanju strategije", ter slednjega predstavila na razvojni konferenci.

Strategijo na takšen način nenehno preverjamo, dopolnjujemo in spreminjamo. Strategija samo v tem primeru lahko ostane »živ dokument« in ne »papirnati dokument v predalu«.

5.3.3. Metodologija priprave strateškega dokumenta

V dokumentu je predstavljen strateški razvojni program občine Jesenice do leta 2035. Priprava strategije razvoja občine ni posebej predpisana, zato strategija smiselno sledi splošnim smernicah za pripravo strateških dokumentov ob upoštevanju posebnega poslanstva, ki ga imajo lokalne skupnosti. Postopek priprave Strategije je obsegal analizo stanja, delavnice z vključevanjem deležnikov, javno razpravo in obravnavo ter sprejem strateškega dokumenta.

Strategija občine je nastala kot odgovor na temeljno vprašanje v kakšni občini želimo bivati, delati in delovati v letu 2035, kakšne so naše prednosti, lokalne danosti in razvojni potenciali ter kako jih najbolje izkoristiti. Strategija odraža jasno in nedvoumno željo oblikovati okolje za družbeno odgovorno delovanje podjetij in kakovostno bivanje naših občanov.

Pri pripravi dokumenta smo sledili osnovnim načelom transparentnosti ter želji po vključevanju vseh ključnih deležnikov. Dokument je nastal tudi skozi sodelovanje vseh ključnih deležnikov v občini, zato lahko rečemo da temelji na potrebah vseh.

Strategija razvoja občine je pripravljena v okviru delovnih srečanj/delavnic z ožjo strateško delovno ekipo in širšimi delovnimi skupinami za posamezna področja (npr. zdravstvo). Na osnovi izsledkov in zaključkov delavnic je ožja delovna skupina pripravila strateške usmeritve, razdelala strateške cilje in projekte, ki so bili podlaga za razpravo v okviru širših delovnih skupin. V širše področne delovne skupine so bili vključeni ključni zunanji deležniki, s čimer so bile zagotovljene zadostna širina, strokovnost ter različnost mnenj. Od septembra 2024 do julija 2025 je bilo s tem namenom izvedenih 14 delavnic. Člani skupin so na delavnicah aktivno sodelovali s svojimi mnenji in idejami.

Pri oblikovanju strategije smo upoštevali strateška izhodišča ter glavne strateške dokumente na regionalni, nacionalni in Evropski ravni. Pri tem smo izhajali iz že obstoječih področnih strategij občine Jesenice. Deloma smo izhajali tudi vprašalnika o zadovoljstvu občanov z obstoječim stanjem v občini.

Metode, ki smo jih uporabili v procesu izdelave dokumenta so sledeče:

- Analiza podatkov in gradiv povezanih z občino.
- Analitičen pregled razpoložljivih gradiv, dokumentov, opravljenih projektov.
- SWOT analiza občine.
- Vprašalnik o zadovoljstvu občanov.
- Delavnice ožje strateške delovne skupine.
- Razvojne delavnice po posameznih vsebinskih področjih.
- Fokusni sestanki s strokovnjaki in strokovnimi službami.
- Študije in analize primerljivih občin.

5.3.4. Omejitve pri razpolaganju z dokumentom

Informacije v strategiji ali informacije razkrite med sestanki/delavnicami z županom in drugimi člani strateške skupine ter različnimi deležniki lahko predstavljajo zaupne informacije, zato je potrebno z dokumentom ravnati z dolžno skrbnostjo.

5.3.4. Odgovori na nekatera ključna strateška vprašanja

V nadaljevanju si lahko zastavimo nekaj ključnih strateških vprašanj, od katerih so mnoga povezana s strateškimi cilji, vizijo, misijo in SWOT analizo. Odgovori na slednje nam pomagajo razumeti kako vse skupaj vidijo tudi ključni deležniki. Strateška vprašanja so tista vprašanja na katere lahko odgovorimo ali nekaj naredimo skozi svojo izbiro.

- **Vprašanje št. 1:** Kdo si lasti strategijo? Katera skupina je odgovorna za njeno implementacijo?

Strategija je bila oblikovana v okviru strateške delovne skupine, širšega kroga strokovnjakov in ključnih deležnikov pod vodstvom in pokroviteljstvom župana. V prvi vrsti je za oblikovanje, spremljanje izvajanja in posodabljanje strategije zadolžen župan in njegova ožja ekipa. Toda uspešnost izvedbe strategije je odvisna predvsem od tega v kolikšni meri jo bomo vsi skupaj ponotranjili in vzeli za svojo. Za njeno uresničevanje so zato odgovorni vsi, saj gre za skupno odgovornost.

- **Vprašanje št. 2:** Ali skozi strategijo uresničujemo svoje poslanstvo in vizijo?

Strategija občine odgovori na temeljno poslanstvo v kakšni občini želimo bivati, delati in delovati v letu 2035. Strategija odraža jasno in nedvoumno željo oblikovati okolje za družbeno odgovorno delovanje podjetij in kakovostno bivanje občanov v občini. Občina Jesenice bo leta 2035 zdravo, privlačno, trajnostno in odporno središče zgornje Gorenjske. Strategija gradi na industrijski tradiciji in kulturni dediščini, naravnih danostih, športu in geografskem položaju ter raznolikosti in povezanosti ljudi, ki so in bodo na Jesenicah našli svoj dom.

- **Vprašanje št. 3:** Ali ima strategija kazalnike z določeno izhodiščno in ciljno vrednostjo?

Strategija ima določenih 23 različnih kazalnikov. Kazalniki so merljivi in časovno opredeljeni. Kazalniki so enakomerno razporejeni na petih strateških razvojnih področjih, pri čemer ima vsak izmed njih določeno izhodiščno vrednost v letu 2025 in ciljno vrednost v letu 2035.

- **Vprašanje št. 4:** Ali dovolj izkoriščamo svoje izhodiščne prednosti?

Največji prednosti občine sta geostrateška lega občine in dejstvo, da so Jesenice pomembno središče. Občina skozi različne strateške projekte (npr. Regijska bolnišnica, Šolski in karierni center, Center za krepitev zdravja, Regijski TIC, Vzpostavitev modernega centra za zaščito in reševanje, PCJ, Nova železniška postaja) krepi vlogo središča Zgornje Gorenjske regije in izkorišča svojo geostrateško lego..

- **Vprašanje št. 5:** Ali odpravljamo svoje pomanjkljivosti?

Največji slabosti občine so njena prostorska omejenost in razdeljenost, pomanjkljivo razvita in dotrajana infrastruktura, ter podpovprečno zdravstveno stanje prebivalstva. Občina želi slednje odpraviti skozi svoje strateške projekte (npr. Center za krepitev zdravja in Razvojna ambulanta

Revitalizacija občinske športne infrastrukture, Nadgradnja vodovodnega sistema Završnica, Odlagališče Mala Mežakla, Izgradnja in nadgradnja kolesarske infrastrukture).

- **Vprašanje št. 6:** Ali izkoriščamo priložnosti?

SWOT analiza je pokazala, da največje priložnosti obstajajo na področju revitalizacije degradiranih območij in nadaljnega razvoja zdravstvenega središča Gorenjske regije. Na omenjenih dveh področjih občina planira izvedbo sledečih strateških projektov (npr. Nova zgradba za specialistične programe (Regijska bolnišnica), Celostna ureditev PCJ, Stanovanja Straža in Pod krajem, Revitalizacija in obnova železniške postaje).

- **Vprašanje št. 7:** Ali upoštevamo in obvladujemo nevarnosti ter tveganja?

Največjo nevarnost predstavljata previsoka odvisnost od predelovalne industrije in nevarnost pomanjkanja ustrezno izobražene ter usposobljene delovne sile. Zaradi slednjega želi občina v naslednjem desetletnem obdobju izvesti sledeče strateške projekte na področju krepitve turistične in zdravstvene dejavnosti (Regijski TIC, Spodbude za dopolnitvene dejavnosti na kmetijah in nove namestitve, Regijska bolnišnica) ter na področju zagotavljanja ustreznih kadrov (Šolski in karierni center).

- **Vprašanje št. 8:** Ali so v strategiji stvari, ki jih imajo tudi drugi?

Strategija vključuje vsa glavna poglavja, ki jih imajo dobre strategije, saj povezuje vizijo, poslanstvo, strateške cilje in razvojne usmeritve s strateškimi projekti. Glavna prednost novega pristopa je zavedanje, da v hitro spreminjajočem se okolju strategije nikoli ni mogoče nikoli popolnoma natančno opredeliti. Nov model strateškega načrtovanja temelji na štirih stebrih (SNO, LONO, RKO, RKŽ) skozi katere strategijo nenehno preverjamo, dopolnjujemo in spreminjamo. Največja prednost takšnega pristopa je, da strategija ostane »živ dokument«.

- **Vprašanje št. 9:** Ali smo usklajeni z strategijami na regionalni, nacionalni in EU ravni?
Ali smo usklajeni z razvojnimi perspektivami regije, države in EU?

Za učinkovito uresničevanje strategije razvoja je ključnega pomena krepitev usklajenosti med nosilci razvoja in politikami na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Glavne razvojne usmeritve občine so usklajene z izhodišči Evropske kohezijske politike in usmeritvami Evropske komisije, nacionalnimi strategijami (npr. SRS, NOO) in regionalnimi razvojnimi programi (RRP, SLR LAS ZG-BOJA, 2023). Pri tem temeljijo na že sprejetih in veljavnih dokumentih na občinski ravni za posamezna področja.

- **Vprašanje št. 10:** Ali bomo strategijo prevedli v akcijski načrt in letne plane?

Nov model strateškega načrtovanja predvideva, da bo občina na osnovi svojega Strateškega načrta (SNO) za obdobje 10 let (2025-2035) oblikovala tudi 1-2 letne operative načrte (LONO). Operativno se strategija izvaja preko strateških projektov in ukrepov, finančno pa skozi umestitev projektov v dokumente proračunskega načrtovanja. Letni plani niso del strategije, kljub temu pa morajo biti usmerjeni na doseganje ciljev v strategiji. Strateški in letni plani ne bi smeli biti obravnavani ločeno.

- **Vprašanje št. 11:** Ali smo ključne deležnike seznanili s strategijo?

Priprava strategije razvoja občine je potekala skozi vključevanje glavnih deležnikov in širšo javno razpravo. Pri pripravi dokumenta smo sledili osnovnim načelom transparentnosti in želji po vključitvi ključnih deležnikov. Dokument je nastal skozi sodelovanje z različnimi deležniki v občini, zato lahko rečemo da temelji na potrebah vseh.

- **Vprašanje št. 12:** Ali smo primerno organizirani za izvedbo strategije? Ali imamo dovolj kadra in finančnih resursov sploh za implementacijo nove strategije?

Za izvedbo izbranih strateških projektov bo občina uspela zagotoviti zadostne finančne in ustrezne kadrovske vire ter ustrezno organizacijsko strukturo. Finančni viri bodo zagotovljeni iz občinskega in državnega proračuna, instrumentov Evropske unije, javno-zasebnega partnerstva in zasebnih virov. Za učinkovito izvedbo strateških projektov je občina obstoječo organizacijsko strukturo nadgradila skozi projektno pisarno (SP22).

6. STRATEŠKI PROJEKTI

6.1. Strateški projekt št. 1: CENTER ZA KREPITEV ZDRAVJA IN RAZVOJNA AMBULANTA

Ime projekta:	Center za krepitev zdravja in Razvojna ambulanta
Akronim projekta:	CKZ-RA
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	CKZ – ZD Jesenice, RA - Vodja ODDSZ
Člani projektne skupine:	CKZ – ZD Jesenice, ZŠJ, FZAB RA - ODDSZ, OZG
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Izboljšati zdravje ljudi
Kratek opis projekta:	Center za krepitev zdravja (CKZ). Preventivni programi Zdravstveno vzgojnega centra Jesenice bodo programsko in kadrovske nadgrajeni v CKZ. Slednji bo opravljal pomembne naloge s področja svetovanja, vzgoje in promocije zdravja za različne skupine prebivalstva, delavnic na temo telesne dejavnosti, prehrane ter promocije zdravega načina življenja. Izvajal bo različne meritve (npr. teža, krvni tlak, sladkor, telesna pripravljenost), učenje temeljnih postopkov oživljanja (AED), brezplačno vadbo ter svetovanja o varni vadbi za kronične bolnike (npr. debelost, težave s sklepi). Cilj centra je izboljšati zdravstveno stanje ter preprečiti ali upočasniti različne dejavnike tveganja (previsoka teža in krvni tlak, povišan holesterol, škodljive razvade kot so alkohol in kajenje). Razvojna ambulanta (RA). Zaradi naraščajočega števila uporabnikov (60 v letu 2001 in 426 v letu 2024) in neprimernosti obstoječih prostorov (116 m²) je potrebno poiskati nove prostore z namenom izboljšanja dostopnosti in kakovosti obravnave otrok z razvojnimi potrebami. Za nemoteno in kakovostno izvajanje dejavnosti je potrebna površina 360 m². Cilj je zagotoviti boljše pogoje za delo ter skrajšati čakalne dobe za uporabnike storitev.
Projektne omejitve in tveganja:	1. Pomanjkanje strokovnega kadra.
KPI projekta:	1. Število vključenih oseb v programe CKZ in RA 2. Zmanjšanje deleža oseb s prekomerno težo 3. Delež odkritih pozitivnih primerov s presejalnimi testi
Projektne viri:	☐ Finančni viri: CKZ (ZD Jesenice), RA (OZG) ☐ Kadrovske viri (FTE, št. oseb): /
Predvideni začetek:	2023 (CKZ), 1.1.2026 (RA)
Predvideni zaključek:	Oktober 2025 (CKZ), Konec leta 2026 (RA)
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.2. Strateški projekt št. 2: NOVA ZGRADBA ZA SPECIALISTIČNE PROGRAME (REGIJSKA BOLNIŠNICA)

Ime projekta:	Nova zgradba za specialistične programe (Regijska bolnišnica)
Akronim projekta:	SPEC
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Splošna bolnišnica Jesenice
Člani projektne skupine:	Splošna bolnišnica Jesenice, Občina Jesenice
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Izboljšati zdravje ljudi
Kratek opis projekta:	Cilj projekta je priprava prostorskih aktov za gradnjo dodatnih prostorskih kapacitet za izvedbo specialističnih programov (internistika, kirurgija, pediatrija, ginekologija) na sekundarni ravni za boljše zdravstveno stanje in preventivo prebivalcev. Bolnišnica bo tako lahko zagotovila celovito in strokovno obravnavo specifičnih zdravstvenih potreb.
Projektne omejitve in tveganja:	1. Pomanjkanje strokovnega kadra. 2. Odločitev v izključni pristojnosti države/ministrstva.
KPI projekta:	1.Število na novo vzpostavljenih ali razširjenih specialističnih ambulant
Projektne viri:	☐ Finančni viri (ocena vrednosti): 150.000 evrov (OJ), , državni proračun (RS) ☐ Kadrovske viri (FTE, št. oseb): /
Predvideni začetek:	2026
Predvideni zaključek:	2035
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.3. Strateški projekt št. 3: REVITALIZACIJA OBČINSKE ŠPORTNE INFRASTRUKTURE

Ime projekta:	Revitalizacija občinske športne infrastrukture
Akronim projekta:	ŠPORT
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja ODDSZ
Člani projektne skupine:	Vodja ODDSZ, Zaposleni na OJ, ZSJ, OŠ
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Izboljšati zdravje ljudi, Povečati turistični obisk.
Kratek opis projekta:	Lokalno okolje ima dotrajano športno infrastrukturo za izvajanje različnih športnih dejavnosti in za izvedbo programov za otroke, mladino, vrhunske športnike in rekreativce. Občina želi posodobiti obstoječe športne objekte in izgraditi nove za zagotovitev bolj kakovostne ponudbe vadb in tekmovanj za vse starostne skupine ter za spodbujanje bolj zdravega življenjskega sloga med prebivalci. Občina bo vlagala tudi v šolsko športno infrastrukturo ter skrbela za urejanje naravnih površin, ki jih ponuja okoliška narava za izvajanje različnih športnih dejavnosti. Vsi prostori bodo dostopni vsem prebivalcem. Glavni projekti bodo: Ureditev športnega parka Podmežakla, Obnova kopališča Ukova, Obnova športnih površin pri OŠ in v posameznih naseljih, Fitnes naprave na prostem in Obnova kegljišča in bowlinga. Nova zgradba za kegljišča in bowling bo imela 6 stez in dodatne prenočitvene kapacitete z jedilnico/predavalnico, recepcijo in barom.
Projektne omejitve in tveganja:	1. Razpoložljivost proračunskih sredstev 2. Uspešnost pri pridobivanju dodatnih virov financiranja. 3. Pridobitev GD za kegljišče.
KPI projekta:	1. Površina obnovljene športne infrastrukture (v m ²) 2. Povečanje deleža telesno dejavnih prebivalcev 3. Namestitveni obrat s spalnimi kapacitetami.
Projektne viri:	☐ Finančni viri: 11,1 mio evrov + 5 mio evrov (kegljišče) ☐ Kadrovske viri (FTE, št. oseb): Vodja oddelka, strokovni sodelavec za investicije, predstojniki javnih zavodov (ZSJ, OŠ).
Predvideni začetek:	2025
Predvideni zaključek:	2035
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.4. Strateški projekt št. 4: CELOSTNA UREDITEV POSLOVNE CONE JESENICE

Ime projekta:	Celostna ureditev Poslovne cone Jesenice (III. in IV. faza)
Akronim projekta:	PCJ
Prioriteta projekta:	☒ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja Komunalne direkcije
Člani projektne skupine:	Občina Jesenice (Oddelek Komunalne direkcije)
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Zagotoviti privlačno poslovno okolje
Kratek opis projekta:	Projekt obsega ureditev kanalizacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture v sklopu 3. in 4. faze komunalne ureditve Poslovne cone Jesenice. Vključeval bo izgradnjo nove fekalne in meteorne kanalizacije, priključitev obstoječih in prihodnjih objektov, postavitev revizijskih jaškov, peskolovov in zadrževalnikov meteorne vode. Sistem bo priključen na obstoječo javno kanalizacijo. Projekt bo izveden skladno s prostorskim aktom in aktualnimi okoljskimi standardi (npr. SIST EN 752, Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode).
Projektne omejitve in tveganja:	1. Ne zadostna finančna sredstva
KPI projekta:	1. 2 ha novo urejenih površin za gospodarsko dejavnost
Projektne viri:	☐ Finančni viri: 2,5 mio evrov ☐ Kadrovske viri (FTE, št. oseb): 1 vodja projekta, 3–5 članov
Predvideni začetek:	2026
Predvideni zaključek:	2027
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.5. Strateški projekt št. 5: ŠOLSKI IN KARIERNI CENTER

Ime projekta:	Šolski in karierni center
Akronim projekta:	ŠKC
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja ODDSZ
Člani projektne skupine:	ODDSZ, Srednja šola Jesenice, RAGOR, predstavniki gospodarstva
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Zagotavljati ustrezno število in strukturo delovne sile.
Kratek opis projekta:	Projekt Šolski in karierni center je usmerjen v zagotavljanje ustreznega števila in strukture delovne sile za potrebe lokalnega gospodarstva in družbe. Ključni nosilec projekta bo Srednja šola Jesenice, ki bo z uvedbo ustreznih srednješolskih strokovnih programov omogočila izobraževanje kadrov na deficitarnih področjih. RAGOR bo v okviru projekta »Karierna aktivacija mladih« mlade dodatno opolnomočila s potrebnimi veščinami in znanjem za uspešno karierno pot. Občina Jesenice bo delovala kot povezovalni člen med gospodarstvom, regijsko agencijo, izobraževalnimi institucijami in drugimi deležniki ter skrbela za ustrezno podporo projektu. Projekt bo omogočil večjo konkurenčnost podjetij iz lokalnega okolja in hitrejši družbeno-ekonomski razvoj regije.
Projektne omejitve in tveganja:	1. Finančne omejitve države in drugih virov financiranja. 2. Pomanjkanje ustreznih učiteljev/strokovnjakov za izvedbo novih programov.
KPI projekta:	1. Število uvedenih novih srednješolskih strokovnih programov. 2. Stopnja zaposljivosti srednješolcev novih programov v lokalnem gospodarstvu.
Projektni viri:	☐ Finančni viri (ocena vrednosti): / (Pristojno ministrstvo) ☐ Kadrovske viri (FTE, št. oseb): / (Pristojno ministrstvo)
Predvideni začetek:	2025
Predvideni zaključek:	2035
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.6. Strateški projekt št. 6: STANOVANJA STRAŽA IN POD KRAJEM

Ime projekta:	Stanovanja Straža in Pod krajem
Akronim projekta:	STANOV
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja OPP
Člani projektne skupine:	Sodelavci Oddelka za okolje in prostor (priprava OPPN), Komunalna direkcija, zunanji izvajalci, SSRS, SIJ Acroni
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Večja dostopnost stanovanj
Kratek opis projekta:	Pod krajem: Lastnika zemljišč sta SIJ Acroni d.o.o. in Železarna Jesenice, ki na območju želita zgraditi večstanovanjske stavbe za potrebe službenih stanovanj. Glede na prostorske danosti, konfiguracijo terena, ter izgrajeno stavbno strukturo bo možno umestiti dve večstanovanjski stavbi, etažnost (K+P+4). Zemljišča so komunalno opremljena, investitor bo zgradil hišne priključke. Straža: Lastnik prostih zemljišč je SSRS glede na svojo stanovanjsko politiko (gradnja večstanovanjskih stavb z neprofitnimi najemnimi stanovanji) želi graditi večstanovanjske objekte. Ob upoštevanju prostorskih danosti, konfiguracije terena, ter izgrajene stavbne strukture je mogoče umestiti več večstanovanjskih stavb (K+P+ 4) nad koto terena. Odprte površine bodo zasnovane kot skupne urbane površine z zelenimi površinami in otroškimi igrišči.
Projektne omejitve in tveganja:	1.Lastništvo zemljišč (SIJ Acroni, SSRS). Lastnik se bo v okviru svojih investicijskih namer odločil ali bo kljub sprejemu OPPN pristopil h gradnji večstanovanjskih stavb.
KPI projekta:	1. Sprejet OPPN (Straža, Pod krajem) 2. Zgrajena GJI (Straža) 2. Zgrajeno število novih stanovanj (Straža, Pod krajem)
Projektne viri:	☐ Finančni viri: Straža: Sprejem OPPN (150.000), GJI (5 mio evrov), Pod krajem: Sprejem OPPN (150.000) ☐ Kadrovske viri: Straža: 3 sodelavci za pripravo GJI (Oddelek za okolje in prostor), 3 sodelavci Komunalne direkcije Pod krajem: 3 sodelavci za pripravo OPPN (Oddelek za okolje in prostor), 3 sodelavci za pripravo GJI
Predvideni začetek:	2030
Predvideni zaključek:	2035
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.7. Strateški projekt št. 7: REGIJSKI TIC ZA OBMOČJE BOJA

Ime projekta:	Regijski TIC za območje BOJA
Akronim projekta:	TIC
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja oddelka za gospodarstvo.
Člani projektne skupine:	Oddelek za gospodarstvo v sodelovanju z drugimi občinami.
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Povečati turistični obisk
Kratek opis projekta:	Regijski TIC bo deloval kot Turistični informacijski center (TIC) za območje Triglavskega narodnega parka, Biosfernega območja Julijskih Alp in Karavank. Jeseniško prometno vozlišče z prenovljeno ŽP Jesenice je idealna lokacija za TIC. Stavba ni v lasti OJ, zato bo potreben dogovor s SŽ. Cilj TIC-a je boljše informiranje lokalnih prebivalcev in obiskovalcev ter povečanje števila nočitev v občini Jesenice in območju BOJA.
Projektne omejitve in tveganja:	Potreben je dogovor s SŽ glede najemnine in souporabe prostora.
KPI projekta:	1. Število nočitev v občini Jesenice in območju BOJA.
Projektne viri:	☐ Finančni viri (ocena vrednosti): 300.000 letno ☐ Kadrovski viri (FTE, št. oseb): V TIC-u zaposlenih 5-6 oseb (dvoizmensko delo, delo med vikendi).
Predvideni začetek:	2026
Predvideni zaključek:	2035
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.8. Strateški projekt št. 8: SPODBUDE ZA DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJAH

Ime projekta:	Spodbude za dopolnilne dejavnosti na kmetijah
Akronim projekta:	LOKALNO
Vodja projekta:	Vodja Oddelka za gospodarstvo
Člani projektne skupine:	Zaposleni na Občini Jesenice, KGZ Kranj, RAGOR, Turizem Bohinj
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Povečati turistični obisk
Kratek opis projekta:	Namen projekta je kmete in člane kmetijskih gospodinjstev spodbuditi k razvoju dopolnilnih dejavnosti z namenom pridobivanja dodatnega dohodka. S tem bi se ohranila delovna mesta na kmetijah, povečala bi se predelava kmetijskih izdelkov ter obisk turistov. Spodbude za dopolnilne dejavnosti bodo potekale v okviru vsakoletnega javnega razpisa za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini Jesenice ter v okviru projekta Biosferno območje Julijske Alpe 100% lokalno. Namen slednjega je spodbujanje povezovanja lokalnih proizvajalcev v verigi preskrbe s hrano od lokalnih proizvajalcev do predelovalcev, zadrug, obratov javne prehrane in trgovin.
Projektne omejitve in tveganja:	1. Visoki vstopni stroški za kmete (npr. pridobivanje dovoljenj, registracije, prostorske omejitve....).
KPI projekta:	1. Število novih predelovalcev hrane 2. Število novih ponudnikov nočitev (turizem na kmetiji)...
Projektne viri:	☐ Finančni viri (ocena vrednosti): 25.000 € letno za javni razpis za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini ☐ Kadrovske viri (FTE, št. oseb): 1
Predvideni začetek:	2026
Predvideni zaključek:	2035
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojnem kolegiju župana.

6.9. Strateški projekt št. 9: MUZEJSKI KOMPLEKS STARA SAVA

Ime projekta:	Muzejski kompleks Stara Sava
Akronim projekta:	SAVA
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja ODDSZ
Člani projektne skupine:	ODDSZ, Gornjesavski muzej Jesenice
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Ohraniti kulturno dediščino starega jedra.
Kratek opis projekta:	Muzejski kompleks Stara Sava ima od 2019 status kulturnega spomenika državnega pomena in se trži kot Slovenski železarski muzej. Fužinarsko naselje ima svoje urbanistične, tehnične, arhitekturne, etnološke in umetnostnozgodovinske značilnosti. Obnova ohranja avtentičnost in spodbuja novo rabo prostora, ter povečuje prepoznavnost območja. Obnova Bucelleni-Ruardove graščine. Jesenice bodo pridobile izredne prostorske in ambientalne možnosti za izvajanje kulturno-zgodovinskih doživetij na temo fužinarstva, železarstva in za organizacijo različnih dogodkov. Takšne prostorske možnosti sosednje turistične destinacije nimajo. V graščini ima svoje prostore Gornjesavski muzej s svojo stalno zbirko železarstva in rudarstva ter paleontološko zbirko. V graščini bo uprava Gornjesavskega muzeja in sedež Slovenskega železarskega muzeja. Prostor bo namenjen tudi fotografskim, likovnim, glasbenim in drugim kulturnim društvom ter kulturnim in kreativnim industrijam. Obnova Cerkev Marijinega vnebovzetja. Namen celovite obnove je ohranjanje kulturne dediščine oz. kulturnega spomenika državnega pomena. Cerkev posvečena leta 1606 se bo restavriral in opremila s sodobnimi tehnološkimi sistemi, ki bodo omogočali uporabo objektov za različne namene (npr. verski obredi, poroke, galerijske razstave, koncerti v sodelovanju z Glasbeno šolo v neposredni bližini).
Projektne omejitve in tveganja:	1. Razpoložljivost finančnih sredstev.
KPI projekta:	1. Število obnovljenih objektov oz. kvadratura obnovljenih površin (m ²)
Projektne viri:	☐ Finančni viri: 3,37 mio evrov (državni in občinski proračun) ☐ Kadrovske viri: Vodja oddelka, str. sodelavec za investicije, sodelavec GMJ.
Predvideni začetek:	2026
Predvideni zaključek:	2029
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.10. Strateški projekt št.10: REVITALIZACIJA IN OBNOVA ŽELEZNIŠKE POSTAJE NA JESENICAH

Ime projekta:	Revitalizacija in obnova železniške postaje na Jesenicah
Akronim projekta:	ŽELEZ
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja Oddelka za okolje in prostor
Člani projektne skupine:	Sodelavci Oddelka za okolje in prostor ter Komunalne direkcije
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Izkoristiti potencial ob železnici
Kratek opis projekta:	Nadgradnja železniškega logističnega vozlišča Jesenice bo predvidoma zajemala nadgradnjo tirov in vozne mreže, ureditev nove peronske infrastrukture, rekonstrukcijo dveh obstoječih peronov in podaljšanje podhoda s katerim se poleg dostopa do peronske infrastrukture povežeta tudi center mesta Jesenice in Podmežakla. Slednje bo omogočilo varen prehod pešcev med severno in južno stranjo Jesenic. Del projekta so tudi obnova obstoječega podvoza, prilagoditev signalnovarnostnih, telekomunikacijskih in elektroenergetskih naprav, gradnja nove prenosne elektro-napajalne postaje, obnova avle, sanitarij in fasadnega ovoja postajnega poslopja, ureditev razsvetljave in parkirišča na območju postajnega objekta ter gradnja novega mostu čez potok Jesenica. Za izvedbo projekta je Evropska komisija Sloveniji potrdila sredstva iz Instrumenta za povezovanje Evrope v višini 56,6 milijona evrov. Občina Jesenice bo po zaključku projekta lahko izkoristila sproščena zemljišča, ki ne bodo več v uporabi SŽ za javni namen (npr. parkiranje). V prenovljeni zgradbi železniške postaje planira Občina urediti tudi regijski TIC.
Projektne omejitve in tveganja:	1. Razpoložljivost proračunskih sredstev 2. Uspešnost pri pridobivanju dodatnih virov financiranja. 3. Pridobitev zemljišč in pridobitev soglasij 3. Pridobitev GD za želeno gradnjo posameznega parkirišča
KPI projekta:	1. Nova železniška postaja 2. Nove površine v lasti občine za javni namen
Projektni viri:	☐ Finančni viri (ocena vrednosti): Železniška postaja 176 mio, Parkirišča 1 mio ☐ Kadrovske viri (FTE, št. oseb): 1 vodja projekta, 3 predstavniki OOP, 3 predstavniki KD, zunanji sodelavci
Predvideni začetek:	2028
Predvideni zaključek:	2035
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojnem kolegiju župana.

6.11. Strateški projekt št. 11: KNJIŽNICA

Ime projekta:	Knjižnica
Akronim projekta:	KNJIGA
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja ODDSZ
Člani projektne skupine:	ODDSZ, OKJ
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Krepiti knjižnično dejavnost
Kratek opis projekta:	Zaradi prostorske stiske Občinske knjižnice Jesenice (635 m²) je nujno potrebno zagotoviti nove prostore, saj sedanje razmere za delovanje knjižnice ne zagotavljajo minimalnih standardov (2600 m²) določenih s "Strokovnimi priporočili in standardi za splošne knjižnice za obdobje 2018-2028". Knjižnična zbirka je nepregledna, gibanje je ovirano, onemogočen je tudi prost dostop do gradiva, saj za eno tretjino knjižničnega gradiva ni dovolj polic. Knjižnica je le deloma dostopna za gibalno ovirane osebe. Nova knjižnica bo poleg svoje osnovne dejavnosti bolje opravljala še vrsto drugih dejavnosti kot so razvoj vseživljenjskega učenja, ustvarjalnosti, ohranjanje kulturne dediščine in širitev splošne poučenosti. Nova knjižnica bo zagotovila boljše pogoje za obiskovalce knjižnice, preglednejši izbor gradiva, izvedbo različnih aktivnosti, dogodkov in dejavnosti. Izgradnje nove knjižnice je predvidena v sklopu javno – zasebnega partnerstva gradnje garažne hiše.
Projektne omejitve in tveganja:	1. Omejenost finančnih sredstev 2. Pomanjkanje zasebnega interesa za sofinanciranje (JZP)
KPI projekta:	1. Nove knjižnične površine (2600 m ²) 2. Število obiskovalcev knjižnice na letni ravni 3. Število kulturno – izobraževalnih programov na letni ravni
Projektni viri:	☐ Finančni viri: 6,5 mio evrov, JZP ☐ Kadrovske viri (FTE, št. oseb): Vodja oddelka, str. sodelavec za investicije.
Predvideni začetek:	2028
Predvideni zaključek:	2031
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.12. Strateški projekt št. 12: GARAŽNA HIŠA

Ime projekta:	Garažna hiša
Akronim projekta:	PARKING
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja Komunalne direkcije
Člani projektne skupine:	Komunalna direkcija, Oddelek za okolje in prostor
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Boljši izkoristek prostora
Kratek opis projekta:	Občina Jesenice je izrazito gosto poseljena občina z visoko koncentracijo prebivalstva in visoko gostoto motornega prometa v mestnem središču. Zaradi nadpovprečne gostote poselitve širšega območja Jesenic in dejstva, da mesto Jesenice predstavlja občinsko, upravno, izobraževalno, trgovsko in zaposlitveno središče močno primanjkuje kapacitet za mirujoči promet. Večina (tovornega) prometa poteka mimo gostih stanovanjskih območij, kar predstavlja tudi prometno-varnostni in okoljski problem, zato je potrebno razbremeniti urbano središče avtomobilskega prometa. V občini je zato potrebno določiti parkirne cone z omejenim časom parkiranja, ter zgraditi mrežo garažnih hiš. Cilj je povečati število parkirnih mest na območju na območju mestnega jedra ter na območjih turizma in pritočasne dejavnosti, ter izboljšati informiranosti uporabnikov parkirišč in prometno signalizacijo. Predvidena območja za gradnjo garažnih hiš (Za Gorenjsko banko, Območje Integrala, Območje bivšega Hotela Pošta). Predvidena območja za gradnjo parkirišč (Plavž, Koroška Bela).
Projektne omejitve in tveganja:	1. Razpoložljivost proračunskih sredstev 2. Pomanjkanje zasebnega interesa za JZP (garažne hiše) 3. Pridobitev zemljišč, dovoljenj in soglasij 4. Sodni postopki določitve funkcionalnih zemljišč
KPI projekta:	1. Obseg oz. število novih parkirnih površin
Projektne viri:	☐ Finančni viri: Gradnja parkirišč (5 mio), Garažna hiša (6 mio) ☐ Kadrovske viri: Vodja Oddelka za okolje in prostor in sodelavci (priprava strokovnih podlag, vizualizacija, umestitev v prostor, do vključno IDZ) Vodja Komunalne direkcije in sodelavci (priprava inv. dokumentacije, priprava projektov, pridobitev dovoljenj, gradnja).
Predvideni začetek:	2028
Predvideni zaključek:	2035
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojnem kolegiju župana.

6.13. Strateški projekt št.13: OBVOZNICA

Ime projekta:	Obvoznica
Akronim projekta:	OBVOZN
Prioriteta projekta:	☒ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja komunalne direkcije
Člani projektne skupine:	Oddelek komunalne direkcije, OG, Izvajalci projektne in investicijske dokumentacije
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Zmanjšati vpliv onesnaženosti na prebivalce
Kratek opis projekta:	Projekt predstavlja izgradnjo obvoznice skozi Poslovno cono Jesenice z gradnjo cestne infrastrukture, kanalizacije, vodovoda, elektro in telekomunikacijskih omrežij ter površin za pešce in promet. Glavni cilj je preusmeritev industrijskega transporta iz mestnega jedra Jesenic in posledično zmanjšanje prometnih obremenitev ter povečanje kakovosti zraka in kvalitete bivanja. Cilj je tudi revitalizacija degradiranih industrijskih površin, širitev in ureditev poslovne cone z namenom širitve delovanja obstoječih podjetij in prihod novih investitorjev, ki bodo omogočili hitrejši gospodarski razvoj občine.
Projektne omejitve in tveganja:	1. Pridobivanje gradbenega dovoljenja 2. Lastništvo, odkupi zemljišč in služnost 3. Finančni viri
KPI projekta:	1. Zgrajena nova obvoznica 2. Merljivo zmanjšanje težkega prometa skozi mesto (npr. spremljanje števila tovornih vozil pred in po izvedbi)
Projektne viri:	☐ Finančni viri: 2,5–3 mio ☐ Kadrovske viri (FTE, št. oseb): 1 vodja projekta, 3–5 članov projektne skupine
Predvideni začetek:	Junij 2027
Predvideni zaključek:	2028
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.14. Strateški projekt št. 14: IZGRADNJA IN NADGRADNJA KOLESARSKE INFRASTRUKTURE

Ime projekta:	Izgradnja in nadgradnja kolesarske infrastrukture
Akronim projekta:	BICIKL
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja OPP
Člani projektne skupine:	Sodelavci Oddelka za okolje in prostor in Komunalne direkcije
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Zmanjšati vpliv onesnaženosti na prebivalce.
Kratek opis projekta:	Občina Jesenice je 2017 sprejela Celostno prometno strategijo s katero sledi konceptu ureditve na področju prometa, trajnostne mobilnosti, ter razvoju v veljavnem občinskem prostorskem načrtu. Posebna pozornost je namenjena povečanju prometne varnosti, površinam za odvijanje peš prometa in dograditvi kolesarskega omrežja na manjkajočih delih. Cilj je vzpostaviti boljši sistem povezav znotraj občine in naselij, med naselji in z perspektivnimi območji za razvoj turizma na območju občine. Skozi boljšo povezanost obstoječih kolesarskih in peš površin v celovito omrežje želi občina bolje povezati posamezne dele občine oz. mesta Jesenice med seboj ter bolje premostiti prostorsko razdeljenost občine.
Projektne omejitve in tveganja:	Pridobitev ustreznih soglasij od lastnikov zemljišč in države (DRSI).
KPI projekta:	1. Dolžina novih kolesarskih poti. 2. Dolžina obnovljenih kolesarskih poti.
Projektne viri:	☐ Finančni viri: Strošek kratkoročnih in srednjeročnih ukrepov 3,2 mio ☐ Kadrovske viri (FTE, št. oseb): Oddelek za okolje in prostor: 3 osebe
Predvideni začetek:	2030
Predvideni zaključek:	2035
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.15. Strateški projekt št.15: NADGRADNJA VODOOSKRBNEGA SISTEMA ZAVRŠNICA

Ime projekta:	Nadgradnja vodooskrbnega sistema Završnica
Akronim projekta:	VODA
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja komunalne direkcije
Člani projektne skupine:	Predstavniki občine Jesenice in Žirovnica, GJS Jeko
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Zagotoviti učinkovito in kakovostno komunalno oskrbo
Kratek opis projekta:	Projekt obsega izgradnjo manjkajoče infrastrukture za vodooskrbo območja Završnica, vključno z vodovodnimi cevovodi, priključki, hidrantnim omrežjem in povezavami na obstoječe sisteme. Cilj je zagotoviti varno, kakovostno in zanesljivo oskrbo s pitno vodo, zmanjšati izgube, izboljšati zalogo vode in odpraviti težave z vodnim pritiskom. Projekt rešuje dolgoročne potrebe gospodinjstev, turizma in razvoja območja ter ima ključen pomen za regionalno, bolj trajnostno (manjše izgube, trajnostna raba vodnih virov), bolj kakovostno, zanesljivo in varno vodo-oskrbo. Namen naložbe je zmanjšanje infrastrukturnega koeficienta ILI (trenutno >8) za 20 %, izboljšanje hidravličnih razmer in 54% izboljšanje energetske učinkovitosti sistema. Projekt zajema rekonstrukcijo in nadgradnjo vodovodnega sistema Završnica v skupni dolžini 8.996,75 metrov ter gradnjo novega vodohrana s kapaciteto 300 m³. Gre za skupno investicijo občin Žirovnica in Jesenice ter javnega podjetja JEKO d.o.o..
Projektne omejitve in tveganja:	1. Usklajevanje z zasebnimi lastniki zemljišč (služnosti, soglasja) 2. Zahtevnost gradnje
KPI projekta:	1. Izgradnja/obnova 8996 metrov vodovodnega omrežja in izgradnja vodohrama s kapaciteto 300m ³ 2. Zmanjšanje vodnih izgub za 30%
Projektni viri:	☐ Finančni viri: 9,08 mio evrov (Soudeležba: Občina Jesenice 85%, Žirovnica 15%) ☐ Kadrovski viri (FTE, št. oseb): 1 vodja projekta, 4-6 tehnični sodelavci
Predvideni začetek:	2026
Predvideni zaključek:	2029
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.16. Strateški projekt št.16: ODLAGALIŠČE MALA MEŽAKLA

Ime projekta:	Odlagališče Mala Mežakla (Odlagalno polje III)
Akronim projekta:	ODPAD-III
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja komunalne direkcije
Člani projektne skupine:	Predstavniki občin Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica, GJS Jeko
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Zagotavljati učinkovito in kakovostno komunalno oskrbo
Kratek opis projekta:	Projekt obsega izgradnjo novega odlagalnega polja III na obstoječem območju deponije Mala Mežakla, kar bo omogočilo odlaganje nenevarnih odpadkov za naslednjih 20 let. Projekt obsega tesnjenje dna, gradnjo nasipov, sistem odvajanja izcednih in meteorskih vod, odplinjanje ter dograditev hidrantnega omrežja. Investicija bo zagotovila neprekinjeno, okoljsko bolj varno in zakonito odlaganje preostalih odpadkov iz občin Jesenice, KG in Žirovnica, ter trajnostno ravnanje z odpadki na regionalni ravni. Projekt bo zmanjšal stroške za občane, saj ne bo več potrebe po oddaji odpadkov na oddaljena, dražja odlagališča. Odlagališče bo edino obratujoče odlagališče za nenevarne odpadke v severozahodni Sloveniji.
Projektne omejitve in tveganja:	1. Usklajenost financiranja treh občin
KPI projekta:	1. Ureditev 312.051 m ³ novih kapacitet za odlaganje odpadkov
Projektne viri:	☐ Finančni viri: 4,77 mio (Soudležba: Jesenice 69,6 %, Kranjska Gora 20 %, Žirovnica 10,4 %) ☐ Kadrovske viri (FTE, št. oseb): 1 vodja projekta, 3 predstavniki občin, zunanji svetovalci
Predvideni začetek:	Junij 2025 (začetek GOI del)
Predvideni zaključek:	December 2026
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.17. Strateški projekt št. 17: CELOVITA ENERGETSKA PRENOVA JAVNIH STAVB

Ime projekta:	Celovita energetska prenova javnih stavb
Akronim projekta:	ENERG
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Vodja Oddelka za gospodarstvo
Člani projektne skupine:	Zaposleni na Občini Jesenice, energetske svetovalec Jesenice
Učinki projekta:	☐ Učinki na zaposlene ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Povečati energetske samooskrbo (učinkovitost, OVE).
Kratek opis projekta:	Energetska sanacija sledečih stavb v občinski lasti (prostori s katriumi razpolaga Oddelek za okolje in prostor): • Cesta Cirila Tavčarja 3b, Jesenice (pritličje) • Cesta Borisa Kidriča 37c, Jesenice (stavba) • Hrušica 55a, Hrušica (stavba) • Blejska Dobrava 44, Blejska Dobrava (polovica stavbe) • Cesta maršala Tita 18, Jesenice (pritličje in del prvega nadstropja) • Cesta maršala Tita 51, Jesenice (stavba) • Cesta maršala Tita 9, Jesenice (stavba) • Cesta maršala Tita 78, Jesenice (arhivi) • Mencingerjeva ulica 1, Jesenice (stavba) • Dom Pristava, (stavba) • KS v Planini pod Golico (del stavbe) • OŠ Poldeta Stražišarja Jesenice Izvesti je potrebno ukrepe za zagotovitev energetske ustreznosti določene v Pravilniku o učinkoviti rabi energije v stavbah (npr. izolacija fasade, izolacija strehe, hidro in toplotna izolacija temeljev, vgradnja energetske varčnih oken, izdelava centralnega prezračevanja za celotno stavbo...).
Projektne omejitve in tveganja:	1. Pomanjkanje sredstev. 2. Pridobitev dovoljenj (problem solastnine in soglasij solastnikov).
KPI projekta:	1. Nižji stroški obratovanja 2. Površina izoliranih stavb 3. Letni prihranek energije po prenovi 4. Zmanjšanje izpustov CO ₂
Projektne viri:	☐ Finančni viri: 50.000-100.000 evrov (projektne dokumentacije), 0,5-1 mio evrov izvedba za posamezni objekt ☐ Kadrovske viri: 2 sodelavca Oddelka za okolje in prostor in zunanji izvajalci (priprava investicijske in projektne dokumentacije + izvedba)
Predvideni začetek:	april 2029
Predvideni zaključek:	december 2035
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.

6.18. Strateški projekt št. 18: PROTI-POPLAVNI IN PROTI-PLAZOVNI UKREPI IN CENTER ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Ime projekta:	Proti-poplavni in proti-plazovni ukrepi in Center za zaščito in reševanje
Akronim projekta:	VARNO
Prioriteta projekta:	☐ Visoka ☐ Srednja ☐ Nizka
Vodja projekta:	Poveljnik CZ
Člani projektne skupine:	OJ, CZ, GARS, PGD
Učinki projekta:	☐ Učinki na prebivalstvo ☐ Učinki na gospodarstvo ☐ Učinki na okolje ☐ Ostalo
Kateri strateški cilj naslavlja projekt?	Povečati odpornost občine na podnebne spremembe (poplave, plazovi, erozija)
Kratek opis projekta:	Povečevanje odpornosti občine na podnebne spremembe zahteva celostni pristop na področjih poplav, plazov in erozije ter vzpostavitev modernega centra za zaščito in reševanje. Proti-plazovno delovanje zajema ukrepe za preprečevanje plazov kot so Spremljanje in analiza tveganja za zemeljske plazove, Sprememba prostorskih načrtov za omejitev urbanizacijo na območjih občutljivih na plazenje, Gradnja podpornih struktur za preprečitev premikov zemlje in Stabilizacija pobočij z zasaditvijo avtohtonih rastlin. Obvladovanje poplav vključuje Vzdrževanje in izboljšanje infrastrukture za odvajanje vode, Spodbujanje trajnostnega upravljanja površinskih voda in Uvajanje zgodnjega opozorilnega sistema in izobraževanje prebivalcev o ukrepih ob poplavah. Za obvladovanje erozije bodo uporabljene naravne metode za zaščito tal, Sprememba prostorskih načrtov za omejitev urbanizacije na območjih občutljivih na erozijo in Spodbujanje kmetijskih praks za ohranitev avtohtonega rastja in trajnostno obdelavo tal. Vzpostavitev modernega centra za Zaščito in reševanje bo zagotovila večjo požarno varnost, boljšo varnost na železnicah in cestah, boljše obvladovanje industrijskih in naravnih nesreč ter hitrejši odziv in obnova. Center bo vzpostavljen na območju GARS-a.
Projektne omejitve in tveganja:	1. Pomanjkanje sredstev.
KPI projekta:	1. Število izvedenih ukrepov 2. Nov center
Projektne viri:	☐ Finančni viri: Lastni viri v omejenem obsegu, RS proračun, evropski razpisi (1.500.000 evrov) ☐ Kadrovske viri: OJ, GARS, CZ, PGD
Predvideni začetek:	2025
Predvideni zaključek:	2035 (Protipoplavni in proti plazovni ukrepi – kontinuirano)
Način poročanja:	Redno poročanje na Razvojem kolegiju župana.